



ความโปร่งใสในการบริหารงานตามที่คณะของพนักงานใน  
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอตาบะนบุรี  
จังหวัดกำแพงเพชร

นัชฎานิตตา วัฒนคณิต

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าระดับปริญญาตรี สาขาบริหารการปกครอง

สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๖



ความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานใน  
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ  
จังหวัดกำแพงเพชร



นัชฐานิตตา วัฒนกลิต

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

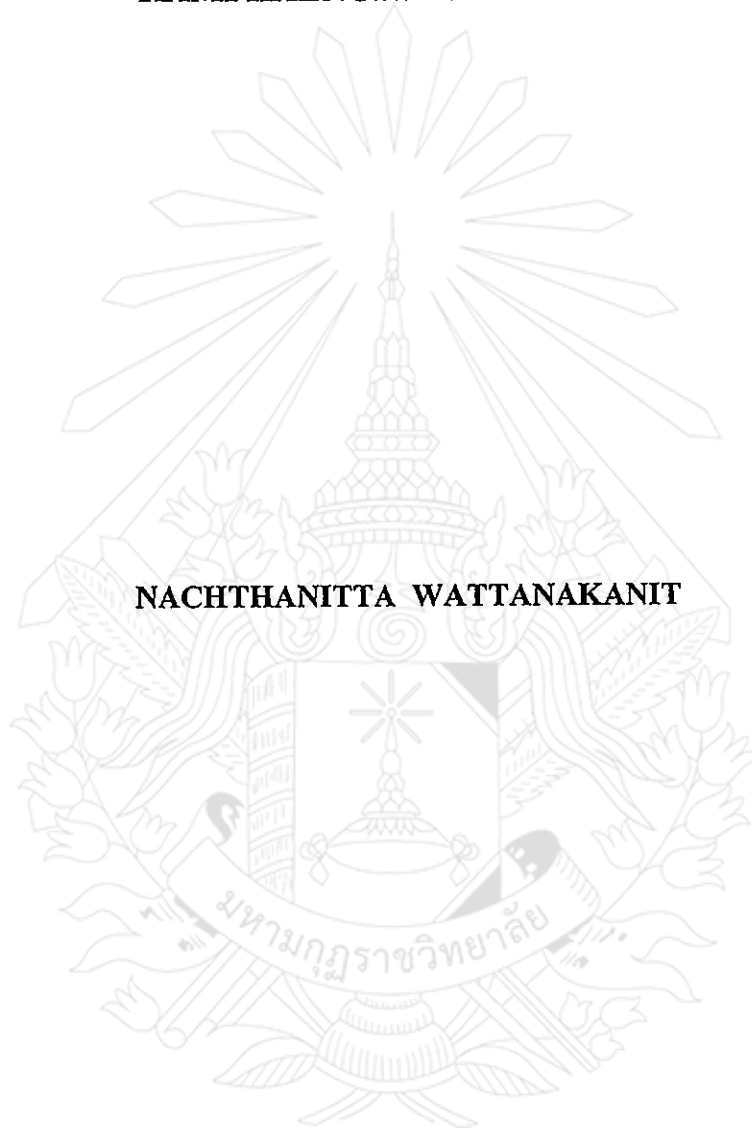
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๖

B 20129

**TRANSPARENT IN ADMINISTRATION IN THE OFFICERS'  
PERSPECTIVE IN LOCAL ADMINISTRATIVE  
ORGANIZATION IN LANKRABUE DISTRICT,  
KAMPHAENGPHEP PROVINCE**



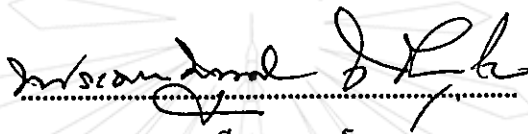
**NACHTHANITTA WATTANAKANIT**

**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS  
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS  
DEPARTMENT OF GOVERNMENT  
GRADUATE SCHOOL  
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY**

**B.E 2556 [2013]**

หัวข้อสารนิพนธ์ : ความโปร่งใสการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กร  
ปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร  
ชื่อนักศึกษา : นัชฐานิตตา วัฒนคณิต  
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง  
อาจารย์ที่ปรึกษา : พันตำรวจเอก ศาสตราจารย์ ดร. นิธิ ศรีวัฒนา

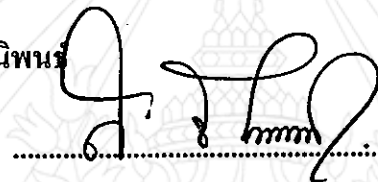
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง  
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต



รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย


(พระมหากษัตริย์ ภาณุวฑูโฒ (ศ.ดร.))

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์



ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร. สุกิจ ชัยมุสิก)

พ.ศ. ๒๕๖๕ 

อาจารย์ที่ปรึกษา

(พันตำรวจเอก ศาสตราจารย์ ดร. นิธิ ศรีวัฒนา)



กรรมการ

(ดร. ชวลิต ไหลรินทร์)



กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ศรัชัย ท้าวมิตร)



กรรมการ

(ดร. ปัญญา คล้ายเดช)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

**Thematic Title** : Transparency in Administration in the Officers' Perspective in  
Local Administrative Organizations, in Lan Krabue District,  
Kamphaengphet Province

**Student's Name** : Nachthanitta Wattanakanit

**Department** : Government

**Advisor** : Pol. Col. Prof. Dr. Niti Srivatana

---

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial  
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

*P.S. Nānavuddho*  
..... Acting Dean of Graduate School

(Phramaha Boonsri Nānavuddho (Asst.Prof.Dr.))

**Thematic Committee**

*S. Chaimusik*  
..... Chairman

(Asst. Prof. (Emeritus) Dr. Sukit Chaimusik)

*N. Srivatana*  
..... Advisor

(Pol. Col. Prof. Dr. Niti Srivatana)

*Chawalit Lairin*  
..... Member

(Dr. Chawalit Lairin)

*Sornchai Taomitr*  
..... Member

(Assoc. Prof. Sornchai Taomitr)

*P. Klaydesh*  
..... Member

(Dr. Panya Klaydesh)

หัวข้อสารนิพนธ์	: ความโปร่งใสการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร
ชื่อนักศึกษา	: นัชฐานิตตา วัฒนคณิต
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: พันตำรวจเอก ศาสตราจารย์ ดร. นิธิ ศรีวัฒนา
ปีการศึกษา	: 2555

### บทคัดย่อ

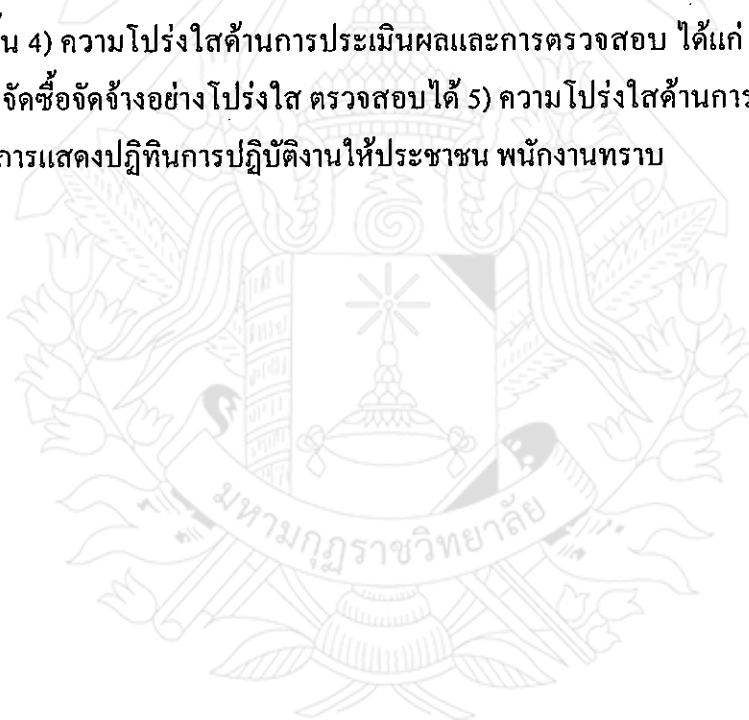
สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร 2) เพื่อเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ตามทัศนะพนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร สารนิพนธ์นี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 217 คน ใช้วิธีการแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์และประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมี 2 ประเภท ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) หากทดสอบแล้วพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé)

#### ผลการวิจัยพบว่า

1) ความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร รวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาลำดับ ดังนี้ ด้านความโปร่งใสในด้านสภาท้องถิ่น ด้านความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ ด้านความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงานโครงการ ด้านความโปร่งใสด้านการเปิดเผย เผยแพร่การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ด้านความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ ตามลำดับ

2) พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนพนักงานส่วนท้องถิ่นมีระดับการศึกษาต่างกัน มีความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนคติของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ไม่แตกต่างกัน

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความโปร่งใสในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร 1) ความโปร่งใสด้านสภาท้องถิ่น ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับสิทธิและประโยชน์ที่ได้รับในการเข้าร่วมประชุมสภา 2) ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานตามแผนพัฒนาให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง 3) ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงาน โครงการ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเปิดโอกาสให้ตัวแทนภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของแผนมากขึ้น 4) ความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่นควรดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ 5) ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ ได้แก่ ผู้บริหารมีการแสดงปฏิทินการปฏิบัติงานให้ประชาชน พนักงานทราบ





**Thematic Title** : **Transparency in Administration in the Officers' Perspective in Local Administrative Organizations, in Lan Krabue District, Kamphaengphet Province**

**Student's Name** : **Nachthanitta Wattanakanit**

**Department** : **Government**

**Advisor** : **Pol. Col. Prof. Dr. Niti Srivatana**

**Academic Year** : **B.E. 2555 (2012)**

---

### ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were as follows: 1) to study the transparency for administration in view point of the government officers in Local Administration Organization in Lankrabue District, Kamphaeng Phet Province. 2) to compare the transparency for administration in view point of the government officers in Local Administration Organization in Lankrabue District, Kamphaeng Phet Province, which had not sex, educational level and experience different, and 3) to study the suggestion about transparency for administration in view point of the government officers in Local Administration Organization in Lankrabue District, Kamphaeng Phet Province. This research was a quantitative methodology. Its instrument was questionnaires. The samples were 217 persons. The random sampling was used Krejcie & Morgan formula. The analyzed statistics were used two ; descriptive and inferential. One consisted of frequency, percentage, mean and standard deviation, T-test with the significant of 0.05 analyzed by computer.

#### **The results of the research were found as follows**

1) The transparency for administration in view point of the government officers in Local Administration Organization in Lankrabue District, Kamphaeng Phet Province had found that the transparency of local committee council was the affaire administration but infrastructure planning ,open mind in a mass communication, public information were average of medium level , in evaluate and examine were average of least respectively.

2) The results of hypothesis – test were found that the local officers and staff had no different By gender, level education and experience of works of officers Local Administration Organization in Lankrabue District, Kamphaeng Phet Province by view point.



3) The suggestion the transparency was found that 1) the high frequency is the transparency of the local of committee council and giving the knowledge to people as about the right 2) advantage in the participate on the meeting is high level in the transparency the mass information communication, the public 3) the transparency is high because government has given the people to joint in planning project 4) the transparency in evaluation is high because government had bought cars and other by morality 5) the transparency in activity administration is high because government shown the activities calendar each times to the officers.



## กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้ สำเร็จลงได้เพราะได้แรงสนับสนุนและการช่วยเหลือจากหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบคุณบุคคลที่ให้ความช่วยเหลือ ดังต่อไปนี้

ขอกราบขอบพระคุณพระราชสาร โมลี ผู้ทรงคุณวุฒิประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษากำแพงเพชร ที่ได้ให้โอกาสทางการศึกษา ขอขอบพระคุณคณาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาการจนสามารถเขียนสารนิพนธ์ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พ.ต.อ.รศ.ดร.นิธิ ศรีวัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษา, รศ.ดร.สมชัย วงษ์นายะ และนายรุจิรวัฒน์ ลำताल อาจารย์พิเศษ สาขารัฐศาสตร์การปกครอง ผู้ควบคุมวิจัยศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่ได้อนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือการวิจัยทั้ง 5 ท่าน ได้แก่ พ.ต.อ.รศ.ดร.นิธิ ศรีวัฒนา และ รศ.ดร.สมชัย วงษ์นายะ, รศ.ดร.พรเพ็ญ โชชัย, รศ.ดร.ระมิด โชชัย, ดร.สมบูรณ์ เฉชะผล, นายวันชัย เทียนมงคล, นายจักรพงษ์ ธาตุอินจันทร์

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบ สารนิพนธ์ ครั้งนี้ ได้แก่ ผศ.(พิเศษ)ดร.สุกิจ ชัยมุสิก ประธานคณะกรรมการ, พ.ต.อ. รศ.ดร. นิธิ ศรีวัฒนา ที่ปรึกษา และ ดร.ชวลิต ไหลรินทร์, รศ.ศรชัย ท้าวมิตร และ ดร.ปัญญา คล้ายเดช คณะกรรมการ

ขอขอบคุณหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน ได้แก่ เทศบาลตำบลลานกระบือ, เทศบาลตำบลช่องลม, องค์การบริหารส่วนตำบลลานกระบือ, องค์การบริหารส่วนตำบลโนนพลวง, องค์การบริหารส่วนตำบลประชาสุขสันต์, องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลวง, องค์การบริหารส่วนตำบลจันทิมา, องค์การบริหารส่วนตำบลบึงทับแรด และพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

ขอขอบคุณ บิดา - มารดา - ครูอาจารย์ เพื่อนนักศึกษาทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจให้ความช่วยเหลือและเติมเต็มสิ่งที่บกพร่องด้วยดีเสมอมา และที่ได้เสียสละเวลาในการให้คำแนะนำ ปรึกษา ตลอดจนการแก้ไขให้ สารนิพนธ์นี้ บรรลุวัตถุประสงค์และสำเร็จลงได้ด้วยดี

นัชฐานิตตา วัฒนคณิต

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ด
<b>บทที่ 1 บทนำ</b>	<b>1</b>
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	4
<b>บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง</b>	<b>8</b>
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความโปร่งใส	8
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับบริหาร	25
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น	38
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล	49
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับเทศบาล	60
2.6 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา	70
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	81
2.8 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	86



<b>บทที่ 3</b>	<b>วิธีดำเนินการวิจัย</b>	<b>87</b>
3.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	87
3.2	เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	88
3.3	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	89
3.4	การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	90
3.5	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	92
3.6	การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล	92
3.7	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	93
<b>บทที่ 4</b>	<b>ผลการวิเคราะห์ข้อมูล</b>	<b>95</b>
4.1	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	96
4.2	ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	96
4.3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	97
ตอนที่ 1	ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	97
ตอนที่ 2	ความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร	99
ตอนที่ 3	การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย	105
ตอนที่ 4	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความโปร่งใสในการบริหารงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัด กำแพงเพชร	123
<b>บทที่ 5</b>	<b>สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ</b>	<b>128</b>
5.1	สรุปผลการวิจัย	129
5.2	อภิปรายผลการวิจัย	132
5.3	ข้อเสนอแนะ	136
5.3.1	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	136
5.3.2	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	137
	<b>บรรณานุกรม</b>	<b>138</b>

ภาคผนวก	142
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย	143
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ	145
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	151
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม	160
ภาคผนวก จ สรุปผลค่า IOC	171
ภาคผนวก ฉ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	176
ภาคผนวก ช ตารางสำเร็จรูป Krejcie and Morgan	179
ประวัติผู้วิจัย	181



## สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 3.1	แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลลานกระบือ อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร	89
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	97
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	97
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทการทำงาน	98
ตารางที่ 4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวม	99
ตารางที่ 4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านสภาท้องถิ่น	100
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการเปิดเผย เผยแพร่ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร	101
ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดทำแผนงานโครงการ	102
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ	103
ตารางที่ 4.9	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบริหารกิจการ	104



ตารางที่ 4.10	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวม ที่มีเพศต่างกัน	105
ตารางที่ 4.11	แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวม ที่มีเพศต่างกัน	105
ตารางที่ 4.12	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านสภาท้องถิ่น ที่มีเพศต่างกัน	106
ตารางที่ 4.13	แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านสภาท้องถิ่น ที่มีเพศต่างกัน	106
ตารางที่ 4.14	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการเปิดเผย การเผยแพร่ และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ที่มีเพศต่างกัน	107
ตารางที่ 4.15	แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการเปิดเผย การเผยแพร่ และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ที่มีเพศต่างกัน	107
ตารางที่ 4.16	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดทำแผนงานโครงการ ที่มีเพศต่างกัน	108
ตารางที่ 4.17	แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดทำแผนงานโครงการ ที่มีเพศต่างกัน	108

- ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ ที่มีเพศต่างกัน 109
- ตารางที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ ที่มีเพศต่างกัน 109
- ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบริหารกิจการ ที่มีเพศต่างกัน 110
- ตารางที่ 4.21 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบริหารกิจการ ที่มีเพศต่างกัน 110
- ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวม ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน 111
- ตารางที่ 4.23 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวม ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน 111
- ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านสภาท้องถิ่น ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน 112
- ตารางที่ 4.25 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านสภาท้องถิ่น ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน 112
- ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการเปิดเผย เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน 113

- ตารางที่ 4.27 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการเปิดเผย เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน 113
- ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดทำแผนงานโครงการ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน 114
- ตารางที่ 4.29 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดทำแผนงานโครงการ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน 114
- ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน 115
- ตารางที่ 4.31 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน 115
- ตารางที่ 4.32 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบริหารกิจการ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน 116
- ตารางที่ 4.33 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบริหารกิจการ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน 116
- ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวม ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน 117



- ตารางที่ 4.35 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวม ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน 117
- ตารางที่ 4.36 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านสภาท้องถิ่น ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน 118
- ตารางที่ 4.37 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านสภาท้องถิ่น ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน 118
- ตารางที่ 4.38 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการเปิดเผย เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน 119
- ตารางที่ 4.39 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการเปิดเผย เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน 119
- ตารางที่ 4.40 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดทำแผนงานโครงการ ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน 120
- ตารางที่ 4.41 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดทำแผนงานโครงการ ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน 120
- ตารางที่ 4.42 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน 121

ตารางที่ 4.43	แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน	121
ตารางที่ 4.44	แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบริหารกิจการ ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน	122
ตารางที่ 4.45	แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบริหารกิจการ ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน	122
ตารางที่ 4.46	แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านสภาท้องถิ่น	123
ตารางที่ 4.47	แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการเปิดเผย เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร	124
ตารางที่ 4.48	แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดทำแผนงานโครงการ	125
ตารางที่ 4.49	แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ	126
ตารางที่ 4.50	แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบริหารกิจการ	127

## สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 2.1 แสดงอาณาเขตอำเภอถานกระบือ	70
แผนภูมิที่ 2.2 แสดงโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่	74
แผนภูมิที่ 2.3 แสดงโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลกลาง	77
แผนภูมิที่ 2.4 แสดงโครงสร้างเทศบาลตำบล	79
แผนภูมิที่ 2.5 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	86



## บทที่ 1

### บทนำ

#### 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 โดยหลักสำคัญของการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นคือ ให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เองพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น และระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการตลอดจนโครงสร้างพื้นฐาน โดยไม่ขัดต่อกฎหมายและรับผิดชอบในการบริหารราชการของท้องถิ่น ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนา ข้อบัญญัติ ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ แต่การบริหารงานของท้องถิ่นที่ผ่านมา เป็นเรื่องที่ทำให้ความสนใจอยู่ที่การให้บริการโดยผ่านหน่วยงานท้องถิ่น ในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การบริหาร และการปฏิบัติตามนโยบาย ซึ่งเป็นเรื่องที่มีการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนมีความจำกัด จึงเป็นผลให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบอันเป็นความรับผิดชอบของภาคราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำ ขณะเดียวกันในภาคประชาชนอันเป็นพลังสำคัญขาดความตื่นตัวและรับผิดชอบต่อสังคม<sup>1</sup>

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันเป็นภัยคุกคามความมั่นคงของประเทศทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาและความเจริญของประเทศ การคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน จึงไม่เป็นผลดีต่อภาพลักษณ์ของท้องถิ่นมีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือ และความไว้วางใจการรองรับภารกิจราชการกระจายอำนาจท้องถิ่นในการบริหารงาน งบประมาณ และบุคลากร จากข้อมูลการกล่าวหาและร้องเรียนบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น พนักงานท้องถิ่น ว่ามีการกระทำทุจริตต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ระหว่าง พ.ศ. 2543-2550 องค์กรบริหารส่วนตำบลถูกกล่าวหา 3,235 เรื่อง ผู้ถูกกล่าวหาจำนวน 5,778 ราย เทศบาลถูกกล่าวหาจำนวน 1,705 เรื่อง ผู้ถูกกล่าวหาจำนวน 2,766 ราย ลักษณะการทุจริตในท้องถิ่นสรุปได้ว่า มีการทุจริตด้านด้านงบประมาณ

---

<sup>1</sup> สำนักนายกรัฐมนตรี, ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กองกลางสำนัก ก.พ., 2542), หน้า 82.



การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้างและการเงินการคลัง ดังนี้ ท้องถิ่นไม่มีการจัดทำทะเบียนยืมเงิน ร้อยละ 14 ไม่จัดทำบัญชีควบคุมพัสดุ ร้อยละ 12 ไม่มีหลักฐานการเบิกจ่ายพัสดุร้อยละ 13 ไม่มีการทำรายงานแสดงรายรับจ่ายร้อยละ 15 ไม่มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจรับพัสดุร้อยละ 12 มีญาติผู้บริหารหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นมารับเหมาเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างร้อยละ 11.5 ลักษณะการทุจริตเกิดจากบุคคล ผู้บริหารใช้ตำแหน่งหน้าหน้าแสวงหาผลประโยชน์ร้อยละ 35 การทุจริตเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย การทุจริตเกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและขาดศีลธรรม การใช้อำนาจและบารมีโดยมิชอบ<sup>2</sup>

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีปัญหาการบริหารอยู่มาก เพื่อแก้ไขปัญหาทุจริตประพฤตินมิชอบ รัฐบาลจึงมีนโยบายการบริหารงานของท้องถิ่น ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ให้ความสำคัญกับการบริหารงานของท้องถิ่นมีความโปร่งใสในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนา การจัดทำงบประมาณ การตั้งข้อบัญญัติต่าง ๆ รวมถึงการถ่ายโอนภารกิจ และงานอื่น ๆ ตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้หน่วยงานปราศจากการทุจริตคอร์รัปชันถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ด้านการบริหารการจัดการสาธารณะที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานอันจะเกิดประโยชน์ต่อประชาชนมากที่สุด เป็นการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างเป็นรูปธรรม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร มีจำนวน 8 แห่ง มีภารกิจหลักในการบริการสาธารณะแก่ประชาชน ปัญหาการบริหารงานของท้องถิ่นที่ได้ทราบได้จากกล่องรับความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ พบว่า การบริหารงาน การให้บริการประชาชนยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากมีข้อร้องเรียนจากประชาชนเกี่ยวกับเรื่องความซื่อสัตย์ และความโปร่งใสในการบริหารงานภายใน การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบาย การจัดซื้อจัดจ้างที่ประชาชนเห็นว่ามีการจัดซื้อจัดจ้างราคาสูงเกินความเป็นจริง แสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นยังไม่สามารถบริหารงานให้เกิดความโปร่งใส และไม่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลอย่างแท้จริง

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยเป็นพนักงานส่วนตำบล มีความสนใจที่จะศึกษา ความโปร่งใส การบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ต้องการทราบว่าท้องถิ่นมีความโปร่งใสมากน้อยเพียงใด ซึ่งความโปร่งใสสะท้อนถึงประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะ การพัฒนาท้องถิ่น การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น การถ่าย

<sup>2</sup>รศ.ดร. โกวิทช์ พวงงาม, ธรรมชาติของท้องถิ่น : ว่าด้วยการมีส่วนร่วมและความโปร่งใส, (กรุงเทพมหานคร : มิสเตอร์ก๊อปปี้, 2553), หน้า 99.

โอนภารกิจแก่ท้องถิ่น เพื่อนำผลการศึกษาเสนอต่อผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการบริหารงานของท้องถิ่นให้เกิดความโปร่งใสยิ่งขึ้นไป

## 1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ตามทัศนะพนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความโปร่งใสในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

## 1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร แตกต่างกัน

1.3.2 พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร แตกต่างกัน

1.3.3 พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีทัศนะต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร แตกต่างกัน

## 1.4 ขอบเขตของการวิจัย

### 1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ พนักงานส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 538 คน

### 1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ ความโปร่งใสในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ใน 5 ด้าน ได้แก่

- 1) ความโปร่งใสด้านสภาท้องถิ่น
- 2) ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร
- 3) ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงาน โครงการ

4) ความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ

5) ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ

#### 1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร  
จำนวน 8 แห่ง ประกอบด้วย

1. เทศบาลตำบลลานกระบือ
2. เทศบาลตำบลช่อกลม
3. องค์การบริหารส่วนตำบลลานกระบือ
4. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนพลวง
5. องค์การบริหารส่วนตำบลประชาสุขสันต์
6. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลวง
7. องค์การบริหารส่วนตำบลจันทิมา
8. องค์การบริหารส่วนตำบลบึงทับแรต

#### 1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนคติของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

1.5.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ตามทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน

1.5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความโปร่งใสในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

1.5.4 ทำให้สามารถมีข้อมูลเสนอผู้บริหารหรือทางราชการ เพื่อเป็นแนวทางกำหนดเป็นนโยบายในการปรับปรุง แก้ไข ตรวจสอบ พัฒนาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจต่อไป

#### 1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความโปร่งใส หมายถึง กระบวนการในการดำเนินงานใด ๆ ที่เป็นการเปิดเผย เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ มีข้อมูลตรงตามข้อเท็จจริง และสามารถตรวจสอบได้

การบริหารงาน หมายถึง การดำเนินงานตามภารกิจต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยความร่วมมือกันทำงานด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ร่วมกันตั้งเอาไว้ โดยอาศัยทรัพยากรการบริหาร ซึ่งได้แก่ คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการจัดการที่เหมาะสม ที่จะทำให้การดำเนินงานของหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ มีความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะต้องนำมาใช้ โดยที่ผู้บริหารขององค์กรเป็นผู้แสดงความเป็นมืออาชีพอของการบริหาร

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคล ได้รับการกระจายอำนาจจากส่วนกลางให้มีอิสระในการบริหารจัดการตามกฎหมายกำหนด ที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอละนากระบือ จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 8 แห่ง จำแนกออกเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 6 แห่ง เทศบาลตำบล จำนวน 2 แห่ง

การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การบริหารจัดการด้านงบประมาณ ข้อบัญญัติ การจัดหารายได้ การบริหารคลัง การบริหารงานด้านบุคคล การกำหนดนโยบายสาธารณะ การจัดทำแผนพัฒนา การให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในพื้นที่ ตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลภายใต้กฎหมายที่กำหนดไว้ และกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่ต้องถือปฏิบัติตาม เพื่อให้การบริหารเกิดความโปร่งใส ประชาคมทุกภาคส่วนในชุมชนมีส่วนร่วม การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้การบริหารงานเป็นประโยชน์แก่ประชาชน ชุมชนมากยิ่งขึ้น

ความโปร่งใสในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การดำเนิน การบริหารงานภายใต้ตามกฎหมาย ระเบียบ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ของท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล สนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานทุกขั้นตอน เพื่อตรวจสอบการบริหารงานให้เกิดความโปร่งใส เป็นการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบในการบริหารงาน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนส่วนใหญ่ เป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง ความโปร่งใสในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ความโปร่งใสด้านสภาท้องถิ่น 2) ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร 3) ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงาน โครงการ 4) ความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ 5) ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ

ความโปร่งใสด้านสภาท้องถิ่น หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนทราบกำหนดการประชุมสภาล่วงหน้า เชิญชวนให้ประชาชนเข้าร่วมฟังการประชุมของสภา จัดสถานที่รองรับประชาชนให้เพียงพอและเหมาะสมในการเข้าร่วมรับฟังการประชุม มีการเผยแพร่รายงานการประชุม มีช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการประชุมให้ประชาชน



ได้รับทราบโดยทั่วถึงกัน เปิดโอกาสให้ตัวแทนภาคประชาคมเป็นคณะกรรมการกิจการสภา เปิดช่องทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอข้อบัญญัติ เพื่อป้องกันผู้บริหารกับสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นพวกเดียวกันกำหนดนโยบาย แผนงานที่เป็นประโยชน์ต่อพวกพ้องหรือผลประโยชน์ตอบแทนซึ่งกันและกัน เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามาตรวจสอบความโปร่งใสในกิจกรรมสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ผ่านเสียงตามสายในชุมชน วิทยุชุมชน แผ่นพับ วาสาร แผ่นป้าย เอกสารอื่น ๆ เพื่อเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการประชุมสภา การดำเนินโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ แผนพัฒนา มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดหารายได้ การจัดเก็บภาษี เปิดเผยข้อมูลข้อบัญญัติงบประมาณท้องถิ่น เปิดเผยข้อมูลรายรับ รายจ่ายในการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนโครงการต่าง ๆ เปิดเผยข้อมูลข้อบัญญัติท้องถิ่น การจัดทำหลักฐานเอกสารต่าง ๆ เช่น บัญชีรายรับ รายจ่ายต่อการตรวจสอบ เพื่อเป็นการตรวจการทำงานของผู้บริหารและสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างสะดวกและทั่วถึง

ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงานโครงการ หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการแต่งตั้งประชาคมมาเป็นคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น มีการแต่งตั้งประชาคมเป็นคณะกรรมการสนับสนุนแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่ประชาชนในพื้นที่ให้การยอมรับในความรู้ความสามารถ และเป็นกลางไม่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับผู้บริหารหรือสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอตัวแทนเข้ามาเป็นคณะกรรมการ มีการจัดมาสนับสนุนประชุมสัญจรให้ครอบคลุมทุกชุมชนหรือหมู่บ้านเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ ปัญหาและความต้องการของประชาชน เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในชุมชนเข้ามาจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกขั้นตอน มีการประชาคมเพื่อรับฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากประชาชนในการทำแผนพัฒนา มีการนำโครงการในแผนชุมชนมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปี

ความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการแต่งตั้งตัวแทนประชาคมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง และมีการแต่งตั้งตัวแทนประชาคมเป็นอนุกรรมการตรวจงานจ้าง สนับสนุนให้ประชาชนจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครเพื่อป้องกันเฝ้าระวังการทุจริต แต่งตั้งตัวแทนประชาคมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบราคากลาง จัดตั้งศูนย์องค์กรอิสระระดับหมู่บ้าน หรือคณะกรรมการตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอตัวแทนเข้ามาเป็นคณะกรรมการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดระบบควบคุมภายในอย่างเหมาะสม เปิดโอกาสให้ประชาชนประเมินผลการปฏิบัติงาน ติดตามประเมิน

ผลการดำเนินงาน กิจกรรม โครงการ และเปิดโอกาสให้องค์กรการศึกษาบุคคลภายนอกเข้ามาร่วมในการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติการ เพื่อให้การบริหารงานเกิดความโปร่ง ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้รับเหมาก่อสร้างในฐานะญาติ พวกพ้อง หรือเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดซื้อจัดจ้าง

ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เข้าใจในระเบียบ กฎหมาย วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างของท้องถิ่น เปิดช่องทางรับข้อมูลข่าวสารการทุจริตจากประชาชน มีการแสดงปฏิทินการปฏิบัติงานให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบโดยทั่วถึงกัน ประกาศเจตนารมณ์ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันอย่างชัดเจน จัดทำข้อบัญญัติคุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร สมาชิกสภา และพนักงาน ประกาศให้ประชาชนได้รับทราบเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหาร สมาชิกสภาและพนักงาน จัดให้มีแหล่งเรียนรู้การปกครอง การบริหารท้องถิ่นแก่ประชาชนในชุมชน มีการอนุมัติงบประมาณหรือข้อบัญญัติงบประมาณเป็นไปตามแผนชุมชนหรือแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พนักงานส่วนท้องถิ่น หมายถึง บุคคลที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในเทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนของเทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ปฏิบัติงานอยู่ในเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ปีงบประมาณ 2555

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 เพศ ได้แก่ 1) เพศชาย และ 2) เพศหญิง

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี และ 2) ปริญญาตรีขึ้นไป

ประสบการณ์ทำงาน หมายถึง ประสบการณ์ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ได้แก่ 1) ต่ำกว่า 10 ปี และ 2) 10 ปีขึ้นไป

## บทที่ 2

### เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร” ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อต่อไปนี้

- 2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับความโปร่งใส
- 2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับการบริหาร
- 2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2.4 แนวความคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล
- 2.5 แนวความคิดเกี่ยวกับเทศบาล
- 2.6 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.8 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

#### 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความโปร่งใส

ความโปร่งใส ทางออกการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน การเสริมสร้างความโปร่งใสในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเป็นทางออกในการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศ โดยยึดแนวทางธรรมาภิบาลท้องถิ่นด้านความโปร่งใส เพื่อให้การบริหารจัดการบริการสาธารณะที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน อันเกิดประโยชน์กับประชาชนมากที่สุด ในที่สุดเป็นการป้องกันการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวรัฐบาลจึงมีนโยบายให้ทุกภาคส่วนของรัฐ นำพระราชกฤษฎีกาด้วย การบริหารจัดการสังคมและบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 เป็นแนวทางในการบริหารงานเพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม และเพื่อให้การบริหารงานเกิดความโปร่งใส

##### 2.1.1 ความหมายความโปร่งใส

ไชยวัฒน์ คำชู และคณะ ได้ให้ความหมายความโปร่งใสไว้ว่า ความโปร่งใส หมายถึง การที่สาธารณะชนมีโอกาสรับรู้ นโยบายด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลและมีความมั่นใจว่ารัฐบาลมีความตั้งใจ

จริง ในการดำเนินตามนโยบายนั้นซึ่งจะเกิดเช่นนั้นได้เมื่อประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงาน คำชี้แจง และถ้อยแถลงต่างๆ ของรัฐบาลและกระบวนการทางการเมือง ในการกำหนดและดำเนินนโยบายเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วม รวมทั้งเปิดให้มีการต่อสู้แข่งขันระหว่างฝ่ายต่าง ๆ อย่างเต็มที่ในการกำหนดทางเลือกของสังคม นอกจากนี้ความโปร่งใสยังทำให้การติดตามตรวจสอบของสาธารณชนมีความถูกต้องมากขึ้น และได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวข้องกับสภาพเงื่อนไขทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม<sup>1</sup>

สุดจิต นิमितกุล ได้กล่าวถึงความโปร่งใสไว้ว่า ความโปร่งใส (Transparency) ข้อมูลต่าง ๆ ต้องตรงข้อเท็จจริงของการดำเนินการและสามารถตรวจสอบได้ มีการดำเนินการที่เปิดเผยชัดเจน และเป็นไปตามกำหนดไว้<sup>2</sup>

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวถึง ความโปร่งใสว่าเป็นการสร้างควมไว้วางใจซึ่งกัน และกันของคนในชาติ โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความชัดเจน<sup>3</sup>

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ความโปร่งใสขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของผู้มา ใช้บริการของรัฐและเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการ จำนวนเรื่องกล่าวหา ร้องเรียน หรือสอบสวนเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกณฑ์ในการใช้ดุลพินิจของส่วนราชการที่มีความชัดเจนเป็นที่ยอมรับ ส่วนราชการมี ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรมและเปิดเผยต่อสาธารณะ<sup>4</sup>

กล่าวโดยสรุป หลักความ โปร่งใส สามารถสรุปได้ว่ากระบวนการในการดำเนินงานใด ๆ ที่ เป็นการเปิดเผย มีข้อมูลตรงตามข้อเท็จจริง และสามารถตรวจสอบได้

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ด้าน ความโปร่งใส ประกอบด้วย หลักการย่อย 4 ประการดังนี้

<sup>1</sup>ไชยวัฒน์ คำชู และคณะ, แนวทางการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้กับองค์กร ปกครองท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, 2545), หน้า 44.

<sup>2</sup>สุดจิต นิमितกุล, กระทรวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดีในการปกครองที่ดี Good Governance, (กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, 2543), หน้า 13.

<sup>3</sup>สำนักนายกรัฐมนตรี, ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการ บ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กองกลางสำนัก ก.พ., 2542), หน้า 84.

<sup>4</sup>สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, เอกสารประกอบการบรรยายการใช้หลัก ธรรมาภิบาลในการบริหารงาน, 2546), ม.ป.ท., หน้า 63.



1. ความโปร่งใสด้านโครงสร้าง ประกอบด้วย
  - 1.1 มีการตรวจสอบภายในที่เข้มแข็ง
  - 1.2 โปร่งใสเห็นระบบงานทั้งหมดได้อย่างชัดเจน
  - 1.3 ประชาชนมีส่วนร่วม รับรู้การทำงาน
  - 1.4 มีเจ้าหน้าที่ที่มาจากระบบคุณธรรม มีความสามารถสูง
  - 1.5 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือหน่วยงานตรวจสอบขึ้นมาใหม่
  - 1.6 มีฝ่ายบัญชีที่เข้มแข็ง
2. ความโปร่งใสด้านให้ทุน ประกอบด้วย
  - 2.1 มีค่าตอบแทนพิเศษในการปฏิบัติงานเป็นผลสำเร็จ
  - 2.2 มีค่าตอบแทนเพิ่มสำหรับการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ
  - 2.3 มีค่าตอบแทนพิเศษให้กับหน้าที่ที่ซ้อสัตย์
  - 2.4 มีมาตรฐานเงินเดือนสูงพอกับค่าใช้จ่าย
3. ความโปร่งใสด้านการให้โทษ ประกอบด้วย
  - 3.1 มีระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ
  - 3.2 มีวิธีการพิจารณาโทษผู้กระทำผิดอย่างยุติธรรม
  - 3.3 มีการลงโทษอย่างจริงจัง หนักเบาตามเหตุแห่งการกระทำผิด
  - 3.4 มีระบบฟ้องร้องการกระทำผิดที่มีประสิทธิภาพ
  - 3.5 หัวหน้างานลงโทษผู้กระทำผิดอย่างจริงจัง
  - 3.6 มีการปราบผู้ส่อทุจริตให้เลิกความพยายามทุจริต
  - 3.7 มีกระบวนการยุติธรรมอย่างรวดเร็ว
4. ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย ประกอบด้วย
  - 4.1 ประชาชนได้เข้ามารับรู้การทำงานของคณะกรรมการตรวจสอบ
  - 4.2 ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดหา การสัมปทาน การออกกฎระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ
  - 4.3 มีการใช้กลุ่มวิชาชีพภายนอกเข้าร่วมตรวจสอบ

แนวทางการปฏิบัติและตัวชี้วัดการปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักความโปร่งใส

ในการดำเนินให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติและตัวชี้วัดสำหรับกิจกรรมการปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลทั้ง ด้านความโปร่งใส ของการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีดังนี้

### หลักความโปร่งใส แนวทางการปฏิบัติ

1. สํารวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในรัฐ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาชน เกี่ยวกับความโปร่งใสที่ต้องการได้รับจากหน่วยงาน
2. สร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใส สร้างวัฒนธรรมใหม่ในการทำงาน
3. กระตุ้นและผลักดันให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสาร และมีระบบให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร
4. ปรับปรุงระบบสารสนเทศและระบบการจัดเก็บเอกสารให้สะดวกต่อการสืบค้น และเผยแพร่แก่สาธารณชน
5. จัดทำประกาศและคู่มือการขอรับบริการแก่ประชาชน โดยระบุขั้นตอนและระยะเวลาการให้บริการที่ชัดเจน
6. มีระบบการติดตามตรวจสอบ ประเมินผล รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลภายนอก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชนทั่วไป

#### ตัวชี้วัด

1. ความพึงพอใจของประชาชนต่อบริการที่ได้รับ
2. จำนวนข้อร้องเรียนของผู้รับบริการเกี่ยวกับความไม่ชัดเจนของขั้นตอนการให้บริการ
3. จำนวนผู้ขอรับบริการด้านข้อมูลข่าวสาร และความพอใจหลังการได้รับบริการด้านนี้
4. จำนวนข้อร้องเรียนของเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับความไม่ชัดเจนในกระบวนการบริหารในหน่วยงาน
5. การประกาศขั้นตอนการให้บริการของหน่วยงาน

#### 2.2.2 กฎหมายและระเบียบด้านความโปร่งใส

โกวิทย์ พวงงาม ได้ศึกษาและรวบรวมกฎหมายและระเบียบด้านความโปร่งใสของท้องถิ่นไว้ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มีบทบัญญัติด้านความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

มาตรา 282 วรรคสอง ในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีการกำหนดมาตรฐานกลางเพื่อเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเลือกไปปฏิบัติได้เอง โดยคำนึงถึงความ

---

ดร. ถวิลวดี บุรีกุล และ รศ.ดร. วราภรณ์ รุ่งเรืองกลกิจ, ประสพการณ์วิชาชีพบริหารรัฐกิจ : การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี, (นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2550), หน้า 13.

เหมาะสมและความแตกต่างในระดับของการพัฒนา และประสิทธิภาพในการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละรูปแบบ โดยไม่กระทบต่อความสามารถในการตัดสินใจดำเนินงานตามความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งให้จัดตั้งองค์กรตรวจสอบการดำเนินงานโดยประชาชนเป็นหลัก

มาตรา 287 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรายงานการดำเนินงานต่อประชาชนในเรื่องการจัดทำงบประมาณการใช้จ่าย และผลการดำเนินงานในรอบปี เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและกำกับการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

มีบทบัญญัติด้านความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สิ่งสื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใด ๆ ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐและหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

มาตรา 9 ภายใต้บังคับมาตรา 14 และมาตรา 15 หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

1) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

2) นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา 7 (4)

3) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ

4) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบถึงสิทธิหน้าที่ของเอกชน

5) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงตามมาตรา 7 วรรคสอง

6) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชน ในการจัดทำบริการสาธารณะ

7) มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือ โดยมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย

8) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารที่จัดให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามมาตรา 14 หรือมาตรา 15 อยู่ด้วย ให้ลบหรือตัดตอนหรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น

บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งได้ ในกรณีที่สมควรหน่วยงานของรัฐ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ จะวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมในการนั้นก็ได้อีก ในการนี้ให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

**พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537**

**มีบทบัญญัติด้านความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังนี้**

มาตรา 58/5 ก่อนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ารับหน้าที่ ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยไม่มีการลงมติ ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

กรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสภาองค์การบริหารส่วนตำบลถูกยุบตาม มาตรา 53 หากมีกรณีที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วนซึ่งปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะกระทบต่อประโยชน์สำคัญของราชการหรือราษฎร นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจะดำเนินการไปพลางก่อนเท่าที่จำเป็นก็ได้ เมื่อได้มีการเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแถลงนโยบาย โดยไม่มีการลงมติภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่มีการเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล



การประชุมเพื่อแถลงนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้กระทำโดยเปิดเผย โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องจัดทำนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษรแจกให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคนที่มาประชุมด้วย

หากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถแถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ ให้นายอำเภอแจ้งให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำนโยบายแจ้งเป็นหนังสือส่งให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกคนภายในเจ็ดวัน โดยให้นำวิธีการแจ้งคำสั่งทางปกครอง เป็นหนังสือตามกฎหมาย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลมในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ แถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว

ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำรายงานแสดงผลการปฏิบัติงาน ตามนโยบายที่ได้ แถลงไว้ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประจำทุกปี

คำแถลงนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและรายงานแสดงผลการปฏิบัติงาน ตามนโยบาย ให้ประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย

มาตรา 70 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการ ในเรื่อง ที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของทางราชการในตำบล เว้นแต่ข้อมูลหรือข่าวสารที่ทางราชการถือว่าเป็นความลับเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2537 หมวด 8 การตรวจเงิน

มีบทบัญญัติด้านความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

ข้อ 87 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำบัญชีและทะเบียนรายรับรายจ่ายรวมทั้งสรรพบัญชีหรือทะเบียนอื่นใดที่กรมการปกครองกำหนด

ข้อ 88 ให้หัวหน้าหน่วยงานคลังทำรายงานแสดงรายรับรายจ่ายและงบทดลองเป็นรายเดือนเสนอปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำเสนอผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อทราบในฐานะหัวหน้าผู้บังคับบัญชา และส่งสำเนาให้ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอด้วย

ข้อ 89 ให้หัวหน้าหน่วยงานคลังทำรายงานแสดงฐานะการเงิน และงบอื่น ๆ ตามแบบที่กรมการปกครองกำหนด เพื่อส่งให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคตรวจสอบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปี และส่งสำเนาให้ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอด้วย

ข้อ 90 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศสำเนาแสดงฐานะการเงินและงบอื่น ๆ ตามข้อ 89 โดยเปิดเผยเพื่อให้ประชาชนทราบ ณ สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเวลาอันสมควร

ข้อ 91 ในการตรวจสอบบัญชีและหลักฐานการรับจ่ายเงิน ให้หัวหน้าหน่วยงานผู้เบิกหรือรับเงิน และหรือหัวหน้าหน่วยงานคลัง มีหน้าที่ให้คำชี้แจงและอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และถ้าหากได้รับทักท้วงจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ให้หัวหน้าหน่วยงานหรือเจ้าของงบประมาณปฏิบัติตามคำทักท้วงโดยเร็ว อย่างช้าไม่เกิน 45 วัน นับจากวันที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับแจ้งขอทักท้วงนั้น

ข้อ 92 ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชี้แจงขอทักท้วงไปยังสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน แต่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินยืนยันว่ายังไม่มีความผิดที่จะสั่งขอทักท้วง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชี้แจงเหตุผลและรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยภายใน 15 วัน นับจากวันที่ได้รับคำยืนยันจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งผลการวินิจฉัยภายใน 15 วัน นับจากวันที่ได้รับคำยืนยันจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน จะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัย และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งผลการวินิจฉัยภายใน 30 วัน นับจากวันที่ได้รับรายงานจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ปฏิบัติให้เสร็จสิ้นภายใน 45 วัน นับจากวันที่ได้รับทราบผลการวินิจฉัย

ข้อ 93 ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือปลัดกระทรวงมหาดไทยอาจให้ผู้เชี่ยวชาญบัญชีทำการตรวจสอบบัญชีการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการภายในได้สำหรับการบริหารส่วนตำบล ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอดำเนินการดังกล่าวได้เช่นเดียวกัน

**ระเบียบกระทรวงมหาดไทยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2538**

มีบทบัญญัติด้านความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

การจัดหาพัสดุ ข้อ 10 กรณีที่มีการจัดทำพัสดุเอง ให้ประธานกรรมการบริหารมีอำนาจแต่งตั้งผู้ควบคุม รับผิดชอบในการจัดทำเองนั้น และแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจการปฏิบัติงานโดยมีคุณสมบัติและหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการตรวจการจ้าง เว้นแต่แต่องค์กรบริหารส่วนตำบลได้กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยเฉพาะอยู่แล้ว

การตรวจสอบพัสดุประจำปี ข้อ 76 ก่อนสิ้นเดือนกันยายน ทุกปี ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีไม่ใช่เจ้าหน้าที่พัสดุกคนหนึ่งหรือหลายคนตามความจำเป็น เพื่อตรวจสอบการรับจ่ายพัสดุดังตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ปีก่อนจนถึงวันที่ 30 กันยายนปี

ปัจจุบัน และตรวจนับพัสดุประเภทที่คงเหลืออยู่เพียงวันสิ้นงวดนั้นในการตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ให้เริ่มดำเนินการตรวจสอบพัสดุในวันเปิดทำการวันแรกของเดือน ตุลาคมเป็นต้นไป ว่าการรับจ่าย ถูกต้องหรือไม่ พักสตงเหลือมีตัวอยู่ตรงตามบัญชีหรือทะเบียนหรือไม่ มีพัสดุใดชำรุด เสื่อมคุณภาพ หรือสูญไป เพราะเหตุใด หรือพัสดุใดไม่จำเป็นต้องใช้ในราชการต่อไป แล้วให้เสนอรายงานผลการ ตรวจสอบดังกล่าวต่อผู้แต่งตั้งภายในสามสิบวันทำการนับแต่วันเริ่มดำเนินการตรวจสอบพัสดุนั้น เมื่อประธานกรรมการบริหารได้รับรายงานจากเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบแล้ว ให้ปิดประกาศรายงาน ดังกล่าว ณ ที่ทำการบริหารส่วนตำบล โดยเปิดเผยเพื่อให้ประชาชนทราบ พร้อมกับส่งสำเนารายงาน ผ่านอำเภอ ไปยังสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินหรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคแล้วแต่กรณี จำนวน 1 ชุด

**ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.**

**2541**

**มีบทบัญญัติด้านความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้**

ข้อ 39 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดส่งสำเนางบประมาณรายจ่ายประจำปีและเงิน งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ได้รับอนุมัติให้ประกาศใช้แล้ว ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับองค์ การบริหารส่วนตำบลให้ส่งนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอเพื่อทราบ ภายในระยะเวลาไม่เกิน 15 วัน นับแต่วันสิ้นสุดการประกาศโดยเปิดเผยเพื่อให้ประชาชนทราบ ณ สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ 40 เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกาศรายงานการรับจ่าย เงินประจำปีงบประมาณที่สิ้นสุดนั้นทั้งงบประมาณรายจ่ายและเงินนอกงบประมาณไว้ โดยเปิดเผย ณ สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนทราบ ภายในกำหนด 30 วัน ตามแบบที่กรมการปกครองกำหนด แล้วส่งสำเนารายงานการรับ - จ่าย ดังกล่าวไปให้ผู้ว่าราชการ จังหวัด ภายในระยะเวลา 15 วัน หลังจากนั้น แล้วให้จังหวัดรายงานกรมการปกครองทราบ

**พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542**

**มีบทบัญญัติด้านความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้**

มาตรา 39 เพื่อส่งเสริมความโปร่งใส สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวกับราชการทั่วไปของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ
- 2) ตรวจสอบการเงินแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

(ก) ตรวจสอบการรับจ่าย การเก็บรักษา และการใช้ จ่ายเงินและทรัพย์สินอื่นของหน่วย รับผิดชอบ หรือที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยรับผิดชอบ และแสดงความคิดเห็นว่าเป็นไป ตาม

กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีหรือไม่ และอาจตรวจสอบการใช้จ่ายเงินการใช้  
จ่ายทรัพย์สินอื่น หรือการจัดซื้อจัดจ้างตามแผนงาน งานหรือโครงการของหน่วยรับตรวจและแสดง  
ความเห็นว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป็นไปโดยประหยัด ได้ผลตามเป้าหมายและมีผลคุ้มค่าหรือไม่  
ไม่ ในกรณีหน่วยรับตรวจเป็นหน่วยรับตรวจตามมาตรา 4 (4) หรือ (5) ให้แสดงความเห็นตามมาตร  
ฐานการสอบ บัญชีที่รับรองทั่วไปด้วย

(ข) ตรวจสอบบัญชีและรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ และงบแสดงฐานะ  
การเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมายและตามความเป็น  
จริงหรือไม่

(ค) ตรวจสอบบัญชีทุนสำรองเงินตราประจำปี และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตาม  
กฎหมายและตามความเป็นจริงหรือไม่

(ง) ศึกษาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับแผนงาน งาน โครงการ ที่จะมีผลกระทบต่อการ  
จัดทำงบประมาณ

(จ) ตรวจสอบเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมและ รายได้อื่นของหน่วยรับ  
ตรวจ และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีหรือไม่  
ในกรณีนี้ให้มีอำนาจตรวจสอบการประเมินภาษีอากร การจัดเก็บค่าธรรมเนียม และรายได้อื่นที่  
หน่วยรับตรวจจัดเก็บด้วย และหน่วยรับตรวจต้องเปิดเผยข้อมูลที่ได้มาจากผู้เสียภาษีอากรผู้ชำระ  
ค่าธรรมเนียมหรือเงินอื่นใด ให้แก่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามที่ร้องขอด้วย และให้ถือว่า  
ให้ข้อมูลดังกล่าวเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย

ในกรณีหน่วยรับตรวจเป็นหน่วยรับตรวจตามมาตรา 4 (6) การตรวจสอบการเงินแผ่นดิน  
ให้กระทำได้เฉพาะการ ตรวจสอบว่าการรับจ่ายและการใช้เงินอุดหนุน หรือเงินหรือทรัพย์สินลงทุน  
เป็นไปอย่างถูกต้อง และเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยวิธีการตรวจสอบนั้นให้เป็นไปตามที่  
คณะกรรมการกำหนด

3) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเสนอต่อ  
สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา 48 และการรายงานผลการปฏิบัติงาน  
ระหว่างปีตามมาตรา 49

4) ติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจตามข้อเสนอของสำนักงานการตรวจเงิน  
แผ่นดินตามที่ปรากฏในรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีหรือรายงานผลการปฏิบัติงานระหว่างปี

5) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา 44 ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาผลการ ตรวจสอบแล้วปรากฏว่ามีข้อบกพร่อง  
เนื่องจากไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรี ให้คณะกรรมการมีหนังสือ



แจ้งให้หน่วยรับตรวจชี้แจงหรือแก้ไขข้อบกพร่องหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือให้ดำเนินการตามกฎหมาย หรือระเบียบแบบแผนที่ราชการหรือหน่วยรับตรวจกำหนดไว้แก่เจ้าหน้าที่หน่วยรับตรวจ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบตามควรแก่กรณี และให้หน่วยรับตรวจแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบภายในหกสิบวัน เว้นแต่คณะกรรมการจะกำหนดเป็นอย่างอื่น ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าข้อบกพร่องเกิดขึ้นเนื่องจากกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน หรือไม่อาจปฏิบัติได้ หรือหากปฏิบัติแล้วจะเสียประโยชน์ต่อราชการ ให้คณะกรรมการ แจ้งต่อผู้มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องนั้น ๆ เพื่อพิจารณาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขต่อไป ถ้าผู้รับตรวจไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการแจ้งต่อกระทรวงเจ้าสังกัด หรือ ผู้ควบคุมกำกับหรือรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจดำเนินการตามกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนที่ราชการหรือหน่วย รับตรวจกำหนดแก่ผู้รับตรวจและเจ้าหน้าที่หน่วยรับตรวจผู้รับผิดชอบตามควรแก่กรณี ในกรณีที่มีข้อโต้แย้งหรือไม่อาจดำเนินการตามมาตรานี้ได้ ให้คณะกรรมการรายงานต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี

มาตรา 47 ในกรณีที่ผลการตรวจสอบปรากฏว่า มีความเสียหายเกิดขึ้น เพราะมีผู้กระทำการโดยมิชอบ เป็นเหตุให้เงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์ของหน่วยรับตรวจต้องเสียหาย สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจประเมินความเสียหายที่เกิดขึ้น ตามหลักเกณฑ์ ที่คณะกรรมการกำหนดเพื่อรายงานให้สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภาและคณะรัฐมนตรีทราบ<sup>6</sup>

กล่าวโดยสรุป ความโปร่งใส ในส่วนของท้องถิ่นมีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ กฎหมาย พระราชกฤษฎีกา ระเบียบกระทรวง เพื่อกำหนดเป็นแนวทางมีผลบังคับใช้ให้ท้องถิ่นถือปฏิบัติตาม เพื่อให้การบริการสาธารณะเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน สนับสนุนทุกภาคส่วนในสังคมเข้ามาบริหารจัดการร่วมกัน ตรวจสอบการบริหารงานของท้องถิ่น เพื่อให้การบริหารงานเกิดความโปร่งใส สร้างความศรัทธา การยอมรับให้เกิดขึ้นกับประชาชน รวมถึงภาพพจน์ที่ดีของท้องถิ่น ในการบริหารงาน การถ่ายโอนภารกิจ การกระจายอำนาจในอนาคต

### 2.1.3 ดัชนีชี้วัดการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านความโปร่งใส

ซึ่งสามารถพิจารณาความโปร่งใสในแต่ละด้านตามเกณฑ์ดังนี้

1. ความโปร่งใสด้านสภาท้องถิ่น เกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบกำหนดการประชุมล่วงหน้า เชิญชวนให้ประชาชนเข้าร่วมฟังการประชุมของสภาท้องถิ่นควรจัดสถานที่รองรับประชาชนให้เพียงพอและเหมาะสมใน

<sup>6</sup>รศ.ดร. โกวิท พวงงาม, ธรรมนูญท้องถิ่น : ว่าด้วยการมีส่วนร่วมและความโปร่งใส, อ่างแล้ว, หน้า 87.

การเข้าร่วมรับฟังการประชุม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการเผยแพร่รายงานการประชุมสภาท้องถิ่น มีช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการประชุมให้ประชาชนได้รับทราบโดยทั่วถึงกัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการเปิดโอกาสให้ตัวแทนภาคประชาคมเป็นคณะกรรมการกิจการสภา เปิดช่องทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอข้อบัญญัติ เพื่อป้องกันผู้บริหารกับสภาท้องถิ่นที่เป็นพวกเดียวกันกำหนดนโยบาย แผนงานที่เป็นประโยชน์ต่อพวกพ้องหรือผลประโยชน์ตอบแทนซึ่งกันและกัน เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามาตรวจสอบความโปร่งใสในกิจกรรมสภาของท้องถิ่น

2. ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย เผยแพร่ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร เกณฑ์ในการพิจารณาค้างนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการประชุมสภาให้ประชาชนรับทราบโดยทั่วถึงกันเพื่อเป็นการตรวจการทำงานระหว่างผู้บริหารกับสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถถ่วงดุลกันได้อย่างแท้จริง เปิดเผยข้อมูลแผนพัฒนาท้องถิ่น ควรมีการเปิดเผยข้อมูลการจัดหารายได้ การจัดเก็บภาษี เปิดเผยข้อมูลข้อบัญญัติงบประมาณท้องถิ่น เปิดเผยข้อมูลรายรับรายจ่ายในการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุน โครงการต่าง ๆ เปิดเผยข้อมูลข้อบัญญัติท้องถิ่น การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบ ช่องทางการเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างสะดวกและทั่วถึง ควรมีการประชาสัมพันธ์การดำเนิน โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงานโครงการ มีเกณฑ์ในการพิจารณาค้างนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการแต่งตั้งประชาคมมาเป็นคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ควรมีการแต่งตั้งประชาคมเป็นคณะกรรมการสนับสนุนแผนพัฒนาท้องถิ่น การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่ประชาชนในพื้นที่ให้การยอมรับในความรู้ความสามารถ และเป็นกลางไม่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับผู้บริหารหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอตัวแทนเข้ามาเป็นคณะกรรมการ ควรมีการจัดมาสนับสนุนประชุมสัญจรให้ครอบคลุมทุกชุมชนหรือหมู่บ้านเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ ปัญหาและความต้องการของประชาชน เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในชุมชนเข้ามาจัดทำแผนพัฒนาของท้องถิ่น

4. ความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ มีเกณฑ์ในการพิจารณาค้างนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรแต่งตั้งตัวแทนประชาคมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง และมีการแต่งตั้งตัวแทนประชาคมเป็นอนุกรรมการตรวจงานจ้าง สนับสนุนให้ประชาชนจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครเพื่อป้องกันเฝ้าระวังการทุจริต แต่งตั้งตัวแทนประชาคมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบราคากลาง จัดตั้งศูนย์องค์กรอิสระระดับหมู่บ้านหรือคณะกรรมการตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอตัวแทนเข้ามาเป็นคณะกรรมการ และอนุกรรมการ องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการจัดระบบควบคุมภายในอย่างเหมาะสม เปิดโอกาสให้ประชาชน ประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน กิจกรรม โครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและโอกาสให้องค์กรการศึกษาบุคคลภายนอกเข้ามาร่วมในการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติการเพื่อให้การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดความโปร่งเป็นที่ยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น

5. ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ มีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เข้าใจในระเบียบกฎหมาย วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างของท้องถิ่น เปิดช่องทางรับข้อมูลข่าวสารการทุจริตจากประชาชน มีการแสดงปฏิทินการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบโดยทั่วถึงกัน ประกาศเจตนารมณ์ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันอย่างชัดเจน จัดทำข้อบัญญัติคุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และพนักงานท้องถิ่น ประกาศให้ประชาชนได้รับทราบเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหาร สมาชิกสภาท้องถิ่นและพนักงานส่วนท้องถิ่น จัดให้มีแหล่งเรียนรู้การปกครอง การบริหารท้องถิ่นแก่ประชาชนในชุมชน<sup>7</sup>

กล่าวโดยสรุป ความโปร่งใสในการบริหารงานของท้องถิ่น ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดไว้ 5 ด้านเพื่อเป็นแนวทางให้ท้องถิ่นทั่วประเทศได้ปฏิบัติตาม เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบการบริหารงานของท้องถิ่นทุกขั้นตอน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน เพื่อให้การบริหารงานของท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ เกิดความโปร่งใสตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจและสร้างความน่าเชื่อถือให้กับท้องถิ่น ความโปร่งใสการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังนี้

1. ความโปร่งใสด้านสภาท้องถิ่น หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบกำหนดการประชุมสภาล่วงหน้า เชิญชวนให้ประชาชนเข้าร่วมฟังการประชุมของสภา จัดสถานที่รองรับประชาชนให้เพียงพอและเหมาะสมในการเข้าร่วมรับฟังการประชุม มีการเผยแพร่รายงานการประชุม มีช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการประชุมให้ประชาชนได้รับทราบโดยทั่วถึงกัน เปิดโอกาสให้ตัวแทนภาคประชาคมเป็นคณะกรรมการกิจการสภา เปิดช่องทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอข้อบัญญัติ เพื่อป้องกันผู้บริหารกับสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นพวกเดียวกันกำหนดนโยบาย แผนงานที่เป็นประโยชน์ต่อพวก

<sup>7</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 435.

ห้องหรือผลประโยชน์ตอบแทนซึ่งกันและกัน เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามาตรวจสอบความโปร่งใส ในกิจกรรมสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ผ่านเสียงตามสายในชุมชน วิทยุชุมชน แผ่นพับ วาสาร แผ่นป้าย เอกสารอื่น ๆ เพื่อเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการประชุมสภา การดำเนินโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ แผนพัฒนา มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดหารายได้ การจัดเก็บภาษี เปิดเผยข้อมูลข้อบัญญัติงบประมาณท้องถิ่น เปิดเผยข้อมูลรายรับ รายจ่ายในการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนโครงการต่าง ๆ เปิดเผยข้อมูลข้อบัญญัติท้องถิ่น การจัดทำหลักฐานเอกสารต่าง ๆ เช่น บัญชีรายรับ รายจ่ายง่ายต่อการตรวจสอบ เพื่อเป็นการตรวจการทำงานของผู้บริหารและสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างสะดวกและทั่วถึง

3. ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงานโครงการ หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการแต่งตั้งประชาคมมาเป็นคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น มีการแต่งตั้งประชาคมเป็นคณะกรรมการสนับสนุนแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่ประชาชนในพื้นที่ให้การยอมรับในความรู้ความสามารถ และเป็นกลางไม่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับผู้บริหารหรือสมาชิกสภาองค์กรการบริหารส่วนตำบล เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอตัวแทนเข้ามาเป็นคณะกรรมการ มีการจัดมาสนับสนุนประชุมสัญจรให้ครอบคลุมทุกชุมชนหรือหมู่บ้านเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ ปัญหาและความต้องการของประชาชน เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในชุมชนเข้ามาจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกชั้นตอน มีการประชาคมเพื่อรับฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากประชาชนในการทำแผนพัฒนา มีการนำโครงการในแผนชุมชนมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปี

4. ความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการแต่งตั้งตัวแทนประชาคมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง และมีการแต่งตั้งตัวแทนประชาคมเป็นอนุกรรมการตรวจงานจ้าง สนับสนุนให้ประชาชนจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครเพื่อป้องกันเฝ้าระวังการทุจริต แต่งตั้งตัวแทนประชาคมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบราคากลาง จัดตั้งศูนย์องค์กรอิสระระดับหมู่บ้าน หรือคณะกรรมการตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอตัวแทนเข้ามาเป็นคณะกรรมการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดระบบควบคุมภายในอย่างเหมาะสม เปิดโอกาสให้ประชาชนประเมินผลการปฏิบัติงาน ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน กิจกรรม โครงการ และเปิดโอกาสให้องค์กรการศึกษาบุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติการ เพื่อให้การบริหารงานเกิด



ความโปร่ง ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้รับเหมาก่อสร้างในฐานะญาติ พวกพ้อง หรือเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดซื้อจัดจ้าง

5. ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เข้าใจในระเบียบ กฎหมาย วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างของท้องถิ่น เปิดช่องทางรับข้อมูลข่าวสารการทุจริตจากประชาชน มีการแสดงปฏิทินการปฏิบัติงานให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบโดยทั่วถึงกัน ประกาศเจตนารมณ์ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันอย่างชัดเจน จัดทำข้อบัญญัติคุณธรรม จริยธรรม สำหรับผู้บริหาร สมาชิกสภา และพนักงาน ประกาศให้ประชาชนได้รับทราบเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหาร สมาชิกสภาและพนักงาน จัดให้มีแหล่งเรียนรู้การปกครอง การบริหารท้องถิ่นแก่ประชาชนในชุมชน มีการอนุมัติงบประมาณหรือข้อบัญญัติงบประมาณเป็นไปตามแผนชุมชนหรือแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

#### 2.1.4. แนวทางการส่งเสริมด้านความโปร่งใส

โกวิทย์ พวงงาม ได้เสนอแนวทางการส่งเสริมความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกขั้นตอน เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาแสดงความคิดเห็น เสนอแนะ ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการติดตามงาน การดำเนินกิจกรรมต่างต้องมีการประสานงานกับแกนนำในชุมชนให้ประชาชนยอมรับ โดยยึดหลักประโยชน์ของประชาชน เป็นพื้นฐานความโปร่งใสเพราะประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนท้องถิ่นทุกขั้นตอนอย่างโปร่งใสและตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านทุกด้าน

2. การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร อย่างต่อเนื่องชัดเจน ทัวถึง สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่าย มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารในด้านงบประมาณ แผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อบัญญัติงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้างการดำเนินกิจกรรม โครงการต่าง ๆ และผลงานโดยวิธีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ การจัดทำข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบมีศูนย์กลางสารสนเทศขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจังทุกขั้นตอนในการจัดซื้อจัดจ้างมีความชัดเจน เปิดเผย การเบิกจ่ายงบประมาณจัดซื้อจัดจ้างต้อง โปร่งใส เป็นไปตามราคาจริง การสอบราคา การตกลงราคา เป็นตามระเบียบ ข้อกฎหมายที่กำหนดไว้ มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อเปิด โอกาสให้ผู้มาประมูลแข่งขันจำนวนมากโดยไม่มี การปิดข่าวสอบราคา ประกวดราคา แต่งตั้งประชาชนเป็นคณะกรรมการตรวจงานจ้างทุกโครงการ

4. การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบในการจัดทำแผนงาน โครงการต่าง ๆ ทุกขั้นตอนด้วยความโปร่งใส

5. การจัดสรรงบประมาณมีการกระจายสู่ประชาชน ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ไม่เลือกปฏิบัติ สามารถตรวจสอบได้อย่างชัดเจน มีการแจ้งงบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาให้ประชาชนทราบ และสามารถเข้ามาตรวจสอบได้

6. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในสภาท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามารับฟังการประชุมของสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากมีข้อสงสัยสามารถซักถามที่ประชุมหรือผู้บริหารได้<sup>9</sup>

กล่าวโดยสรุป แนวทางการส่งเสริมธรรมาภิบาล ควรมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานทุกขั้นตอน การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบการบริหารของท้องถิ่นให้ประชาชนได้รับทราบโดยทั่วถึงกัน

#### 2.1.5 การแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ด้านความโปร่งใส

วิทยากร เชียงกุล ได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน สรุปได้ดังนี้

1. ต้องมีการปฏิรูปทางการเมืองให้เป็นประชาธิปไตยแบบประชาชนมีส่วนร่วมมากกว่า การเลือกตั้ง ให้ประชาชนมีสิทธิและอำนาจในการจัดตั้งองค์กรอิสระกลางมาตรวจสอบหรือถอดถอนนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐที่ทุจริตคอร์รัปชันได้

2. ต้องมีการปฏิรูปองค์กรด้านป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบให้เป็นองค์กรอิสระ เลือกคนดี คนเก่งเข้ามาทำงาน รวมทั้งตราพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์กรอิสระเพิ่มเติม เร่งปฏิรูปกฎหมาย กระบวนการยุติธรรมทุกระดับ ระบบราชการ การศึกษา และการสื่อสารเพื่อให้เป็นกลไกทางกฎหมาย การศึกษารวบรวมและระบบข้อมูลข่าวสารทำงานได้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส เน้นความถูกต้องและชอบธรรม

3. ประชาชน นักวิชาการ สื่อมวลชนต้องร่วมกันสร้างความเข้าใจและเผยแพร่ความรู้ระบบเศรษฐกิจ ธุรกิจสมัยใหม่ที่มีความซับซ้อนเพื่อให้รู้เท่าทันการเมืองมากที่สุด และสนับสนุนการรวมตัวภาคธุรกิจ ภาคประชาชน เป็นองค์กรคุ้มครองผู้บริโภคและองค์กรเพื่อความโปร่งใสที่เข้มแข็ง ติดตามตรวจสอบการทำงานของภาครัฐและเอกชนเพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลด้านความโปร่งใสเป็นหนทางการป้องกันและลดการทุจริตคอร์รัปชันได้อีกหนทางหนึ่ง<sup>9</sup>

<sup>9</sup>เรื่องเดียวกัน, หน้า 381.

<sup>9</sup>วิทยากร เชียงกุล, แนวทางปราบคอร์รัปชันอย่างได้ผล : เปรียบเทียบไทยกับประเทศอื่น, (กรุงเทพมหานคร : สายธาร, 2549), หน้า 169.

ศุภชัย ยาวะประภาส และคณะ ได้สรุปการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในระบบราชการไว้ดังนี้

1. ระบบกฎหมาย โดยกำหนดโทษอย่างรุนแรง และสร้างระเบียบราชการที่รัดกุม
2. ระบบการบริหารราชการ ทั้งในด้านวิธีการปฏิบัติการ ค่าตอบแทน และค่านิยมของตัวราชการเอง

3. ระบบสังคม โดยสร้างค่านิยมให้มีความซื่อสัตย์ ยกย่องคนดี รังเกียจคอร์รัปชัน ลดการยอมรับต่อสภาพการทุจริตคอร์รัปชันให้น้อยลง พร้อมสร้างประชาคมชุมชนให้เข้มแข็งเพื่อพร้อมที่จะตรวจสอบการปฏิบัติงานของข้าราชการ<sup>10</sup>

โกวิท พวงงาม ได้เสนอเกี่ยวกับกลไกการป้องกันการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไว้ในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านผู้บริหารและคณะผู้บริหาร ให้ใช้กลไกกฎหมายอย่างเคร่งครัดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอต้องใช้มาตรการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด และมีประสิทธิภาพตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย รวมถึงกลไกการให้ความรู้ในเรื่องหลักธรรมาภิบาลท้องถิ่นในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบ กฎหมาย การจัดให้มีการกำหนดจรรยาบรรณนักการเมืองท้องถิ่น กลไกการเผยแพร่ข้อมูล เทศบัญญัติหรือข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือรายจ่ายเพิ่มเติมต้องเปิดเผยให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทราบ การใช้สื่อเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชนทราบ

2. ด้านสภาท้องถิ่น ให้มีคณะกรรมการกิจการสภาวิสามัญด้านการตรวจสอบการทุจริต ซึ่งคณะกรรมการมาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ให้มีการประชาสัมพันธ์การประชุมสภา โดยการถ่ายทอดเสียงเสนอให้ประชาชนเข้าร่วมฟังการประชุมสภา

3. ด้านองค์กรตรวจสอบสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ควรมีการจัดตั้งอนุกรรมการการประสานงาน ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจังหวัด และจัดให้มีอาสาสมัครป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติภาคประชาชน และให้มีการฝึกอบรมความรู้ความเข้าใจในการตรวจสอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

4. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้พัฒนากลไกตัวแทนภาคประชาคม โดยฝึกอบรมตัวแทนประชาคมให้มีความรู้ความเข้าใจระเบียบพัสดุและระเบียบว่าด้วยการจัดทำแผนเพื่อเรียนรู้และเข้าใจระบบต่าง ๆ และให้ความรู้ความเข้าใจที่จะพัฒนาศักยภาพของประชาชนในการ

<sup>10</sup>ศุภชัย ยาวะประภาส และคณะ, คอร์รัปชันและการซื้อขายตำแหน่งในทัศนข้าราชการ, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน ก.พ., 2544), หน้า 4.

ตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมการตรวจสอบทุจริต

5. ด้านสถาบันการศึกษา ควรจัดให้มีหลักสูตรการปกครองท้องถิ่นไทยและการบริหารงานท้องถิ่นในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ให้โรงเรียนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เข้ามามีส่วนร่วมการให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องการปกครองท้องถิ่น จัดให้มีศูนย์การเรียนรู้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

6. ด้านสื่อและการประชาสัมพันธ์ ควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรอิสระแบบเปิด ต้องเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบ จัดตั้งศูนย์สารสนเทศท้องถิ่น การจัดทำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสัญจร และการมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดئونแบบด้านความโปร่งใส

7. ด้านภาคีความร่วมมือ ควรมีกลไกเครือข่ายความร่วมมือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดทำบริการสาธารณะร่วมกัน ตรวจสอบซึ่งกันและกันและการบันทึกข้อตกลงระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่น ๆ โดยมีความร่วมมือในการจัดบริการสาธารณะ

8. ระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ควรมีการอบรมคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่และระบบที่เกี่ยวข้อง ให้มีคณะกรรมการราคากลางที่เป็นอิสระประจำจังหวัด<sup>11</sup>

กล่าวโดยสรุป การแก้ไขปัญหาทุจริตประพตติมิชอบในวงราชการ ควรมีการปฏิรูประบบราชการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมในทุกภาคส่วนของรัฐนำพระราชกฤษฎีกาการบริหารการจัดการสังคมและบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 มาใช้ในการบริหารงานอย่างจริงจัง สนับสนุนส่งเสริมทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารทุกชั้นตอน เพื่อตรวจสอบการบริหารงานให้เกิดความโปร่งใส เป็นการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชั่นให้ลดลง

## 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

การบริหารเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์กรเพราะจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในอันที่จะชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวความมีประสิทธิภาพ หรือความไร้ประสิทธิภาพของหน่วยงาน การบริหารเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของสังคม ความก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ ที่สำคัญจะนำสังคมไปสู่ความก้าวหน้า การบริหารเป็นลักษณะการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในองค์กรมีลักษณะการวินิจฉัยสั่งการ นักบริหารจะต้องคำนึงถึงปัจจัย

<sup>11</sup>รศ.ดร. โกวิทย์ พวงงาม, ธรรมนูญท้องถิ่น : ว่าด้วยการมีส่วนร่วมและความโปร่งใส, อ่างแล้ว, หน้า 46.



สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ การวินิจฉัยสั่งการเป็นเครื่องแสดงให้ทราบถึงความสามารถของนักบริหารและความเจริญเติบโตของการบริหาร ชีวิตประจำวันของมนุษย์ไม่ว่าในครอบครัวหรือองค์การใดย่อมเกี่ยวข้องกับการบริหารอยู่เสมอ ดังนั้น การบริหาร โดยทั่ว ๆ ไป จะมีลักษณะเป็นกระบวนการวิธี หรือเป็นการกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน หรือเป็นลำดับรายการในการบริหาร คือ ในการบริหารจะต้องมีลำดับรายการก่อนหลังว่าจะต้องทำอะไรก่อนและต่อ ๆ ไปจะทำอะไร ซึ่งจัดไว้ว่าหลักเกณฑ์ตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Management) กระบวนการบริหารจะกำหนดขอบเขตและหน้าที่ตามขั้นตอนต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจน

### 2.2.1 ความหมายของการบริหาร

การบริหารเป็นกิจกรรมของสังคมมนุษย์ เกิดขึ้นมาควบคู่กับการดำรงชีวิตของมนุษย์เป็นกระบวนการที่ช่วยให้สังคมมนุษย์ดำรงอยู่ได้อย่างสงบสุข โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้กิจกรรมหรืองานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ความหมายการบริหารมีนักวิชาการให้ความหมายไว้ดังนี้

คิน ปรัชญพฤทธิ ให้ความหมายการบริหารไว้ว่า คำว่า การบริหาร Administration โดยทั่วไปใช้ในความหมายกว้าง ๆ ที่รวมถึงการบริหารรัฐกิจและธุรกิจ แต่มีบุคคลจำนวนไม่น้อยที่มักเข้าใจว่าการบริหารหมายถึง การบริหารราชการ ซึ่งแท้จริงมีคำเฉพาะคำหนึ่งซึ่งหมายถึงการบริหารราชการ และเป็นคำที่คณะกรรมการบัญญัติศัพท์ได้กำหนดขึ้น คำว่า “รัฐประศาสนศาสตร์” Public Administration กระนั้นก็ดี คำนี้อาจมีความหมายใกล้เคียงกับคำบางคำ ซึ่งบางครั้งบางโอกาสก็ใช้แทนกันได้ เช่น คำว่าการจัดการ Management นี้ โดยทั่วไปมักหมายถึงการจัดการในทางธุรกิจมากกว่า ที่จะหมายถึงการบริหารราชการหรือการบริหารรัฐกิจ อย่างไรก็ตามในอีกความหมายหนึ่ง Management หมายถึง การจัดหรือการดำเนินการตามนโยบายที่กำหนดไว้<sup>12</sup>

จันทรานี สงวนนาม ได้สรุปว่า การบริหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ดังนี้ การบริหารเป็นสาขาวิชาที่การจัดระเบียบอย่างมีระบบ คือ มีหลักการ กฎเกณฑ์และทฤษฎีที่ฟังเชื่อถือได้ อันเกิดจากการค้นคว้าเชิงวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน โดยลักษณะเช่นนี้ การบริหารจึงเป็นศาสตร์ (Science) เป็นศาสตร์ทางสังคม ซึ่งอยู่กลุ่มเดียวกับวิชาจิตวิทยา สังคมวิทยา และรัฐศาสตร์ แต่ถ้าพิจารณาการบริหารในลักษณะของการปฏิบัติที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และทักษะของผู้บริหารแต่ละคน ที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งนับเป็นการประยุกต์เอา

<sup>12</sup>คิน ปรัชญพฤทธิ, เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารการพัฒนาและการพัฒนาการบริหาร, (นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2548), หน้า 1.

ความรู้หลักการและทฤษฎีไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์และ  
สิ่งแวดล้อมแล้ว การบริหารก็จะมีลักษณะเป็นศิลป์ (Arts)<sup>13</sup>

ประพันธ์ สุริหาร ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ซึ่งประกอบด้วย

1. การบริหารเป็นกิจกรรมของกลุ่มบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป
2. กลุ่มบุคคลร่วมมือกันทำกิจการ
3. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน
4. โดยการใช้กระบวนการและทรัพยากรที่เหมาะสม<sup>14</sup>

กล่าวโดยสรุป การบริหาร หมายถึง การร่วมมือกันทำงานด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ร่วมกันตั้งเอาไว้ โดยอาศัยทรัพยากรการบริหาร ซึ่งได้แก่ คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการจัดการที่เหมาะสม ที่จะทำให้การดำเนินงานของหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ มีความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะต้องนำมาใช้ โดยที่ผู้บริหารขององค์กรเป็นผู้แสดงความเป็นมืออาชีพของการบริหาร

#### 2.2.2 ความสำคัญของการบริหาร

ติน ปรัชญพฤทธิ กล่าวถึงความสำคัญการบริหารไว้ว่า เมื่อมนุษย์รวมกันอยู่เป็นหมู่เป็นกลุ่ม มีหัวหน้าปกครองบังคับบัญชา มีการแบ่งงานกันทำตามลักษณะความรู้ความสามารถ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในระหว่างพวกเขาและเผ่าเดียวกัน โดยมีจารีตประเพณี และวัฒนธรรมเป็นเครื่องกำกับความประพฤติของกลุ่มชนเหล่านั้นเมื่อกลุ่มสังคมขยายตัวเติบโตขึ้น มีความซับซ้อนมากขึ้น มนุษย์ก็เริ่มสร้างและวางระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับต่างๆ ขึ้น โดยเรียนรู้จากประสบการณ์และความเชื่อดี ทั้งนี้ก็โดยมุ่งหวังที่จะให้เกิดความสำเร็จเรียบร้อยขึ้นในองค์การและเกิดความสงบสุขขึ้นในสังคมนั้น อาจสรุปถึงความเจริญเติบโตและความสำคัญของการบริหารได้ดังนี้ คือ

1. การบริหารนั้นได้เจริญเติบโตควบคู่มากับการดำรงชีพของมนุษย์ และเป็นสิ่งช่วยให้มนุษย์ดำรงชีพอยู่ร่วมกันได้อย่างผาสุก
2. จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นผลทำให้้องค์การต่าง ๆ ต้องขยายงานด้านบริหารให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

<sup>13</sup>จันทราณี สงวนนาม, เอกสารประกอบการบรรยายหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง, (ม.ป.ท., 2546), หน้า 4.

<sup>14</sup>ประพันธ์ สุริหาร, หลักและระบบบริหารการศึกษา, (ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2547), หน้า 17.

3. การบริหารเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของสังคม ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ด้านต่าง ๆ ทำให้การบริหารเกิดการเปลี่ยนแปลงและก้าวหน้ารวดเร็วยิ่งขึ้น

4. การบริหารเป็นวิธีที่สำคัญที่จะนำสังคมและโลกไปสู่ความเจริญก้าวหน้า

5. การบริหารจะช่วยชี้ให้ทราบถึงแนวโน้ม ทั้งในด้านความเจริญและความเสื่อมของสังคมในอนาคต

6. การบริหารมีลักษณะเป็นการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในองค์กร ฉะนั้น ความสำเร็จของการบริหารจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมทางการเมืองอยู่เป็นอันมาก

7. การบริหารมีลักษณะต้องให้การวินิจฉัยสั่งการเป็นเครื่องมือ ซึ่งนักบริหารจำต้องคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ และการวินิจฉัยสั่งการเป็นเครื่องแสดงให้ทราบถึงความสามารถของนักบริหาร และความเจริญเติบโตของการบริหาร

8. ชีวิตประจำวันของมนุษย์ไม่ว่าในครอบครัวหรือในองค์กรย่อมมีส่วนเกี่ยวข้องพันกับการบริหารอยู่เสมอ ดังนั้น การบริหารจึงเป็นเรื่องน่าสนใจ และจำเป็นต่อการที่จะดำรงชีพอย่างฉลาด<sup>15</sup>

กล่าวโดยสรุป ความสำคัญของการบริหารเป็นทั้งศิลป์และศาสตร์ การบริหารในแง่ของศาสตร์ คือ การบริหารมีลักษณะมาช่วยในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ความหมายในแง่ศิลป์ คือ การเกิดผลที่ต้องการ ใช้ความชำนาญ ประสบการณ์การณ ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความเข้าใจพื้นฐานมาช่วยในการแก้ไขปัญหาให้ลดลง โดยไม่ละทิ้งกฎเกณฑ์ ระเบียบของการบริหารแบบศาสตร์

### 2.2.3 ทฤษฎีการบริหาร

ติน ปรัชญพฤทธิ กล่าวไว้ว่า ทฤษฎีการบริหารหรือปัจจัยพื้นฐาน ที่ใช้ในการบริหารอันสำคัญ คือ คน Man เงิน Money วัสดุสิ่งของ Material และวิธีการ Management การที่จัดว่าปัจจัยพื้นฐานในการบริหารก็เพราะเหตุว่า ในการบริหารเกือบทุกประเภทจำเป็นต้องอาศัยคน เงิน วัสดุสิ่งของ และวิธีจัดการเป็นองค์ประกอบสำคัญ ไม่ว่าจะบริหารนั้นจะเป็นการบริหารราชการหรือการบริหารธุรกิจก็ตามเหตุนี้จึงเป็นที่ยอมรับกันว่าทฤษฎีพื้นฐานในการบริหารมีอยู่สี่ประการดังกล่าว

อย่างไรก็ดี ปัจจุบันได้พิจารณาทฤษฎีการบริหารไปในลักษณะที่มีขอบเขตกว้างขวางมากยิ่งขึ้น โดยในทางบริหารธุรกิจได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยของการบริหารเพิ่มเติมต่าง

<sup>15</sup>ติน ปรัชญพฤทธิ, เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารการพัฒนาและการพัฒนาการบริหาร, อ้างแล้ว, หน้า 12.

ออกไปอีก คือ คน Man เงิน Money วัสดุสิ่งของ Material และวิธีการ Method ตลาด Market และเครื่องจักร Machine และเรียกสั้น ๆ ว่า 6 M's

ธงชัย สันติวงษ์ ได้ให้ความสำคัญกับทรัพยากรในการบริหาร (Management resources) การบริหารงาน (Management) เป็นภารกิจของผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาโดยตรง คือเป็นกลไก และตัวประสานที่สำคัญที่สุดในการประมวล ผลักดันและกำกับ ปัจจัยต่าง ๆ ให้สามารถดำเนินไปได้โดยมีประสิทธิภาพ จนบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานตามที่ต้องการทรัพยากรในการบริหารทั้ง 4 ประการนี้ มีความสำคัญต่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพมาก ไม่ว่าหน่วยงานใดที่จะประสบผลสำเร็จได้ด้วยดี หากขาดเสียซึ่งการบริหารทรัพยากรที่ดีในข้อหนึ่งข้อใดก็จะทำให้งานนั้นเกิดอุปสรรคในการปฏิบัติงานส่งผลกระทบต่อการทำงานในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อกัน และจะทำให้การทำงานนั้นไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานนั้น ๆ และการทำงานของผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานที่จะมีกระบวนการบริหารหรือการจัดการที่ดี<sup>16</sup>

กล่าวโดยสรุป ทรัพยากรในการบริหารทั้ง 4 ประการคือ คน เงิน วัสดุ การบริหารงาน มีความสำคัญต่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพมาก ไม่ว่าหน่วยงานใดที่จะประสบผลสำเร็จได้ด้วยดี หากขาดเสียซึ่งการบริหารที่ดีในข้อหนึ่งข้อใดก็จะทำให้งานนั้นเกิดอุปสรรคในการปฏิบัติงานส่งผลกระทบต่อการทำงานในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อกัน และจะทำให้การทำงานนั้นไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานนั้น ๆ และการทำงานของผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานที่จะมีกระบวนการบริหารหรือการจัดการที่ดี

#### 2.2.4 เทคนิคการบริหารภาครัฐแนวใหม่

เทคนิคการบริหารภาครัฐแนวใหม่ เป็นการนำเทคนิคการบริหารภาครัฐกิจมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานภาครัฐ เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและให้ความสำคัญกับการให้บริการประชาชน การจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่สำคัญ ได้แก่การปรับ โครงสร้าง บทบาท และภารกิจขององค์กรภาครัฐ การบริหารระบบงานที่เน้นในเรื่องการบริหาร มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมและค่านิยมของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ความสำคัญในการศึกษาเทคนิคการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่เพื่อให้ทราบว่าองค์กรบริหารส่วนตำบลมีการนำเทคนิคใดบ้างมา

<sup>16</sup> ธงชัย สันติวงษ์, ทฤษฎีองค์การและการออกแบบ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2541), หน้า 13.



ใช้ในการบริหารงานและการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน เทคนิคการบริหารภาครัฐแนวใหม่มีสาระสำคัญดังนี้

#### เทคนิคการจัดการคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (TQM : Total Quality Management)

วรภรณ์ รุ่งเรืองกลกิจ กล่าวไว้ว่า เทคนิคการจัดการคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (TQM : Total Quality Management) การตื่นตัวด้านการดำเนินงานคุณภาพ ทำให้ผู้บริหารองค์กรต่างให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพทั้งองค์กร TQM เป็นหลักการบริหารที่มีความหมายบูรณาการเข้ากับทุกส่วนขององค์กร เพื่อแก้ปัญหา สร้างคุณค่าเพิ่ม การควบคุมต้นทุน การปรับโครงสร้างองค์กร และมีคุณประโยชน์ต่อองค์กรอย่างมหาศาล TQM เป็นทางเลือกและแนวทางในการปฏิบัติเพื่อช่วยให้ธุรกิจได้เปรียบในการแข่งขันและ ก้าวไปข้างหน้า

TQM เป็นการบริหารเชิงคุณภาพ โดยรวม เป็นการจัดระบบและวินัยในการทำงานเพื่อป้องกันความผิดพลาดเสียหาย และมุ่งสร้างคุณค่าในกระบวนการทำงานทุก ๆ ขั้นตอน โดยที่ทุกคนในองค์กรต้องมีส่วนร่วม ซึ่งจะทำให้เป็นปัจจัยสำคัญในการก้าวไปสู่ความเป็นเลิศ ทั้งในด้านการบริหารองค์กร การบริหารการผลิต การบริหารการตลาด การบริหารลูกค้า การบริหารบุคคล และการบริหารการเงิน เป็นต้น วัตถุประสงค์สำคัญที่สุดของการบริหารคุณภาพโดยรวม คือ การพัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้ศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ด้วยการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงงานและปรับปรุงคุณภาพของสินค้าหรือบริการอันจะเป็นผลให้คุณภาพชีวิตของพนักงานทุกคนดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การประยุกต์ใช้การจัดการคุณภาพ (Quality Management) ประกอบไปด้วยงานที่สำคัญ ดังนี้ คือ

1. การวางแผนคุณภาพเชิงกลยุทธ์ (Strategic Quality Management) เป็นการกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และการวางแผนคุณภาพ เป็นจุดเริ่มต้นของการบริหารคุณภาพ โดยที่การจัดการคุณภาพจะต้องบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานทุกระดับ ตั้งแต่ การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ กลยุทธ์ และ แผนปฏิบัติการ ที่จะต้องคำนึงถึงความจำเป็น และให้ความสำคัญกับการสร้างคุณภาพที่เป็นรูปธรรม และเข้าถึงทุกส่วนขององค์กร โดยผู้บริหารจะต้องสร้างวิสัยทัศน์คุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจ และนำวิสัยทัศน์มาแปลเป็นภารกิจ กลยุทธ์ และแผนคุณภาพที่มีความชัดเจน ครบอบคลุม และเป็นรูปธรรม

2. การปรับปรุงคุณภาพ (Quality Improvement) เป็นการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณภาพขององค์กร จะต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ด้วยความรอบคอบและความเข้าใจในข้อจำกัดของสถานการณ์ โดยผู้พัฒนาคุณภาพจะต้องศึกษา วิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามหลักเหตุผล และหลักการทางวิทยาศาสตร์ โดยพยายามหาวิธีการที่เรียบง่าย แต่มี

ประสิทธิภาพที่สุด (Simple but Efficient) มาใช้ในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาผลงาน ซึ่งต้องดำเนินงานผ่านการบริหาร การฝึกอบรม และการเสริมแรงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สมาชิกทุกคนมีจิตสำนึก มีความมุ่งมั่น และต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพในทุกระดับ เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุความเป็นเลิศ (Excellence) ของคุณภาพและการดำเนินงาน

3. การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) เป็นกระบวนการจัดระบบการทำงาน และการปฏิบัติการ เพื่อให้แน่ใจว่าผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ผลิตขึ้น มีคุณสมบัติสอดคล้องกับที่กำหนดไว้ ซึ่งจะดำเนินการโดยกำหนดมาตรฐาน เกณฑ์ และวิธีการติดตามตรวจสอบคุณภาพ เพื่อประเมินและเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับมาตรฐาน โดยปรับการดำเนินงานและผลลัพธ์ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน โดยผู้ควบคุมคุณภาพจะตัดสินใจแก้ไขปัญหาตามความเหมาะสม การควบคุมคุณภาพจะเป็นทั้งงานพื้นฐาน และเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการจัดการคุณภาพ เพื่อสร้างความแน่ใจว่าธุรกิจสามารถดำเนินงานอย่างคงเส้นคงวา

4. การปรับปรุงแก้ไข (Act) ในการปฏิบัติงานมีการกำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในอนาคต และทำการแก้ไขในส่วนที่ทำให้ผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เมื่อผลลัพธ์ที่ได้ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายแล้วจัดทำเป็นรายงานเพื่อให้ผู้บริหารและหน่วยงานต่าง ๆ ในองค์กรทราบ สิ่งที่สำคัญถ้าหากพบว่าการการปฏิบัติงานไม่วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้นั้นเกิดจากการวางแผนที่ไม่ดีตั้งแต่ต้น องค์กรจะต้องหาสาเหตุของการวางแผนที่ไม่ดีก่อน แล้วจึงทำการปรับปรุงคุณภาพการวางแผน และปรับปรุงเนื้อหาของแผนด้วย

#### การประยุกต์ใช้ TQM ในการบริหารองค์กรภาครัฐ

1. การคัดเลือกและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพขององค์กร โดยผู้บริหารระดับสูงที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไปในองค์กร และผู้ที่ผ่านการคัดเลือกต้องสามารถทำงานเต็มเวลาได้ คอยติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน และแก้ไขปัญหาได้

2. การวางแผนปฏิบัติ ผู้บริหารและทีมงานร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และกลยุทธ์ด้านคุณภาพ เพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดแผนระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว โดยมีการกำหนดเวลา มีการสื่อสารให้เข้าใจทั่วทั้งองค์กรเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการ TQM มีการพัฒนาผู้นำและสร้างทีมงาน มีการอบรมความรู้และทักษะในการบริหารคุณภาพ มีการปลูกฝังวัฒนธรรม TQM มีการจัดทำระบบเอกสารเพื่อไม่ให้เสียเวลากับงานเอกสาร มีการปรับโครงสร้างและระบบงาน มีการเปลี่ยนระบบประเมินผลและการให้รางวัล โดยให้ความสำคัญกับผลงานของทีม

3. การดำเนินงาน มีการนำแผนไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ให้สอดคล้องตามแผนแม่บท เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วม มีการแก้ไขปัญหาที่สาเหตุและเป็นระบบ

4. ติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน และแก้ไข มีความมุ่งมั่นในการแก้ไขปรับปรุง และหาแนวทางการปฏิบัติงานที่บรรลุคุณภาพสูงสุดอยู่เสมอ ไม่หยุดความพอใจอยู่กับความสำเร็จเดิม แต่ต้องมุ่งมั่นปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา<sup>17</sup>

#### เทคนิคการบริหาร Balanced Scorecard

ปภาวดี ประจักษ์สุภานิติ กล่าวว่า เทคนิค Balanced Scorecard (BSC) ในยุคปัจจุบันนี้ทั้งภาครัฐและเอกชนได้นำ BSC เข้ามาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ

ถึงแม้ว่าเครื่องมือการบริหารจัดการ ที่เรียกว่า BSC จะเป็นที่ยอมรับจากองค์กรชั้นนำหลายแห่งทั่วโลก ว่าเป็นเครื่องมือที่ดีที่สุดในการบริหารจัดการและการที่องค์กรจะนำมาใช้ให้ประสบความสำเร็จนั้น คงไม่เป็นเรื่องที่ย่างยากและบทความนี้จึงนำเสนอเทคนิคของการนำ BSC ที่สำคัญในการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการบริหาร จัดการองค์กร ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการวางแผน (Planning) การจัดทำแผนนับเป็นขั้นตอนสำคัญในการบริหารจัดการ ซึ่งหากองค์กรมีการวางแผนที่ดี จะช่วยให้รู้จักตนเอง รู้จักคู่ต่อสู้ ได้ดียิ่งขึ้นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้การจัดทำแผนประสบความสำเร็จ โดยตัวชี้วัดที่จัดทำขึ้นจะต้องครอบคลุมมิติต่าง ๆ ขององค์กร ทั้งองค์กรที่เป็นหน่วยงานภาครัฐการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรเอกชน

2. ขั้นตอนการนำแผนไปปฏิบัติ (Implementation) เมื่อได้ดำเนินการจัดทำแผนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนที่สำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งก็คือการนำแผน ไปปฏิบัติ การสื่อสารเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้นำองค์กรจะต้องดำเนินการ โดยการจัดประชุมเพื่อชี้แจงนโยบายและจุดมุ่งหมายขององค์กรให้ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรรับทราบและเข้าใจ เมื่อผู้บริหารระดับสูงเข้าใจ ถึงแผนการดำเนินงานแล้ว ก็จะต้องดำเนินการสื่อสารให้ผู้บริหารระดับรองลงมาทราบ ผู้บริหารระดับรองลงมา ก็ต้องไปสื่อสารให้ผู้บริหารระดับหน่วยงาน เป็นทอด ๆ ตามลำดับลงไปจนกระทั่งถึงพนักงานทุกคนในองค์กร

3. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) ขั้นตอนนี้มีความง่ายมากขึ้นเพราะได้ผ่านขั้นตอนการวางแผนและการนำแผนไปปฏิบัติ เนื่องจากการใช้ BSC มีส่วนช่วยให้มีความสะดวกมากยิ่งขึ้น เมื่อทราบแล้วก็จะสามารถติดตามและประเมินผลตามที่ได้กำหนดไว้ให้บรรลุตามเป้าหมาย

<sup>17</sup>รศ.ดร.วราภรณ์ รุ่งเรืองกลกิจ, ประสบการณ์วิชาชีพบริหารรัฐกิจ : เทคนิคการบริหาร, (นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2550), หน้า 5.

4. ขั้นตอนการปรับปรุงมาตรฐานขององค์กร (Standardization) เมื่อได้ทราบผลการดำเนินงานจากการติดตามและประเมินผลเรียบร้อยแล้ว องค์กรจะต้องนำผลการดำเนินงานที่ได้มาปรับปรุงมาตรฐาน ถ้าผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายขององค์กรก็ต้องยกระดับเป้าหมายให้สูงขึ้นไปอีก แต่ถ้าผลการดำเนินงานยังต่ำกว่าเป้าหมาย องค์กรก็ต้องหาทางปรับแผน ปรับวิธีการทำงาน เพื่อให้สามารถทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายให้ได้

#### การประยุกต์ใช้ BSC ในภาครัฐ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้กำหนดกรอบการประเมินผลตามมุมมองของ Balanced Scorecard เป็น 4 มิติ ดังนี้

##### มิติที่ 1 ด้านประเมินประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ กำหนดตัวชี้วัดดังนี้

1. ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการ
2. ระดับความสำเร็จร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการของกลุ่มภารกิจ
3. ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการ
4. ระดับความสำเร็จของการปรับปรุงการบริหารเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

##### มิติที่ 2 ด้านคุณภาพให้บริการ

1. คุณภาพการให้บริการ ดัชนีชี้วัดร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ
2. การมีส่วนร่วมของประชาชน ดัชนีชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบราชการ
3. การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ดัชนีชี้วัดระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรฐานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

##### มิติที่ 3 ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ

1. การบริหารงบประมาณ ดัชนีชี้วัด ระดับความสำเร็จร้อยละของอัตราการเบิกงบประมาณรายจ่าย
2. การประหยัดพลังงาน ดัชนีชี้วัด ระดับความสำเร็จในการประหยัดพลังงานของส่วนราชการ
3. การลดระยะเวลาให้บริการ ดัชนีชี้วัด ระดับความสำเร็จร้อยละระยะเวลาของขั้นตอนการปฏิบัติราชการ



4. การประหยัดงบประมาณ ดัชนีชี้วัด ร้อยละของงบประมาณที่สามารถประหยัดได้
  5. การจัดทำต้นทุนต่อหน่วย ดัชนีชี้วัด ระดับความสำเร็จของการจัดทำต้นทุนต่อหน่วย
- มิติที่ 4 ด้านการพัฒนาองค์กร

1. การจัดการความรู้ ดัชนีชี้วัดระดับความสำเร็จของแผนจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์
2. การจัดการสารสนเทศ ดัชนีชี้วัดระดับคุณภาพของการบริหารระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของส่วนราชการ
3. การบริหารการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาบุคลากร ดัชนีชี้วัดระดับความสำเร็จในการจัดทำแผนและข้อเสนอแนะการเปลี่ยนแปลงไปสู่การปฏิบัติ ระดับความสำเร็จการจัดทำกฎหมายข้อบัญญัติ และการปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง ระดับความสำเร็จของการถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายสู่บุคลากร<sup>18</sup>

#### เทคนิคการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ (RBM)

ทศพร ศิริสัมพันธ์ กล่าวว่า Results Based Management (RBM) เป็นเทคนิควิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่ที่น่าสนใจนำมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์และวิธีการบริหารงานภาครัฐไปจากเดิมที่ให้ความสำคัญต่อทรัพยากรหรือปัจจัยนำเข้า (input) และอาศัยกฎระเบียบ เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความถูกต้อง สุจริตและเป็นธรรม โดยหันมาเน้นถึงวัตถุประสงค์และสัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงานทั้งในแง่ของผลผลิต(Output) และผลลัพธ์ (Outcome) และความคุ้มค่าของเงิน (Value for money) รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพและสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนผู้รับบริการ

#### การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results Based Management - RBM)

แยกออกเป็นผลสัมฤทธิ์ (RESULTS) = ผลผลิต (OUTPUTS) + ผลลัพธ์ (OUTCOMES)

การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์คือ วิธีการบริหารจัดการที่เป็นระบบมุ่งเน้นที่ผลสัมฤทธิ์หรือผลการปฏิบัติงานเป็นหลัก โดยมีการวัดผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

มาจากแนวคิดของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management: NPM) (3E) ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญต่อ

1. ความประหยัด (Economy) การใช้ต้นทุนหรือทรัพยากรการผลิตอย่างเหมาะสม และมีความคุ้มค่าที่สุด

<sup>18</sup>ปภาวดี ประจักษ์สุนิติ, ประสบการณ์วิชาชีพบริหารรัฐกิจ : เทคนิคการบริหาร, (นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2550), หน้า 45.

2. ประสิทธิภาพ (Efficiency) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้ได้ผลงานในระดับที่สูงกว่าปัจจุบันเข้า

3. ประสิทธิผล (Effectiveness) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การบริหารงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์นั้นต้องใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีด้วย โดยมีหลักปฏิบัติ 6 ประการ ดังนี้

1. หลักนิติธรรม (Rule of Law) หมายถึง การตรากฎหมายที่ถูกต้องเป็นธรรม การบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย การกำหนดกฎ กติกาและการปฏิบัติตามกฎ กติกาที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัด โดยคำนึงสิทธิ เสรีภาพ ความยุติธรรมของสมาชิก

2. หลักคุณธรรม (Ethics) หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อม ๆ กัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

3. หลักความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติโดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส

4. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาของประเทศ ไม่ว่าจะด้วยการแจ้งความเห็น การได้สวนสาธารณะการประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติหรืออื่น ๆ

5. หลักความรับผิดชอบ (Accountability) หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบ ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากการกระทำของตน เช่น รับผิดชอบต่อลูกค้า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยอมรับต่อผลการดำเนินงาน

6. หลักความคุ้มค่า (Utility) หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยแรงจูงใจให้คนไทยมีความประหยัด ใช้อย่างคุ้มค่าสร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

RBM : Results เกี่ยวข้องกับทุกกระบวนการของการบริหาร ได้แก่

Plan ต้องกำหนดวัตถุประสงค์/เป้าหมายชัดเจน (ต้องการผลสัมฤทธิ์อะไร)

Do ปฏิบัติมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่วางแผนไว้

Check วัตถุประสงค์ได้ผลสัมฤทธิ์ตามที่วางแผนหรือไม่

Act ปรับปรุงแก้ไขให้ได้ผลสัมฤทธิ์ตามที่วางแผนไว้

การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance Monitoring) เป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะเรื่องนี้ ประกอบด้วย

1. เป็นกระบวนการวัดผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
2. เป็นการกำกับ ตรวจสอบการใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงาน
3. สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับโครงการของรัฐได้

**ประโยชน์ของการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน**

1. กระตุ้นให้เกิดการสื่อสารระหว่างกัน
2. ปรับปรุงการกำหนดนโยบาย
3. สามารถแสดงภาพรวมของสถานภาพ
4. สนับสนุนการวิเคราะห์แนวโน้มผลการปฏิบัติงาน

**การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ เกี่ยวข้องกับการกำหนด**

1. วิสัยทัศน์
2. พันธกิจหรือภารกิจ
3. ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ
4. ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก

วิสัยทัศน์ (Vision) คือ ภาพที่องค์กรต้องการจะเป็นหรือเป็นเป้าประสงค์โดยรวมที่องค์กรต้องการ ณ เวลาใดเวลาหนึ่งในอนาคต

พันธกิจ (Mission) เป็นหลักการพื้นฐานจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของการก่อตั้งองค์กรและขอบข่ายการดำเนินงานขององค์กร

ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ (Critical Success Factor) “สิ่งที่เราต้องการทำให้มีหรือให้เกิดขึ้นเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กรคืออะไร” ถ้าหากว่า เรากำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรไว้แล้ว การที่เราจะบรรลุวิสัยทัศน์นั้นเราต้องทำอะไรบ้างหรือมีอะไรเกิดขึ้นบ้าง องค์กรจึงจะบรรลุวิสัยทัศน์ ฉะนั้นจึงต้องมีเกณฑ์การกำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ ดังนี้

1. เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์โดยมุ่งความสำคัญที่ผลผลิตและผลลัพธ์
2. เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ขององค์กร
3. มีความเฉพาะเจาะจงและสามารถเข้าใจได้
4. เป็นที่ยอมรับจากระดับผู้บริหาร
5. อยู่ภายใต้อิทธิพลการควบคุมขององค์กร

ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก จะวัดความก้าวหน้าของการบรรลุปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ ได้อย่างไร ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก คือสิ่งที่สะท้อนว่า เราจะวัดอะไร อะไรที่แสดงถึงความ

ก้าวน้ำของเราในการกำหนดตัวชี้วัดมีข้อที่จะต้องคำนึงถึงเช่นกันว่า เวลาที่กำหนดขึ้นมานั้นจะต้องรับได้ไหม วัดได้จริง ๆ ไหมแล้วจะต้องทำได้ และบรรลุได้ ทำความเข้าใจได้ ตรวจสอบได้ วัดได้ภายในเวลาที่กำหนด หากจะจำง่าย ๆ นั่นก็คือ SMART เป็นการกำหนดตัวชี้วัด เกณฑ์การกำหนดตัวชี้วัด ความหมายของคำว่า SMART มีดังนี้

S = specific	เฉพาะเจาะจง ชัดเจน
M = measurable	สามารถวัดได้
A = achievable	สามารถบรรลุได้
R = realistic	สอดคล้องกับความเป็นจริง
T = timely	วัดได้เหมาะสมตามช่วงเวลาที่กำหนด

การกำหนดตัวชี้วัดต้องกำหนดอย่าง SMART พอเป็นตัวชี้วัดแล้วก็ต้องมาดูการแสดงค่าให้ชัดเจน ดังนั้น ตัวชี้วัดที่ชัดเจนที่ดีจะต้องแสดงค่าที่แสดงออกมาเป็นตัวเลขอันใดอันหนึ่ง เช่น เป็น ร้อยละ (Percentage) อัตราส่วน (Ratio) ค่าเฉลี่ย (Average or Mean) จำนวน (Number) อัตรา (Rate) และสัดส่วน (Proportion)

ประโยชน์ของ RBM ที่ผู้บริหารนำมาใช้ในราชการ มีดังนี้

1. เป็นเครื่องมือในการติดตามงาน
2. เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากร
3. ผู้บริหารระดับสูงจะทราบว่าองค์กรอยู่ ณ ตำแหน่งใด
4. สนับสนุนให้องค์กรมีวิสัยทัศน์<sup>19</sup>

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การจัดการภาครัฐแนวใหม่ให้ความสำคัญกับความโปร่งใสในการตัดสินใจ และพร้อมที่จะรับการตรวจสอบการบริหารและหรือการดำเนินงานขององค์กรภาครัฐ ภายใต้ขอบเขตและอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้รับบริหาร ได้ตลอดเวลา การจัดการภาครัฐแนวใหม่เป็นการบริหารที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพ ความสามารถในการแข่งขัน และการจัดการแบบองค์กรกะทัดรัด เทคนิคการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่เป็นการนำแนวคิดภาคธุรกิจมาประยุกต์ใช้ในการบริหารรัฐกิจ ให้ความสำคัญ การเชื่อมโยงในการวางแผน การใช้งบประมาณ และการวัดผลงาน ซึ่งเทคนิคในการบริหารเพื่อเพิ่มศักยภาพการให้บริการแก่ประชาชน เพื่อการพัฒนาการบริหารงานของภาครัฐให้สามารถตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาของประชาชนตรงได้ตามความต้องการ

<sup>19</sup> ทศพร ศิริสัมพันธ์, ประสพการณ์วิชาชีพบริหารรัฐกิจ : การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่, (นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2550), หน้า 26.



## 2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

### 2.3.1 ความหมายเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โกวิทช์ พวงงาม ได้สรุปความหมายการปกครองท้องถิ่นไว้ดังนี้

1. เป็นการปกครองรูปแบบหนึ่งในระดับท้องถิ่น โดยรัฐกระจายอำนาจและหน้าที่ให้ท้องถิ่นบางประการให้ท้องถิ่นรับผิดชอบ และอีกมิติหนึ่ง การปกครองท้องถิ่นเป็นผลผลิตมาจากการปกครองมาแต่โบราณที่ชุมชนมีการปกครองตนเองอยู่แล้ว

2. ได้รับการยอมรับเป็นองค์กรที่มีสิทธิตามกฎหมายและมีอิสระในการปกครองตนเอง แต่ไม่ได้หมายความว่า องค์กรดังกล่าวมีสถานะเป็นรัฐใหม่แต่อย่างใด เนื่องจากยังมีหน่วยการปกครองส่วนกลางเป็นผู้คอยกำกับดูแลเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินกิจการด้วยความเรียบร้อย

3. เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในระดับท้องถิ่น โดยประชาชนเป็นผู้เลือกตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. เป็นองค์กรที่มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย งบประมาณ เพื่อบริหารกิจการตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น<sup>20</sup>

บัญญัติ พุ่มพันธ์ ได้ให้คำนิยามของการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองท้องถิ่นที่มีรัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจให้กับประชาชนในท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองตนเองร่วมกัน โดยจะมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นขึ้นมาทำหน้าที่ในการปกครองท้องถิ่น ดำเนินการตามเจตนารมณ์ตามความต้องการ แต่ยังคงอยู่ใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลกลาง<sup>21</sup>

รศ.ดร. รัตนเสริมพงศ์ ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่สำคัญของการปกครองท้องถิ่น ดังนี้ คือ

1. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะได้รับการจัดตั้งขึ้น โดยผลแห่งกฎหมายและหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ จะมีสภาพเป็นนิติบุคคล

2. หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นจะต้องไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานทางราชการ เพราะจะต้องเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจปกครองตนเอง

<sup>20</sup>รศ.ดร. โกวิทช์ พวงงาม, การปกครองท้องถิ่นไทย : หลักการและมิติใหม่ในอนาคต, พิมพ์ครั้งที่ 7, (กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2552), หน้า 29.

<sup>21</sup>บัญญัติ พุ่มพันธ์, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อปท.ของเรา องค์กรบริหารส่วนจังหวัด (อบจ). เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.), (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พิพิธการพิมพ์, 2549), หน้า 8.

3. หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นต้องมีองค์กรที่มาจากการเลือกตั้ง โดยประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อแสดงถึงการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน (Political Participation)

4. หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ จะต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ โดยการอนุญาตจากรัฐเพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้นำมาทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

5. หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ควรมีอำนาจในการกำหนดนโยบายและมีการควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนตามครรลองของการปกครองที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองอย่างแท้จริง

6. หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ ควรมีอำนาจในการออกกฎข้อบังคับเพื่อกำกับให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายหรือความต้องการแห่งท้องถิ่นได้ แต่ทั้งนี้กฎข้อบังคับที่ล่วงยอมไม่ขัดต่อกฎหมายหรือข้อบังคับอื่นใดของรัฐ

7. หน่วยการปกครองท้องถิ่นเมื่อได้รับจัดตั้งขึ้นแล้วยังคงอยู่ในความรับผิดชอบและอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐ เพื่อประโยชน์และความมั่นคงแห่งรัฐและประชาชนในส่วนรวม<sup>22</sup>

กล่าวโดยสรุป การปกครองท้องถิ่น เป็นการปกครองที่รัฐบาลกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่าง โดยดำเนินการกันเองเพื่อสนองตอบต่อความต้องการของประชาชน การบริหารงานของท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่างๆ ตามความเหมาะสม

### 2.3.2 วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

รศ.ดร. รัตนเสริมพงศ์ กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า

1. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง โดยเฉพาะในการบริหารประเทศจะต้องอาศัยเงินงบประมาณเป็นหลัก หากงบประมาณจำกัดภารกิจที่จะต้องบริการให้กับชุมชนต่าง ๆ อาจไม่เพียงพอเมื่อจัดให้มีการปกครองท้องถิ่น หน่วยการปกครองนั้น ๆ ก็สามารถหารายได้มีงบประมาณของตนเองเพียงพอที่จะสร้างความเจริญให้กับท้องถิ่นได้

2. เพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง ซึ่งความต้องการของประชาชนแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกันไป การรอรับบริการจากรัฐบาลเพียงอย่างเดียวอาจไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริง และล่าช้า

<sup>22</sup> ศ.ดร. รัตนเสริมพงศ์, เอกสารการสอนวิชาการบริหารท้องถิ่น, (นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2549), หน้า 6.

3. เพื่อประหยัด โดยท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็ต่างไปด้วย การจัดตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นโดยให้อำนาจในการจัดเก็บภาษีอากรซึ่งเป็นวิธีการหารายได้เพื่อนำไปใช้ในการบริหารกิจการของท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาล ถึงแม้ว่าจะมีการจัดสรรเงินงบประมาณจากรัฐบาลไปให้บ้างแต่ก็มีเงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่างรอบคอบ

4. เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เป็นสถาบันที่ให้การศึกษาการปกครองระบบประชาธิปไตยแก่ประชาชน จากการที่การปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ไม่ว่าจะเข้าไปในลักษณะที่ถูกเลือกเพื่อทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติ ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ซึ่งมีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตยระดับชาติ<sup>23</sup>

โกวิทย์ พวงงาม ได้สรุปวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นไว้ดังนี้

1. เพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ในด้านการเงิน บุคลากร ตลอดจนระยะเวลาที่ใช้ดำเนินการให้บริการชุมชน และทำให้เกิดความประหยัด เนื่องจากหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ จะมีงบประมาณ สามารถหารายได้ให้กับท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาลที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก

2. เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง เพราะความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน การรอรับบริการจากรัฐบาลเพียงฝ่ายเดียว อาจไม่ตรงกับความต้องการที่แท้จริง และมักมีความล่าช้า หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชนเป็นผู้บริหารย่อมจะสามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างแท้จริง

3. เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน โดยการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ทั้งในบทบาทของฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติ การปฏิบัติหน้าที่ในหลากหลายบทบาท มีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตยระดับชาติได้เป็นอย่างดี<sup>24</sup>

<sup>23</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 18.

<sup>24</sup> ผศ.ดร. โกวิทย์ พวงงาม, การปกครองท้องถิ่นไทย, (กรุงเทพมหานคร : เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2550), หน้า 14.

กล่าวโดยสรุป วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น เพื่อช่วยในการแบ่งเบาภารกิจของรัฐบาลอย่างเห็นได้ชัด เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง และเพื่อให้การปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันการศึกษาปกครองระบอบประชาธิปไตย

### 2.3.3 ลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

ประธาน สุวรรณมงคล ได้กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

1. เป็นนิติบุคคล นิติบุคคลเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยอำนาจของกฎหมาย การเป็นนิติบุคคลจึงเป็นการแสดงถึงฐานะทางกฎหมาย สำหรับการปกครองท้องถิ่นถือเป็นนิติบุคคลในกฎหมายมหาชน โดยมีกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในกฎหมายนั้น ๆ และสามารถก่อกำเนิดระทางกฎหมาย เช่น ทำสัญญา การก่อหนี้ เป็นต้น
2. มีอำนาจหน้าที่เฉพาะ จะมีการดำเนินกิจการตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ ให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบนั้น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นการระบุหน้าที่ไว้โดยชัดเจน หรืออาจเป็นการระบุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถริเริ่มทำกิจการใด ๆ ที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติห้ามไว้
3. ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้ง โดยทั่วไปสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นจะมาจากการเลือกตั้งจากประชาชน โดยสมาชิกสภาท้องถิ่นจะมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน
4. ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นเป็นเรื่องที่สำคัญ ทั้งนี้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เช่น การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งการสมัครรับเลือกตั้ง การริเริ่มกฎหมาย การถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่ประพฤติไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งต่อไป การให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น
5. มีความเป็นอิสระในการบริหารงานอย่างเพียงพอ เพื่อให้สามารถดำเนินงานในขอบเขตหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนด ความเป็นอิสระในการบริหารงานในที่นี้หมายถึง อำนาจในการตัดสินใจดำเนินการในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามกฎหมาย โดยที่รัฐบาลกลางควรมีหน้าที่เพียงสนับสนุนส่งเสริมและกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่าการควบคุมอย่างใกล้ชิด
6. มีอำนาจในการจัดหารายได้และใช้จ่ายรายได้โดยมีอิสระตามสมควร การปกครองท้องถิ่นที่จะบังเกิดผลดีต่อท้องถิ่นโดยส่วนรวม ต้องมีอำนาจในการจัดหารายได้ภายในท้องถิ่นของ



ตนเองอย่างเพียงพอต่อการบริหารงาน มีแหล่งรายได้ที่ท้องถิ่นสามารถจัดเก็บเองได้นอกเหนือจากรายได้ของท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

7. มีการกำกับดูแลจากรัฐ การปกครองท้องถิ่นถือเป็นส่วนย่อยส่วนหนึ่งของรัฐและจัดตั้งโดยรัฐมีกฎหมายรองรับ มีโครงสร้างที่เป็นอิสระเค็ดขาดจากรัฐ ดังนั้นการกำกับดูแลจึงเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จำเป็น เพื่อให้การใช้อำนาจของคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นและประเทศชาติโดยรวมอย่างแท้จริง<sup>25</sup>

กล่าวโดยสรุป ลักษณะการปกครองท้องถิ่น ประกอบด้วย การเป็นองค์กรในชุมชนที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายส่วนกลางมีขอบเขตพื้นที่ปกครองที่กำหนดไว้แน่นอน มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล จัดตั้งโดยกฎหมายมีอิสระในการดำเนินกิจกรรมทั้งในด้านการคลัง การจัดเก็บภาษี การหารายได้ ตามที่กฎหมายกำหนด การจัดทำงบประมาณด้วยตนเอง รวมถึงการกำหนดนโยบายภายใต้การควบคุมของรัฐและมีการแบ่งองค์กรเป็น 2 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายผู้บริหารท้องถิ่นและฝ่ายสภาท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองตั้งแต่ขั้นตอนการเลือกตั้งคณะผู้แทน ซึ่งประกอบด้วยคณะผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น รวมถึงการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมและติดตามตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

#### 2.3.4 หน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยการปกครองท้องถิ่น

โกวิท พวงงาม ได้สรุปหน้าที่ความรับผิดชอบของท้องถิ่นไว้ดังนี้

1. เป็นงานที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นและงานที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน เช่น พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น โบราณสถานของท้องถิ่น ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรอื่น ๆ การจัดทำถนน สะพาน สวนหย่อม สวนสาธารณะ การกำจัดขยะมูลฝอย เป็นต้น

2. เป็นงานที่เกี่ยวกับการป้องกันภัย รักษาความปลอดภัย เช่น งานดับเพลิง งานบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ

3. เป็นงานที่เกี่ยวกับสวัสดิการสังคม งานด้านนี้มีความสำคัญต่อประชาชนในท้องถิ่นมาก จึงเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องจัดให้มีขึ้น หรือต้องรับผิดชอบร่วมมือกับรัฐบาลในการแก้ไขปัญหา เช่น การจัดให้มีหน่วยบริการสาธารณสุขในท้องถิ่น สถานสงเคราะห์

<sup>25</sup>รศ.ดร.ปธาน สุวรรณมงคล, มอการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นผ่านนโยบายรัฐบาลตั้งแต่ปี 2475 – 2538 ใน 14 ปี รัฐศาสตร์ มสธ., (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษร, 2543), หน้า 14.

เด็ก คนชรา คนพิการ รวมทั้งงานที่ให้ความบันเทิงกับประชาชนในชุมชน เช่นการจัดห้องสมุดสำหรับประชาชนในท้องถิ่น เป็นต้น

4. เป็นงานที่เกี่ยวกับการพาณิชย์ของท้องถิ่น เช่น การจัดตั้งสถานธนาอนุบาล (โรงรับจำนำ) การจัดตลาด การจัดบริการเดินรถ เป็นต้น งานประเภทนี้ถือเป็นกิจการที่ให้บริการแก่ประชาชน หากปล่อยให้เอกชนเข้ามาดำเนินการอาจไม่ได้รับผลดีเท่าที่ควร หน่วยการปกครองท้องถิ่นจึงต้องรับมาดำเนินการเอง และยังเป็นการเพิ่มรายได้เข้าสู่หน่วยการปกครองท้องถิ่นเพราะสามารถเรียกเก็บค่าบริการเหล่านี้จากประชาชนได้

5. เป็นงานที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในฐานะที่การปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันการเมืองสถาบันหนึ่งในระบอบประชาธิปไตย จึงมีหน้าที่ในการให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชนในระบอบประชาธิปไตย ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง การใช้อำนาจเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง เช่น การจรรยาการรักษาความสะอาด เป็นต้น<sup>26</sup>

ประธาน สุวรรณมงคล ได้สรุปการปกครองท้องถิ่นจะมีบทบาทสำคัญดังนี้

1. บทบาทในการสนับสนุนการพัฒนาการเมือง ในฐานะที่การปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันทางการเมืองหนึ่ง จึงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในแต่ละท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษา แนะนำ ติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารหรือผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นให้ปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบาย และอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดอย่างมีความรับผิดชอบและโปร่งใส

2. บทบาทในการจัดให้มีบริการสาธารณะ ในฐานะที่เป็นองค์กรที่ได้รับมอบหมายภารกิจจากรัฐบาลกลาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำหน้าที่ในการให้มีและให้บริการสาธารณะที่จำเป็นแก่ประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งอาจแตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น เช่น ชุมชนเมืองจะมีความต้องการบริการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ได้แก่ ไฟฟ้า ประปา การขนส่งมวลชน ในขณะที่ชุมชนชนบทก็มีความต้องการเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานด้านถนน แหล่งน้ำ การส่งเสริมอาชีพและรายได้รวมทั้งการให้บริการพื้นฐานที่จำเป็นแก่ประชาชน เช่น การจัดการศึกษา การสาธารณสุข เป็นต้น

3. บทบาทในการกระตุ้นการพัฒนาท้องถิ่น การปกครองท้องถิ่นจะมีบทบาทสำคัญในการระดมความคิดเห็นจากประชาชนในชุมชน และกระตุ้นชุมชนท้องถิ่นให้เกิดการพัฒนาไปในทางที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่คณะผู้บริหารท้องถิ่นและประชาชนในท้องถิ่นร่วมกันกำหนด โดยเฉพาะ

<sup>26</sup> ศ.ดร. โกวิทช์ พวงงาม, การปกครองท้องถิ่นไทย, อ่างแล้ว, หน้า 16.

การกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน โดยเป็นผู้สร้างบรรยากาศให้เกิดการลงทุนจากทั้งภายในและภายนอกชุมชน มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคเพียงพอ มีการพัฒนาฝีมือแรงงานในท้องถิ่นที่จะรองรับการลงทุนจากภายนอกได้ หรือส่งเสริมให้เกิดอาชีพที่ทำรายได้แก่ประชาชนในชุมชน รวมทั้งการกระตุ้นให้มีการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ท้องถิ่น

4. บทบาทในการประสาน ดังกล่าวแล้วว่า การปกครองท้องถิ่นมิได้เป็นอิสระในการปกครองตนเองโดยสมบูรณ์จากรัฐ ในทางตรงกันข้าม การปกครองท้องถิ่นโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นองค์กรสำคัญที่ทำหน้าที่ประสานระหว่างนโยบายของรัฐบาลกลางกับนโยบายของคณะผู้บริหารที่มีที่มาจากสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์กับท้องถิ่นและประเทศชาติโดยส่วนรวม

5. บทบาทการให้ความคุ้มครอง การปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีบทบาทในการให้ความคุ้มครอง ปกป้องสิทธิ เสรีภาพของประชาชนในท้องถิ่นด้วย การให้การดูแลเด็ก ผู้สูงอายุ โดยการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็ก ศูนย์สงเคราะห์คนชรา และผู้ยากไร้ เป็นต้น<sup>27</sup>

กล่าวโดยสรุป หน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมี 5 ประการ ดังนี้ บทบาทเกี่ยวกับการเมืองการปกครองหรือสนับสนุนการพัฒนาการเมือง บทบาทการให้ความคุ้มครองหรือป้องกันภัย รักษาความปลอดภัย บทบาทในการจัดให้มีบริการสาธารณะหรือเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม บทบาทในการกระตุ้นการพัฒนาท้องถิ่นและการพาณิชย์ของท้องถิ่น และบทบาทในการประสานและงานที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น

### 2.3.5 การบริหารท้องถิ่น

รศ.ดร. รัตน์เสริมพงศ์ กล่าวไว้ว่าการบริหารท้องถิ่นเป็นกระบวนการหนึ่งในระบบการปกครองท้องถิ่น ทั้งนี้ขั้นตอนการนำเอา นโยบายท้องถิ่นซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของคนในท้องถิ่น ไปปฏิบัติให้เกิดผลตามเป้าหมายที่ท้องถิ่นกำหนด ซึ่งรวมถึงการนำเอากฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับของท้องถิ่น ไปบังคับใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ การบริหารท้องถิ่นมีลักษณะสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. การบริหารท้องถิ่นเป็นภาระขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งโดยปกติเป็นอำนาจหน้าที่รับผิดชอบของผู้บริหาร

2. การบริหารท้องถิ่นเป็นกระบวนการหรือกรรมพิธีในการตัดสินใจและนโยบายของท้องถิ่นไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ รวมทั้งการนำกฎหมายที่ท้องถิ่นกำหนดไปบังคับใช้ในเขตท้องถิ่นด้วย กฎหมายของท้องถิ่นต้องสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของท้องถิ่น

<sup>27</sup>รศ.ดร.ปธาน สุวรรณมงคล, มองการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นผ่านนโยบายรัฐบาลตั้งแต่ปี 2475 - 2538 ใน 14 ปี รัฐศาสตร์ มสธ., อ้างแล้ว, หน้า 7.

3. การบริหารท้องถิ่นเป็นการผสมผสานความรู้ความสามารถทางการบริหารกับความรู้ปฏิบัติของท้องถิ่นและหลักเหตุผล การดำเนินการบริหารต้องคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนความเสมอภาค ความยุติธรรมในสังคม

4. การบริหารท้องถิ่นเป็นการนำเอาทรัพยากรทางการบริหารของท้องถิ่น อันได้แก่ บุคลากร เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อบรรลุเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาและสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ<sup>28</sup>

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การบริหารท้องถิ่นเป็นอำนาจของผู้บริหารในการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย การให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน การพัฒนาท้องถิ่น เพื่อใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นมาบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารการพัฒนา

### 2.3.6 สภาพปัญหาการบริหารงานท้องถิ่น

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน คุณภาพความมั่นคงของประเทศทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาและความเจริญของประเทศ ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาสำคัญของสังคมไทยสำหรับการคอร์รัปชันในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันปรากฏว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังถูกมองว่ามีการทุจริตคอร์รัปชันจึงไม่เป็นผลดีต่อภาพลักษณ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือ และความไว้วางใจต่อการรองรับภารกิจกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในทั้งแง่ของงาน งบประมาณ และบุคลากร

จากข้อมูลการกล่าวหา และเรื่องร้องเรียนบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้บริหาร พนักงาน สมาชิกสภาท้องถิ่นต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ระหว่าง พ.ศ.2543-2550 รวม 8 ปี พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถูกกล่าวหาตามลำดับดังนี้ องค์กรบริหารส่วนตำบลเรื่องถูกกล่าวหา 3,235 เรื่อง ผู้ถูกกล่าวหาจำนวน 5,778 ราย เทศบาลมีเรื่องถูกกล่าวหาจำนวน 1,705 เรื่อง ผู้ถูกกล่าวหาจำนวน 2,766 ราย องค์กรบริหารส่วนจังหวัดเรื่องถูกกล่าวหาจำนวน 283 เรื่อง ผู้ถูกกล่าวหาจำนวน 441 ราย กรุงเทพมหานคร เรื่องถูกกล่าวหาจำนวน 273 เรื่อง ผู้ถูกกล่าวหาจำนวน 442 ราย เมืองพัทยา มีเรื่องถูกกล่าวหาจำนวน 12 เรื่อง ผู้ถูกกล่าวหาจำนวน 40 ราย สรุปได้ดังนี้

<sup>28</sup> ศ.ดร.รศคณธี รัตนเสริมพงศ์, เอกสารกาสอนวิชาการบริหารท้องถิ่น, อ้างแล้ว, หน้า 11.



ลำดับ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนเรื่องที่ถูกกล่าวหา	จำนวนผู้ถูกกล่าวหา
1.	องค์การบริหารส่วนตำบล	3,235 เรื่อง	5,778 ราย
2.	เทศบาล	1,705 เรื่อง	2,766 ราย
3.	องค์การบริหารจังหวัด	283 เรื่อง	441 ราย
4.	กรุงเทพมหานคร	273 เรื่อง	442 ราย
5.	เมืองพัทยา	12 เรื่อง	40 ราย

ข้อมูล : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. 2550<sup>29</sup>

### สภาพปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สภาพปัญหาหรือลักษณะการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สรุปได้ดังนี้

1. สภาพหรือลักษณะการทุจริตที่เกิดจากการทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้างและการเงินการคลัง

การบวนการทุจริตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้างและการเงินการคลัง มีสาเหตุมาจากการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ละเลยไม่ปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายและอ้างว่าไม่ทราบเรื่องที่มีการจัดทำและไม่จัดทำ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการให้เกิดช่องว่างเพื่อเป็นช่องทางทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สรุปได้ดังนี้

1.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่จัดทำทะเบียนเงินยืม ร้อยละ 14

1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่จัดทำบัญชีควบคุมรายรับจ่ายพัสดุให้เป็นปัจจุบัน ร้อยละ 12

1.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีการจัดทำหลักฐานในการเบิกจ่ายพัสดุ ร้อยละ 13

1.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีการลงบัญชีรายรับจ่าย ร้อยละ 11

1.5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีการทำรายงานแสดงรายรับจ่ายและงบทดลองเป็นรายเดือน ร้อยละ 15

<sup>29</sup>สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, คู่มือเจ้าหน้าที่ของรัฐสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต, (กรุงเทพมหานคร : ศรีเมืองการพิมพ์, 2550).

1.6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจรับพัสดุ ตรวจสอบพัสดุ และเจ้าหน้าที่ตรวจสอบพัสดุประจำปี ร้อยละ 12

1.7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่แต่งตั้งผู้แทนชุมชนหรือผู้แทนประชาคมเข้าเป็นคณะ กรรมการตรวจรับพัสดุ หรือแต่งตั้งคนเดิม ๆ ในการตรวจงานจ้าง ร้อยละ 6

1.8 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น มีญาติรับ เหม่าเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 11.5

1.9 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แต่งตั้งตัวแทนประชาคมมาเป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง และตรวจงานจ้าง ตัวแทนไม่เป็นที่ยอมรับของประชาชนในพื้นที่ ร้อยละ 34.7

## 2. สภาพปัญหาหรือลักษณะการทุจริตเกิดจากบุคคล

ผลการสำรวจการทุจริตจากตัวบุคคล โดยเฉพาะผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ร้อยละ 12 มีญาติหรือพวกพ้องมาเป็นผู้รับเหม่าการจัดซื้อจัดจ้างที่มีการเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้องหรือกลุ่มญาติของตัวเอง

ร้อยละ 35 มีพนักงานท้องถิ่นกับผู้บริหารท้องถิ่นใช้ตำแหน่งของตนแสวงหาผลประโยชน์

ร้อยละ 10 มีบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อมีการจัดเก็บรายได้แล้วไม่ส่งคลังหรือมีการแก้ไขหลักฐานการเงิน

ร้อยละ 7 มีบุคลากรและผู้บริหารท้องถิ่นจ่ายเงินทางการคลัง โดยไม่มีหลักฐาน เช่น การเขียนเติมจำนวนเงิน หรือการรับเงินค่าจัดเก็บขยะแล้วไม่ส่งคลัง การนำของราชการไปใช้ส่วนตัว และบิดบังข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน

## 3. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากช่องว่างของระเบียบและกฎหมาย

ร้อยละ 14.3 เห็นว่ากฎหมายเปิดช่องว่างให้มีการทุจริตได้โดยมีการให้ข้อสังเกต โครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญปี 2540 กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรง ทำให้ผู้บริหารเข้มแข็งขาดการถ่วงดุล สมาชิกสภาท้องถิ่นทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดเป็นพวกเดียวกับผู้บริหาร เป็นช่องทางให้ทุจริตได้โดยง่าย เพราะผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจเบ็ดเสร็จ

## 4. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรม จริยธรรม

การขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรม มีบางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีพนักงานท้องถิ่นที่ได้รับบรรจุใหม่ผ่านการนิเทศงานมาน้อยหรือมีความรู้เฉพาะด้านไม่เพียงพอ เช่น ไม่มีความรู้ด้านกำหนดราคากลาง หรือการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบ หัวหน้าส่วนการคลังไม่มีความรู้เรื่องพัสดุ จึงทำให้ไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องในการจัดซื้อจัดจ้างได้ นอกจากนี้ผู้บริหารท้องถิ่นและ

พนักงานท้องถิ่นมีพฤติกรรมในการแสวงหาผลประโยชน์อาศัยช่องว่างแห่งกฎหมาย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่มีคุณธรรม จริยธรรม สรุปลงได้ว่าผู้บริหารและพนักงานส่วนท้องถิ่นขาดความรู้ความเข้าใจ ข้อกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งต่าง ๆ

5. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ การขาดประชาสัมพันธ์โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ชี้แจงหรือประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ประชาชนทราบ ย่อมเป็นช่องทางให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุจริตได้ ผลการสำรวจพบว่าร้อยละ 15 ไม่แจ้งหรือประชาสัมพันธ์ งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ประชาชนทราบ และไม่ส่งข่าวสารราชการให้ประชาชนทราบ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 8 ไม่มีประกาศในช่องทางการสื่อสารให้ประชาชนทราบในการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ไม่ประกาศการดำเนินกิจกรรมและงบประมาณให้ประชาชนทราบ

ร้อยละ 75.6 ของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ทราบว่าปัจจุบันมีเงินงบประมาณหรือเงินในบัญชีจำนวนเท่าใด

6. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง ๆ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตรวจสอบ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เป็นสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเพียงหน่วยงานเดียวมีกำลังคนไม่พอที่จะตรวจสอบ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด เพราะมีอัตรากำลังคนน้อย ไม่สามารถลงไปตรวจได้ทุกพื้นที่ ทำได้เพียงการสุ่มตัวอย่างเท่านั้น ในส่วนของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ส่วนการตรวจสอบภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหาร ไม่ควบคุมดูแลเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด และฝ่ายสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นกลุ่มเดียวกับผู้บริหาร

7. สภาพหรือลักษณะของปัญหาการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมีและอิทธิพล

ผลการศึกษาพบว่า ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่ง ยังมีอิทธิพลหรืออำนาจที่ส่งผลให้เกิดการทุจริตได้ โดยเฉพาะอิทธิพลและอำนาจฝ่ายการเมืองที่ครอบงำหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้มีอำนาจให้คนให้โทษต่อเจ้าหน้าที่หรือข้าราชการท้องถิ่น นอกจากนี้การใช้กิตติพลข่มขู่หรือกีดกันผู้เสนอราคาบางราย หรือบีบบังคับให้ผู้ตรวจรับงาน โครงการต่าง ๆ ตลอดจนประชาชนในพื้นที่ไม่กล้าเป็นพยานเอาผิดกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะเกรงกลัวอิทธิพลและมีความสัมพันธ์กันในระบบอุปถัมภ์ และปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองท้องถิ่นกับนักการเมืองระดับชาติ กลุ่มนักธุรกิจมีความเข้มแข็งมากกว่าประชาชน

ดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ผลการวิจัยเรื่องแนวทางพัฒนาและเสริมสร้างกลไกทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้สะท้อนปัญหาทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสรุปได้ว่า เกิดจากการจัดซื้อจัดจ้าง การมีญาติและพวกพ้องเป็นผู้รับเหมา และขาดคุณธรรมและจริยธรรม<sup>30</sup>

กล่าวโดยสรุป ปัญหาการบริหารท้องถิ่น ปัญหาที่สำคัญคือการทุจริตประพฤติมิชอบของผู้บริหาร สมาชิกสภาท้องถิ่น และพนักงานท้องถิ่น ที่เกิดจากความไม่รู้ ไม่เข้าใจ ไม่สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ถูกต้องกับกฎ ระเบียบ ข้อกฎหมายได้ การใช้อำนาจเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้อง เพราะภาคประชาชนอ่อนแอขาดการตรวจสอบการบริหารงานของท้องถิ่น ทำให้ท้องถิ่นบริหารงานขาดความโปร่งใส

## 2.4 แนวความคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล

### 2.4.1 จุดมุ่งหมายของการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล

สนิท จรอนันต์ กล่าวไว้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด จัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ซึ่งได้บัญญัติให้ยกฐานะสภาตำบลที่มีรายได้ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท โดยไม่รวมเงินอุดหนุน เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล โดยทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น จุดมุ่งหมายสำคัญของการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลก็เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนให้มากยิ่งขึ้น พัฒนาไปสู่การปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล การเปลี่ยนแปลงเกณฑ์รายได้เฉลี่ยของสภาตำบลที่จะยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทยประกาศในราชกิจจานุเบกษา<sup>31</sup>

### 2.4.2 ความสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบล

บัญญัติ พุ่มพันธ์ ได้สรุปความสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

1. เป็นองค์กรตามกฎหมายที่ทำหน้าที่บริหารจัดการพัฒนาตำบล หมู่บ้าน และชุมชนตามนโยบายกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น

<sup>30</sup> ศ.ดร. โกวิทช์ พวงงาม, รายงานการศึกษา หลักเกณฑ์และมาตรฐานตัวชี้วัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านสตรีและครอบครัว, (กรุงเทพมหานคร : มิสเตอร์ก็้อปปี, 2549), หน้า 46.

<sup>31</sup> สนิท จรอนันต์, ความเข้าใจเรื่องการปกครองท้องถิ่น (ฉบับปรับปรุง), (กรุงเทพมหานคร : บริษัทสุขุมและบุตร จำกัด, 2548), หน้า 63.



2. เป็นองค์กรที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนฐานราก มีความอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารงานภายในกรอบที่กฎหมายกำหนด ทำให้สามารถแก้ไขปัญหา อำนวยความสะดวก และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว

3. เป็นองค์กรที่มีผู้แทนประชาชนเข้าไปบริหารงานทั้งฝ่ายนิติบัญญัติ คือ สมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล และฝ่ายบริหาร คือ นายก องค์การบริหารส่วนตำบล ด้วยการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนอย่างเต็มรูปแบบ ทำให้การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาตำบล หมู่บ้านตรงกับความต้องการอันแท้จริงของประชาชน

4. เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้การปกครองระบอบประชาธิปไตยในทางปฏิบัติแก่ประชาชนในขอบเขตที่ไม่กว้างนัก ทำให้ประชาชนมองเห็นภาพรวมอย่างชัดเจน และมีส่วนร่วมได้ไม่ยาก

5. เป็นการสร้างผู้นำทางการเมืองที่จะเข้าสู่เวทีการเมืองในระดับต่างๆ รวมทั้งในระดับชาติต่อไป

6. เป็นการส่งเสริมการใช้สิทธิและหน้าที่ของพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย<sup>32</sup>

2.4.3 โครงสร้างรวมและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตาม พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546

องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ดังนี้

องค์การบริหารส่วนตำบล

1. มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น (มาตรา 43)

2. มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมและอำนาจหน้าที่อื่น ๆ

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งราษฎรเลือกตั้งโดยตรงหมู่บ้านละ 2 คน องค์การบริหารส่วนตำบลใด มี 2 หมู่บ้าน ๆ ละ 3 คน ถ้ามี 1 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิก 6 คน มีอายุ คราวละ 4 ปี (มาตรา 45)

2. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ซึ่งสภาเลือกจากสมาชิกให้นายอำเภอ แต่งตั้ง (มาตรา 48) ดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภา องค์การบริหารส่วนตำบล หรือมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (มาตรา 49) และมีเลขาธิการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน (มาตรา 57)

<sup>32</sup>บัญญัติ พุ่มพันธ์, อบต. ของเรา : ท้องถิ่นของเรา, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บพิตรการพิมพ์, 2548), หน้า 11.

### อำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1. ให้มีความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

2. พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

3. ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารให้เป็นไปตามนโยบายและพัฒนาคำบลตามข้อ 1 และกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

#### คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน ซึ่งสภาเลือกจากสมาชิกสภา เสนอให้นายอำเภอแต่งตั้ง (มาตรา 58) ดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (มาตรา 64)

#### อำนาจหน้าที่ของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

1. บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามมติ ข้อบัญญัติและแผนพัฒนาตำบล และรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2. จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ

3. รายงานการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ทราบอย่างน้อยปีละสองครั้ง

4. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

#### อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546

1. มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (มาตรา 66)

2. มีหน้าที่ที่ต้องทำในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้ (มาตรา 67)

1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอย

และสิ่งปฏิกูล

3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

- 5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- 7) ค้ำครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- 9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้

ตามความจำเป็นและสมควร

3. องค์การบริหารส่วนตำบล อาจจัดทำกิจการในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล (มาตรา 68)

- 1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- 2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่าง โดยวิธีอื่น
- 3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- 4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
- 5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- 6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- 7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- 8) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- 9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- 11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- 12) การท่องเที่ยว
- 13) การผังเมือง

4. อำนาจหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบล ตามข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 ข้างต้น ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้ องค์การบริหารส่วนตำบล ทราบล่วงหน้าตามสมควร ในกรณีนี้หากองค์การบริหารส่วนตำบล มีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าว ให้นำความเห็นของ องค์การบริหารส่วนตำบล ไปประกอบการพิจารณาดำเนินการนั้นด้วย (มาตรา 69)

5. มีสิทธิได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการของทางราชการในตำบล (มาตรา 70)

6. อาจออกข้อบัญญัติ องค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อใช้บังคับในตำบล ได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรืออำนาจหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบล ในการนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกิน 1,000 บาท (มาตรา 71)

7. อาจขอให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติกิจการของ องค์การบริหาร ส่วนตำบลเป็นการชั่วคราวได้โดยไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิม (มาตรา 72)

8. อาจทำกิจการนอกเขต องค์การบริหารส่วนตำบล หรือร่วมกับสภาตำบล องค์การบริหาร ส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อกระทำ กิจการร่วมกันได้ (มาตรา 73)<sup>33</sup>

#### โครงสร้างองค์กรและการบริหารงานบุคคล

โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากที่กล่าวว่ามีสภา องค์การบริหารส่วน ตำบลและคณะผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล แล้ว ก็ยังมีฝ่ายประจำที่เป็นกลไกช่วยบริหาร และดำเนินการนั้นก็คือ มีพนักงานส่วนตำบล และอาจจัดแบ่งการบริหารออกเป็น

1. สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
2. ส่วนต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบล ได้ตั้งขึ้น

#### พนักงานส่วนตำบล

พนักงานส่วนตำบล ก็คือ บุคลากรหลักที่ทำงานให้ องค์การบริหารส่วนตำบล ถือเป็น ข้าราชการประจำของ องค์การบริหารส่วนตำบล จัดเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่น คล้ายพนักงานเทศบาล นอกจากนั้นจะเป็นลูกจ้าง องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีทั้งลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของระเบียบกระทรวงมหาดไทยในการมีลูกจ้าง

#### โครงสร้างการแบ่งส่วนบริหารในองค์การบริหารส่วนตำบล

การแบ่งส่วนบริหารใน องค์การบริหารส่วนตำบล ขึ้นอยู่กับระดับชั้นของ องค์การบริหาร ส่วนตำบล ซึ่งกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดขึ้นเพื่อความเหมาะสมกับภารกิจ โดยได้แบ่งส่วนบริหารงานใน องค์การบริหารส่วนตำบลออกเป็นอย่างน้อย 3 ส่วนคือ

1. สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งจะต้องมีตำแหน่งปลัด องค์การบริหารส่วน ตำบล ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าสำนักงาน องค์การบริหารส่วนตำบล
2. ส่วนการคลัง ซึ่งจะต้องทำหน้าที่หัวหน้าส่วนการคลัง หรือเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
3. ส่วน โยธา ซึ่งจะต้องมีหัวหน้าส่วนโยธา หรือนายช่างโยธาเป็นต้น

<sup>33</sup>บัญญัติ พุ่มพันธ์, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อปท.ของเรา องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ). เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.), (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พิชการพิมพ์, 2549), หน้า 43.



รายได้ รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

1. ภาษีอากรและค่าธรรมเนียม
2. เงินอุดหนุนรัฐบาล
3. รายได้จากทรัพย์สินและรายได้อื่น
4. เงินกู้

แหล่งที่มาของรายได้

1. รายได้ที่ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเองจากภาษีอากรต่างๆ ได้แก่
  - 1.1 ภาษีบำรุงท้องที่
  - 1.2 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน
  - 1.3 ภาษีป้าย
  - 1.4 อากรการฆ่าสัตว์
2. รายได้ที่มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และให้ องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับทั้งจำนวน เมื่อมีการจัดเก็บใน องค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่
  - 2.1 เงินอากรตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น
  - 2.2 ค่าธรรมเนียมกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล
  - 2.3 เงินอากรประทานบัตรใบอนุญาตและอาชญาบัตรตามกฎหมายว่าด้วยการประมง
  - 2.4 ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้
  - 2.5 ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน
3. รายได้ที่ได้รับจัดสรรให้เมื่อมีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นเป็นรายได้ที่เมื่อมีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลจะได้รับการจัดสรรหรือแบ่งให้ตามเกณฑ์และวิธีการในกฎหมายนั้นหรือในกฎกระทรวง ได้แก่
  - 3.1 ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน
  - 3.2 ค่าภาคหลวงแร่ และค่าภาคหลวงปิโตรเลียม
  - 3.3 เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ
4. รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องออกข้อบังคับตำบลเพื่อเก็บเพิ่มขึ้นจากกฎหมายนั้น เช่น ภาษีธุรกิจเฉพาะ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา เป็นต้น<sup>34</sup>

<sup>34</sup>โกวิท พวงงาม, มิติใหม่การปกครองท้องถิ่น วิสัยทัศน์กระจายอำนาจและการบริหารงานท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เสมาธรรม, 2549), หน้า 250.

รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่

1. เงินเดือน
2. ค่าจ้าง
3. เงินค่าตอบแทนอื่นๆ
4. ค่าใช้สอย
5. ค่าวัสดุ
6. ค่าครุภัณฑ์
7. ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่นๆ
8. ค่าสาธารณูปโภค
9. เงินอุดหนุนหน่วยงานอื่น
10. รายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพัน<sup>35</sup>

#### 2.4.4 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

สุวิทย์ ยิ่งวรพันธ์ ได้ศึกษาและสรุปปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ไว้ดังนี้

##### 1. ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากร

###### 1.1 คณะกรรมการบริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

- 1) ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ แบบแผน และกฎหมาย
- 2) เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเป็นใหญ่
- 3) มีวิสัยทัศน์ล้าสมัย และไม่พร้อมจะเป็นนักบริหารสำหรับการพัฒนา

###### 1.2 พนักงานส่วนตำบล

- 1) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบล ขาดความรู้และประสบการณ์ ไม่เห็นความก้าวหน้า จึงลาออกไปทำงานที่อื่นจำนวนมาก
- 2) องค์การบริหารส่วนตำบลบางแห่งมีบุคลากรไม่เพียงพอ และไม่เป็นไปตามกรอบอัตรากำหนด
- 3) การแต่งตั้งลูกจ้างชั่วคราวไม่คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ใช้การคัดเลือกในเครือญาติของกรรมการบริหาร หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 4) ไม่มีโครงการพัฒนาบุคลากรในตำแหน่งต่าง ๆ ให้รู้จักวิธีทำงาน และความรู้ตามตำแหน่งที่บรรจุใหม่

<sup>35</sup>ธีระพล อรุณะกสิกร และคนอื่นๆ, พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2549), หน้า 70.

## 2. ปัญหาการเมืองท้องถิ่น

2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลมีการขัดแย้งและมีการร้องเรียนผู้บริหารและคณะกรรมการบริหาร ส่วนใหญ่มีปัญหาขัดแย้งผลประโยชน์ในการรับเหมาก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานไม่โปร่งใส

2.2 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้บริหาร อาศัยช่องว่างทางกฎหมายแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้อง หาผลประโยชน์จากการพัฒนาท้องถิ่น

2.3 มีการคอร์รัปชั่นและเนิ่น โครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน เป็นส่วนใหญ่

2.4 มีผลประโยชน์ในการจัดซื้อจัดจ้างการรับเหมาในองค์การบริหารส่วนตำบล

## 3. ปัญหาโครงสร้างและระบบงาน

3.1 ผู้บริหารมีอำนาจและอิทธิพลมากกว่าสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้ขาดการตรวจสอบ โดยเฉพาะสาเหตุการต่อรองในการจัดสรรงบประมาณ

3.2 การจัดประชุมยังไม่ค่อยถูกต้องตามระเบียบ

3.3 การปฏิบัติงานประจำยังไม่เป็นระบบ และมีปัญหาเกี่ยวกับเอกสาร และงานสารบัญชียึดถือกฎระเบียบตายตัว ไม่ปรับปรุงให้เหมาะสม

3.4 องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจว่ามีอำนาจในการแบ่งโครงสร้างการบริหารภายในเป็นส่วนต่าง ๆ เพิ่มจากที่กฎหมายกำหนด

## 4. ปัญหาเกี่ยวกับการวางแผน

4.1 คนวางแผนไม่ใช่ผู้บริหาร และผู้บริหารไม่มีความรู้ความสามารถในการวางแผน

4.2 แผนพัฒนาถูกครอบงำจากอำเภอและจังหวัด

4.3 ผู้ทรงคุณวุฒิเามาจากที่อื่น ไม่ถูกต้องตามระเบียบ

4.4 ข้อมูลการวางแผนมักเป็นข้อมูลเก่า ไม่ทันสมัยไม่ทันต่อเหตุการณ์

4.5 การวางแผนไม่ค่อยตรงตามความต้องการของประชาชน

4.6 การทำโครงการ/อนุมัติโครงการ ประชาชนไม่ค่อยมีส่วนร่วม

## 5. ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป

5.1 ขาดฐานข้อมูลในการประมาณรายได้ และตั้งงบประมาณรายจ่าย ระบบงานข้อมูลสถิติต่าง ๆ

5.2 การจัดทำงบประมาณล่าช้า และผิดพลาดบ่อย เพราะเจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจ

5.3 ขาดแคลนเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่มีประสิทธิภาพ

5.4 การเบิกจ่ายงบประมาณมีความบกพร่อง ซึ่งที่พบ ได้แก่ ทำฎีกาเบิกจ่ายไม่เรียบร้อย เบิกจ่ายอุดหนุนผิดประเภท หลักฐานการรับจ่ายไม่สมบูรณ์ และบางแห่งพนักงานรายงานเท็จและเบิกจ่ายกันภายใน

### การบริหารงานพิเศษ

- 1) การจัดซื้อจัดจ้างและการอนุมัติไม่เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย เพราะขาดความเข้าใจ และบางแห่งมีเจตนาทุจริตและสมยอมกัน
- 2) เครื่องใช้ในสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลถูกนำไปใช้ส่วนตัวและขาดการบำรุงดูแลรักษา
- 3) การประมูลรับเหมาก่อสร้างในองค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่งผู้รับเหมาเป็นกลุ่มเดิม ๆ

### 6. ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน

6.1 ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับโครงสร้างอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล เพราะขาดการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนทราบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารได้ทุกชั้นตอน

6.2 ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นอย่างจำกัด ทั้งด้านการตรวจสอบ และไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการพัฒนาคุณภาพชีวิต<sup>36</sup>

#### 2.5.5 การกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล

อนุชา ฮุนสวัสดิกุล ได้ให้ความหมายของอำนาจกำกับดูแลและอำนาจบังคับบัญชา ดังนี้  
อำนาจการกำกับดูแล คือ อำนาจของรัฐในการควบคุมเหนือองค์การกระจายอำนาจภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดโดยบัญญัติ อำนาจกำกับดูแลจึงแตกต่างจากอำนาจบังคับบัญชา

การกำกับดูแลองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การควบคุมของรัฐ โดยราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาค เหนือองค์การกระจายอำนาจ ซึ่งก็คือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั่นเอง ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดโดยพระราชบัญญัติ

#### 1. การกำกับดูแลตัวบุคคล

1.1 การสั่งให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภา องค์การบริหารส่วนตำบล หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พ้นจากตำแหน่ง ในกรณีที่ปรากฏว่า ผู้ดำรงตำแหน่งข้างต้น กระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการณ์ไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ให้นายอำเภอดำเนินการสอบสวนโดยเร็ว และในกรณีที่ผลการสอบสวนปรากฏว่ามีพฤติการณ์ดังกล่าวจริง

<sup>36</sup> สุวิทย์ ยี่งวรพันธ์, การบริหารท้องถิ่น : องค์การบริหารส่วนตำบล, (นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2549), หน้า 223.



ให้นายอำเภอเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้บุคคลดังกล่าว พ้นจากตำแหน่ง โดยผู้ว่าราชการจังหวัดอาจดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมด้วยก็ได้ คำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สุด

1.2 การวินิจฉัยกรณีมีข้อสงสัยว่าความเป็น นายก องค์การบริหารส่วนตำบล หรือรองนายก องค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกภาพของสภา องค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงหรือไม่ เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นนายก องค์การบริหารส่วนตำบล หรือรองนายก องค์การบริหารส่วนตำบล สิ้นสุดลงเนื่องจากขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม หรือกระทำการฝ่าฝืน หรือมีข้อสงสัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ใดสิ้นสุดเนื่องจาก (ก) ขาดประชุมสภา องค์การบริหารส่วนตำบล สามครั้งติดต่อกัน โดยไม่มีเหตุอันควร (ข) มีที่อยู่ประจำในหมู่บ้านที่ได้รับเลือกเป็นระยะเวลาติดต่อกัน 6 เดือน (ค) เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่ องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น เป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล นั้นหรือที่ องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นจะกระทำหรือ (ง) ขาดคุณสมบัติ หรือลักษณะต้องห้ามหรือไม่ ให้นายอำเภอวินิจฉัยให้เป็นที่สุด

## 2. การกำกับดูแลองค์การ : อำนวยการยุบสภา องค์การบริหารส่วนตำบล

2.1 การยุบกรณีเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนร่วม เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล หรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม นายอำเภอจะรายงานเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อยุบสภา องค์การบริหารส่วนตำบล ก็ได้ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจยุบสภาและให้แสดงเหตุผลไว้ในคำสั่งด้วย และให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นใหม่ภายใน 45 วัน

2.2 การยุบสภา องค์การบริหารส่วนตำบล กรณีไม่อาจจัดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรกหรือไม่อาจเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ นายอำเภอต้องกำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้มาประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรกภายใน 15 วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่อาจจัดให้มีการประชุมครั้งแรก ได้ตามกำหนดเวลาหรือมีการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ไม่อาจเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ นายอำเภออาจเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดให้มีคำสั่งยุบสภา องค์การบริหารส่วนตำบล

## 3. การกำกับดูแลการกระทำ

3.1 เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว ให้ส่งร่างข้อบัญญัติให้นายอำเภอพิจารณา โดยนายอำเภอพิจารณา ดังนี้

(ก) เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบจากสภา องค์การบริหารส่วนตำบล ให้นายก องค์การบริหารส่วนตำบล ลงชื่อและประกาศเป็นข้อบัญญัติ องค์การบริหารส่วนตำบล ต่อไป

(ข) ไม่เห็นชอบด้วยให้ส่งร่างข้อบัญญัตินั้น ให้ส่งคืนสภาองค์การบริหารส่วนตำบลภายใน 15 วัน แต่วันที่นายอำเภอได้รับร่างข้อบัญญัติฯ ดังกล่าวให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติฯ นั้นใหม่ เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติฯ ช่างต้นแล้ว มีมติยืนยันตามร่างข้อบัญญัติฯ เดิม ด้วยคะแนนเสียงเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้นายก องค์การบริหารส่วนตำบล ลงชื่อและประกาศเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลได้โดย ไม่ต้องขอความเห็นชอบจากนายอำเภอ ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ยืนยันภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ ได้รับร่างข้อบัญญัติฯ คืนจากนายอำเภอ หรือยืนยันด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดที่มีอยู่ ให้ร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น เป็นอันตกไป

(ค) หากนายอำเภอไม่ส่งร่างข้อบัญญัติ องค์การบริหารส่วนตำบล คืนสภา องค์การบริหารส่วนตำบลภายใน 15 วัน นับแต่วันที่นายอำเภอได้รับร่างข้อบัญญัติ องค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว ให้ถือว่านายอำเภอเห็นชอบกับร่างข้อบัญญัติ องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

3.2 อำนาจในการควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล และการระงับการปฏิบัติหน้าที่ นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ โดยให้มีอำนาจเรียกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกององค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการนายกององค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบล มาชี้แจงหรือสอบสวน ตลอดจนเรียกงานและเอกสารใดๆ จากองค์การบริหารส่วนตำบลมาตรวจสอบได้

เมื่อนายอำเภอเห็นว่า นายกององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ใดปฏิบัติภารกิจในทางที่อาจเป็นการเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบล หรือเสียหายแก่ราชการและนายอำเภอได้ชี้แจงแนะนำ ตักเตือนแล้วไม่ปฏิบัติตาม ในกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนที่จะรอช้ามิได้ ให้นายอำเภอมีอำนาจออกคำสั่งระงับการปฏิบัติราชการของนายกององค์การบริหารส่วนตำบล ไว้ตามที่เห็นสมควรได้ แล้วให้รีบรายงานผู้ว่าราชการจังหวัดทราบภายในสิบห้าวัน เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยตามที่เหมาะสมโดยเร็ว การกระทำของนายกององค์การบริหารส่วนตำบล ที่ฝ่าฝืนคำสั่งของนายอำเภอ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี ไม่มีผลผูกพันองค์การบริหารส่วนตำบล

#### 4. การกำกับดูแลทางการคลัง

##### 4.1 การออกกฎระเบียบให้ องค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติ

(ก) การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้น และหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

(ข) กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการคลัง การงบประมาณ การโอน การจัดการทรัพย์สิน การซื้อ การจ้าง ค่าตอบแทนและค่าจ้าง และจะออกระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินการอื่นๆของ องค์การบริหารส่วนตำบลให้ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องปฏิบัติตามด้วยก็ได้ โดยในการออกระเบียบดังกล่าว ต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระ ความคล่องตัวและความมีประสิทธิภาพในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลด้วย

#### 4.2 การตรวจสอบความถูกต้อง

กระทรวงมหาดไทยจะต้องจัดให้มีการตรวจสอบการคลัง การบัญชีหรือการเงินอื่น ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล<sup>37</sup>

กล่าวโดยสรุป การควบคุมการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน้าที่ของนายอำเภอท้องที่ ควบคุมด้านการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนดไว้ซึ่งสามารถกำกับดูแลตัวบุคคล การกำกับดูแลองค์การในการยุบสภา การกำกับดูแลการกระทำที่เหมาะสมและการกำกับดูแลด้านการคลัง

## 2.5 แนวความคิดเกี่ยวกับเทศบาล

ความสำคัญในการศึกษาเทศบาล เพื่อให้ทราบโครงสร้าง กระบวนการบริหารจัดการของเทศบาลต่อการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน มีสาระสำคัญดังนี้

### 2.5.1 ความเป็นมาของเทศบาล

แนวความคิดในการจัดการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทยมีขึ้นครั้งแรกในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่ทรงเริ่มจัดตั้ง โดยได้ทรงพระราชทานดำริทดลองการปกครองฝึคนรูปแบบสุขาภิบาลขึ้นในกรุงเทพฯ ก่อน และได้ตราพระราชกำหนดสุขาภิบาลกรุงเทพฯ ร.ศ. 116 (พ.ศ. 2441) และในวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2448 (ร.ศ.

<sup>37</sup>อนุชา สุณสวัสดิคุณ, บทสรุปสำหรับผู้บริหาร รูปแบบและวิธีการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ เอ.พี.กราฟิค ดีไซน์และการพิมพ์จำกัด, 2548), หน้า 11.

142) พระองค์ทรงจัดตั้งสุขาภิบาลท่าฉลอม อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งถือว่าเป็นการปกครองท้องถิ่นในเขตหัวเมืองแห่งแรกของประเทศไทย และมีการขยายการจัดตั้งสุขาภิบาลออกไปในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้นและถือกันว่าสุขาภิบาลเหล่านี้คือสถาบันปกครองท้องถิ่นอันเป็นที่มาของการปกครองรูปแบบเทศบาล<sup>38</sup>

หลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ได้มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2476 กำหนดให้เทศบาลเป็นองค์การบริหารรูปหนึ่งของราชการบริหารท้องถิ่นพร้อมกับการตราพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายฉบับแรกว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารปกครองตนเองของเทศบาล และได้มีการปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวเป็นระยะจนกระทั่งในสมัยที่ จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรีได้มีการตราพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ขึ้นแทนกฎหมายเก่า ในพ.ศ. 2541 ได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับบทบัญญัติหมวดว่าด้วย การปกครองท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 และ พ.ศ.2542 ได้มีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และได้มีพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 ซึ่งผลให้สุขาภิบาลทั่วประเทศจำนวน 981 แห่ง ยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล<sup>39</sup>

### 2.5.2 ประเภทของเทศบาล

บัญญัติ พุ่มพันธ์ กล่าวว่า กฎหมายได้กำหนดให้จัดตั้งเทศบาลขึ้นได้ 3 ประเภท คือ

1) เทศบาลตำบล กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดตั้งเทศบาลตำบลไว้อย่างกว้าง ๆ ดังนี้

- 1.1) มีรายได้จริงโดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ผ่านมาตั้งแต่ 12 ล้านบาทขึ้นไป
- 1.2) มีประชากรตั้งแต่ 7,000 คนขึ้นไป
- 1.3) ความหนาแน่นของประชากรตั้งแต่ 1,500 คน / ตารางกิโลเมตรขึ้นไป
- 1.4) ได้รับความเห็นชอบจากราษฎรในท้องถิ่นนั้น

<sup>38</sup>รศ.ดร. วิรัช วิวิชนิภาวรรณ, การบริหารท้องถิ่น : เทศบาล, (นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2549), หน้า 123.

<sup>39</sup>เรื่องเดียวกัน.



## 2) เทศบาลเมือง มีหลักเกณฑ์การจัดตั้งดังนี้

2.1) ท้องที่ที่เป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดทุกแห่งให้ยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองได้โดยไม่ต้องพิจารณาถึงหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่ประกอบ

2.2) ส่วนท้องถิ่นที่มีชื่อเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดจะยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองได้ต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ดังนี้

2.2.1) เป็นท้องที่ที่มีพลเมืองตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป

2.2.2) ราษฎรอยู่กันหนาแน่นไม่ต่ำกว่า 3,000 คน/ตารางกิโลเมตร

2.2.3) มีรายได้พอแก่การปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามที่กฎหมายกำหนดให้

2.2.4) มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาลเมือง

## 3) เทศบาลนคร มีหลักเกณฑ์การจัดตั้งดังนี้

3.1) เป็นท้องที่ที่มีพลเมืองตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป

3.2) ราษฎรอยู่กันหนาแน่นไม่ต่ำกว่า 3,000 คน/ตารางกิโลเมตร

3.3) มีรายได้พอแก่การปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามที่กฎหมายกำหนดให้

3.4) มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาลนคร<sup>40</sup>

### 2.5.3 โครงสร้างของเทศบาล

ชวงส์ ฉายะบุตร ได้อธิบายโครงสร้างของเทศบาลตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ประกอบด้วยสภาเทศบาลหรือฝ่ายนิติบัญญัติ และคณะเทศมนตรีหรือฝ่ายบริหาร สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลแล้วจะมีโครงสร้างเพิ่มขึ้นอีกส่วนหนึ่ง คือ พนักงานเทศบาล

พนักงานเทศบาลเป็นเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นของเทศบาลที่ปฏิบัติงานอันเป็นภารกิจประจำในสำนักงานหรือนอกสำนักงานก็ได้ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างใกล้ชิด เพราะหน้าที่ของเทศบาลนั้นต้องติดต่อและให้บริการแก่ประชาชนตั้งแต่เกิดจนตาย ทั้งในเรื่องการทะเบียน การสาธารณสุข โภค การศึกษา การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งนับว่าเป็นภาระหน้าที่ที่ใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นมาก ต่างกับคณะเทศมนตรีที่ว่าคณะเทศมนตรีรับผิดชอบภารกิจในลักษณะของการ “ทำอะไร” ส่วนการ “ทำอย่างไร” ก็จะเป็นหน้าที่ของพนักงานเทศบาล โดยมีปลัดเทศบาลเป็นผู้รับผิดชอบ<sup>41</sup>

<sup>40</sup> บัญญัติ พุ่มพันธ์, องค์การปกครองท้องถิ่น : อปท.ของเรา, อ้างแล้ว, หน้า 23.

<sup>41</sup> ชวงส์ ฉายะบุตร, การปกครองท้องถิ่นไทย, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์มณฑลพริ้นติ้ง เซ็นเตอร์ จำกัด, 2539), หน้า 92.

ปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยออกระเบียบว่าด้วยการกำหนดส่วนราชการของเทศบาล พ.ศ. 2535 โดยให้มีการจัดตั้งกองหรือฝ่ายขึ้นได้ถึง 12 หน่วย ดังต่อไปนี้

- 1) สำนักปลัดเทศบาล มีส่วนราชการประกอบด้วย
  - 1.1) ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
  - 1.2) ฝ่ายปกครอง
  - 1.3) งานธุรการ
- 2) กองหรือฝ่ายประปา มีส่วนราชการประกอบด้วย
  - 2.1) ฝ่ายผลิตและฝ่ายบริการ
  - 2.2) ฝ่ายการเงินและบัญชี
  - 2.3) งานธุรการ
- 3) กองหรือฝ่ายการแพทย์ มีส่วนราชการประกอบด้วย
  - 3.1) ฝ่ายบริการการแพทย์
  - 3.2) ฝ่ายการพยาบาล
  - 3.3) ฝ่ายศูนย์บริการสาธารณสุข
- 4) กองหรือฝ่ายการศึกษา มีส่วนราชการประกอบด้วย
  - 4.1) ฝ่ายบริการการศึกษา
  - 4.2) ฝ่ายพัฒนาการศึกษา
  - 4.3) งานธุรการ
- 5) กองหรือฝ่ายการคลัง มีส่วนราชการประกอบด้วย
  - 5.1) ฝ่ายพัฒนารายได้
  - 5.2) ฝ่ายบริหารงานคลัง
  - 5.3) ฝ่ายแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน
  - 5.4) งานธุรการ
- 6) สำนักการช่าง มีส่วนราชการประกอบด้วย
  - 6.1) กองควบคุมอาคารและผังเมือง
  - 6.2) กองควบคุมการก่อสร้าง
  - 6.3) กองการโยธา
  - 6.4) งานธุรการ (ของสำนักงานช่าง)
  - 6.5) งานการคลัง (ของสำนักงานช่าง)

7) กองหรือฝ่ายช่างสุขาภิบาล มีหน้าที่กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล พร้อมบำบัดน้ำเสีย มีส่วนราชการประกอบด้วย

- 7.1) ฝ่ายกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 7.2) ฝ่ายบำบัดน้ำเสีย
- 7.3) งานการคลัง
- 7.4) งานธุรการ

8) กองหรือฝ่ายวิชาการและแผนงาน มีหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและการวางแผนงาน มีส่วนราชการประกอบด้วย

- 8.1) งานวิเคราะห์นโยบายและแผน
- 8.2) งานวิจัยและประเมินผล
- 8.3) งานนิติการ
- 8.4) งานประชาสัมพันธ์
- 8.5) งานจัดทำงบประมาณ
- 8.6) งานธุรการ

9) กองหรือฝ่ายสวัสดิการสังคม มีหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน การสังคมสงเคราะห์ มีส่วนราชการประกอบด้วย

- 9.1) งานสังคมสงเคราะห์
- 9.2) งานสวัสดิการเด็กและเยาวชน
- 9.3) งานพัฒนาชุมชน
- 9.4) งานธุรการ

10) กองหรือฝ่ายอนามัยและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่เกี่ยวกับงานสาธารณสุข มีส่วนราชการประกอบด้วย

- 10.1) ฝ่ายบริหารงานสาธารณสุข
- 10.2) ฝ่ายบริการและส่งเสริมการอนามัย

11) หน่วยตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ตรวจสอบและกลั่นกรองให้ความเห็นชอบและข้อเสนอแนะแก่ปทัศเทศบาลเกี่ยวกับงานการเงิน และควบคุมตรวจสอบด้านอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

12) แขวง เพื่อรับรองการเจริญเติบโตของเทศบาลในอนาคต หรือกรณีที่เป็นเทศบาลขนาดใหญ่จะสามารถแบ่งเป็นแขวง มีส่วนราชการประกอบด้วย

- 12.1) สำนักงานแขวง

12.2) งานการศึกษา

12.3) งานคลัง

12.4) งานสวัสดิการสังคม

12.5) งานช่าง

12.6) งานประปา

12.7) งานสาธารณสุขของพื้นที่แขวง โดยงานแต่ละงานจะทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากเทศบาล<sup>42</sup>

#### 2.5.4 โครงสร้างการบริหารราชการของเทศบาล

เทศบาลเป็นหนึ่งในองค์กรปกครองท้องถิ่นที่ถูกกำหนดขึ้นตามหลักการกระจายอำนาจการปกครองตามรัฐธรรมนูญให้มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองและมีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และเงินรายได้ต่าง ๆ ปัจจุบันเทศบาลมีจำนวนทั้งสิ้น 1,129 แห่ง แบ่งเป็นเทศบาลนคร 20 แห่ง เทศบาลเมือง 78 แห่ง เทศบาลตำบล 1,031 แห่ง มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดตั้งโดยพิจารณาจากรายได้ประชากร ความหนาแน่นของประชากร พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546

ปัจจุบันเป็นการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงด้วยเหตุนี้จึงกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่า องค์กรเทศบาลประกอบไปด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ

1) สภาเทศบาล ประกอบด้วยสมาชิกที่ราษฎรเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลที่จำนวนแตกต่างกันตามลำดับชั้นของเทศบาลนั้น คือ เทศบาลตำบลประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 12 คน เทศบาลเมือง จำนวน 18 คน เทศบาลนคร จำนวน 24 คน

สมาชิกสภาเทศบาลมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี แต่สมาชิกสภาของสมาชิกสภาเทศบาล อาจสิ้นสุดก่อนวาระได้กรณีต่อไปนี้

- (1) ถึงคราวออกตามวาระหรือมีการยุบสภาเทศบาล
- (2) ตาย
- (3) ลาออก โดยยื่นใบลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด
- (4) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล
- (5) ขาดประชุมสภาเทศบาลสามครั้งติดต่อกัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร

<sup>42</sup>เรื่องเดียวกัน, หน้า 23.



(6) มาตรการอันต้องห้าม ตามมาตรา 18 ทวิ (เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ในสัญญาที่เทศบาลนั้นเป็นคู่สัญญา หรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาลนั้น หรือที่เทศบาลนั้นจะกระทำ)

6.1) สภาเทศบาลมีมติให้พ้นจากตำแหน่งโดยเห็นว่ามีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสีย หรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่เทศบาล หรือกระทำการเสื่อมเสียประโยชน์ของสภาเทศบาล โดยมีสมาชิกสภาเทศบาลจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เข้าชื่อเสนอให้สภาเทศบาลพิจารณา

6.2) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาล มีจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียงเห็นว่าสมาชิกสภาเทศบาลผู้ใดไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไป ตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

สภาเทศบาล มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการใช้อำนาจนิติบัญญัติ คือ มีอำนาจตราเทศบัญญัติอนุวัติงบประมาณประจำปีของเทศบาล และควบคุมการบริหารงานของเทศบาลเป็นผู้แทนของปวงชนในเขตเทศบาลนั้น และต้องปฏิบัติหน้าที่ตามความเห็นของตน โดยบริสุทธิ์ใจไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมายใด ๆ

2) นายกเทศมนตรี ทำหน้าที่ฝ่ายบริหารของเทศบาล มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น นายกเทศมนตรีดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ นายกเทศมนตรีอาจแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีซึ่งไม่ได้เป็นสมาชิกสภาเทศบาลเป็นผู้ช่วยเหลือ ในการบริหารราชการของเทศบาลตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมายได้ ตามกฎเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (1) เทศบาลตำบล ให้แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกินสองคน
- (2) เทศบาลเมือง ให้แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกินสามคน
- (3) เทศบาลนคร ให้แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกินสี่คน

นายกเทศมนตรีอาจแต่งตั้งที่ปรึกษานายกเทศมนตรีและเลขานุการนายกเทศมนตรี ซึ่งมีใช้สมาชิกสภาเทศบาลได้ โดยในกรณีเทศบาลตำบล ให้แต่งตั้งได้จำนวนรวมกันไม่เกินสองคน เทศบาลเมือง ให้แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกินสามคน และในกรณีเทศบาลนคร ให้แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกินสี่คน

นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับเทศบัญญัติและนโยบาย
- (2) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการของเทศบาล

(3) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการนายกเทศมนตรี

- (4) วางระเบียบเพื่อให้งานของเทศบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
  - (5) รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ
  - (6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติและกฎหมายอื่น
- นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ
- (1) ถึงคราวออกตามวาระ
  - (2) ตาย
  - (3) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด
  - (4) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 48 เบญจ กระทำการฝ่าฝืนมาตรา 48

จตุทศ

(5) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย สั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 62 ตรี วรรคห้า หรือมาตรา 73 ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(6) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียงเห็นว่า นายกเทศมนตรีไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียง เพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น การดำเนินงานของเทศบาลนั้น

3) พนักงานเทศบาล เป็นเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นของเทศบาลที่ปฏิบัติงานอันมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างใกล้ชิดเพราะหน้าที่ของเทศบาลต้องติดต่อและให้บริการแก่ประชาชนตั้งแต่เกิดจนตาย ด้านการทะเบียน การสาธารณสุข โภค การศึกษา การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งนับว่าภาระหน้าที่ที่ใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นมาก โดยมีปลัดเทศบาลเป็นผู้บังคับบัญชาในเบื้องต้น<sup>43</sup>

### 2.5.5 อำนาจหน้าที่ของเทศบาล

อำนาจหน้าที่ของเทศบาลตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 ได้กำหนดไว้ 2 ประเภท คือ

1) อำนาจหน้าที่ที่กฎหมายจัดตั้ง สามารถแบ่งแยกประเภทอำนาจหน้าที่ของเทศบาลไว้ 2 ส่วน คือ

#### 1.1) หน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ

<sup>43</sup>บัญญัติ พุ่มพันธ์, องค์กรปกครองท้องถิ่น : อปท.ของเรา, อ้างแล้ว, หน้า 42.

## 1.2) หน้าที่ที่เลือกปฏิบัติ

2) อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเฉพาะอื่น ๆ กำหนด นอกจากอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 กำหนดไว้แล้ว ยังมีกฎหมายเฉพาะอื่น ๆ กำหนดให้เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น เช่น พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 ฯลฯ

### 2.5.6 เทคนิคการบริหารงานเทศบาล

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ ได้ศึกษาและรวบรวมเทคนิคการบริหารงานเทศบาลดังนี้

#### 1. เทคนิคด้านบุคลากร

1.1 การบรรจุแต่งตั้งหรือใช้บุคลากรในเทศบาลให้ถูกต้องกับงาน ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารงานเทศบาลมีประสิทธิภาพ ควรหลีกเลี่ยงนำพวกพ้องหรือเครือญาติของฝ่ายการเมืองที่ไม่มีความรู้ความสามารถเข้ามาอยู่ในเทศบาลในระบบอุปถัมภ์

1.2 การทำเป็นตัวอย่าง ผู้นำเทศบาลทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำควรทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีและในเวลาเคียวต้องคอยป้องกันควบคุมผู้ได้บังคับบัญชาทุจริตในหน้าที่

1.3 การให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพบุคลากร ซึ่งหมายถึงทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำหรือพนักงานเทศบาล ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่มาจากการบรรจุและแต่งตั้ง ผู้บริหารควรส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เช่น สนับสนุนให้มีการศึกษาระดับสูงขึ้นไป ส่งเสริมให้เข้าฝึกอบรมสัมมนาและสามารถใช้เทคโนโลยีบริหารสมัยใหม่ได้อย่างชำนาญ

1.4 การเชิญผู้มีประสบการณ์มาช่วยบริหารงานเทศบาล ซึ่งอาจเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต เข้ามามีส่วนร่วมในลักษณะให้คำแนะนำ ปรึกษา และอบรมสั่งสอนบุคลากร

#### 2. เทคนิคด้านการเงิน

2.1 การสนับสนุนให้มีการตรวจสอบการใช้เงิน

2.2 การพัฒนาระบบบัญชีและระบบงบประมาณ

2.3 การระดมทุน

2.4 การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีและเพิ่มรายได้

2.5 การใช้จ่ายอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพและคุ้มค่า

#### 3. เทคนิคด้านวัสดุอุปกรณ์

3.1 การจัดทำแผนภาพแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานและผลงาน

3.2 การใช้วัสดุเพิ่มประสิทธิภาพหรือยกระดับการให้บริการ

### 3.3 การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการบริหารงาน

## 4. เทคนิคการให้บริการประชาชน

4.1 การให้ประชาชนเลือกรับบริการได้อย่างไม่เสียค่าใช้จ่าย หรือยอมเสียค่าใช้จ่ายด้วยความสมัครใจ ให้บริการที่รวดเร็วขึ้น

4.2 การจับบุคลากรต้อนรับและให้การช่วยเหลือประชาชน คอยตอบคำถามและให้การแนะนำ หรือช่วยเหลือสร้างความเข้าใจในการรับบริการแก่ประชาชน

4.3 การช่วยเหลือประชาชนที่มีรายได้น้อย เช่น การผ่อนชำระภาษี ให้เบี้ยยังชีพ

4.4 การจัดหน่วยเคลื่อนที่ให้บริการของเทศบาล เช่น การเก็บภาษี การรักษาพยาบาล

4.5 การให้บริการเบ็ดเสร็จในจุดเดียว

4.6 การยึดหลักให้บริการประชาชนอย่างประทับใจ คล่องตัว รวดเร็ว ใกล้เคียง ทัวถึง นำ เชื้อถือ โปร่งใส และตรวจสอบได้

## 5. เทคนิคด้านจริยธรรม

5.1 การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการให้บริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ อุดหนุน ความเป็นธรรม เอื้อเฟื้อมีน้ำใจ สุภาพ มีเมตตาธรรม

5.2 การมีจิตสำนึกที่ดีงามในการให้บริการ

5.3 การวางตัวที่เหมาะสม

5.4 การใช้ตำแหน่งเพื่อแสวงหาผลประโยชน์

5.5 การพบปะและเชื่อมเยื่อประชาชนอย่างสม่ำเสมอ

5.6 การไม่บิดเบือนข้อมูลข่าวสารทางราชการแก่ประชาชน

5.7 การแสดงความรับผิดชอบในการบริหารงานผิดพลาด<sup>44</sup>

กล่าวโดยสรุป เทศบาลจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการจัดตั้งเทศบาล พ.ศ. 2496 เป็นองค์การปกครองท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน ในปัจจุบันเทศบาลมี 3 ขนาด คือเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร มีโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดมีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งความสำคัญของเทศบาลคือการให้บริการสาธารณะในด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน เพื่อตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาให้ประชาชนในท้องถิ่นให้ตรงกับความต้องการของประชาชน ในการบริหารการจัดการ เทศบาลมีการพัฒนาเตรียมพร้อมในด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพที่จะสามารถทำได้เพื่อเตรียมความพร้อมในการให้บริการที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความพึงพอใจต่อประชาชนที่เข้ารับบริการ

<sup>44</sup>รศ.ดร.วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, การบริหารท้องถิ่น : เทศบาล, อ่างแล้ว, หน้า 158.



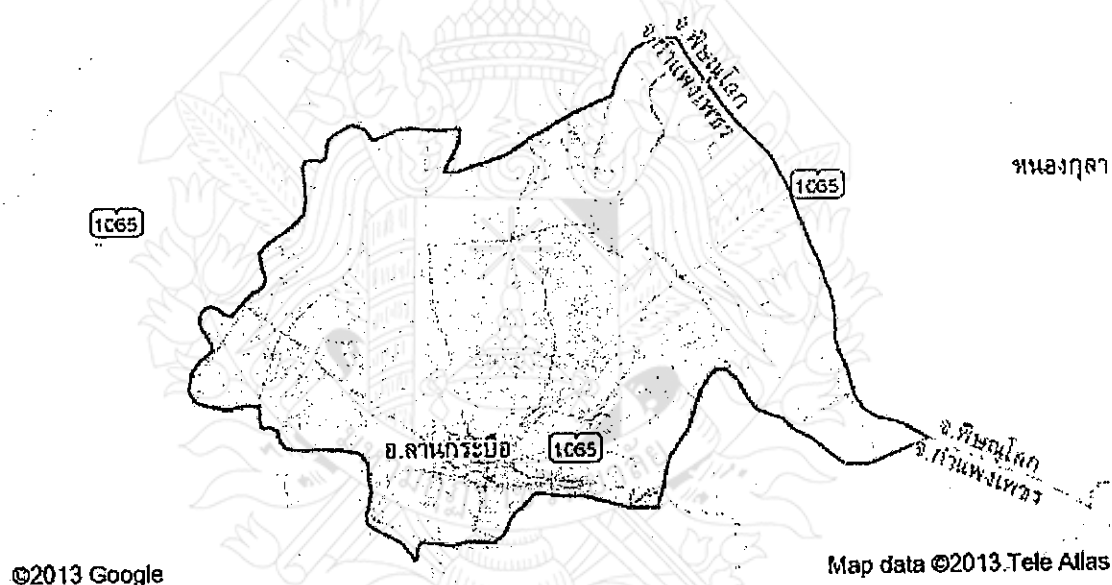
## 2.6 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา

### สภาพทั่วไปของอำเภอลานกระบือ

อำเภอลานกระบือ มีชื่อเรียกตั้งแต่สมัยโบราณว่า “บ้านลานควาย” สาเหตุเพราะเมื่อก่อนนี้พื้นที่เป็นป่าดงดิบ มีสัตว์ป่ามากมาย โดยเฉพาะควายป่า มีเป็นจำนวนมาก เป็นฝูงใหญ่ มาอาศัยนอน และกินดินโป่ง จนพื้นที่เดิมเป็นบริเวณกว้าง (ดินโป่ง เป็นดินที่มีความเค็มโดยธรรมชาติ) ณ บริเวณที่เป็นดินโป่งดังกล่าว ปัจจุบันเป็นที่ตั้งวัดประจำอำเภอ คือ วัดแก้วสุริย์ฉาย เมื่อมีผู้อพยพมาอาศัยอยู่มากขึ้น ได้ยกฐานะเป็นตำบล และเปลี่ยนชื่อเป็นตำบลลานกระบือ ขึ้นต่ออำเภอพรานกระต่าย จนเมื่อ พ.ศ.2520 ได้รับการจัดตั้งเป็นกิ่งอำเภอลานกระบือ จนได้รับการยกฐานะเป็นอำเภอลานกระบือ เมื่อ พ.ศ.2527

### อาณาเขต

อำเภอลานกระบือ ตั้งอยู่ที่ถนนสายกำแพงเพชร – พิษณุโลก หมู่ที่ 6 ตำบลลานกระบือ ที่พื้นที่ 359.08 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้



แผนภูมิที่ 2.1 แสดงอาณาเขตอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย และอำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอสามงาม จังหวัดพิจิตร
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลคลองพิไกร อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

ลักษณะภูมิประเทศ พื้นที่ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 80 เป็นพื้นที่ราบ เหมาะสำหรับการทำ การเกษตร สภาพทั่วไปพื้นที่เป็นดินร่วนปนทรายและดินเหนียวเป็นบางส่วน สำหรับพื้นที่ป่าไม้ เหลืออยู่เป็นจำนวนน้อยมาก ไม่มีภูเขาหรือแม่น้ำไหลผ่าน

สภาพดินฟ้าอากาศ จะมีฝนตกชุกในช่วงเดือนกรกฎาคม-กันยายน และฝนจะแล้งมาก ช่วง เดือนกุมภาพันธ์-เมษายน

ลำน้ำที่สำคัญ อําเภอลานกระบือไม่มีแม่น้ำไหลผ่าน มีแต่ลำคลอง คือ คลองห้วยใหญ่ คลอง เมือง คลองมาบไพร คลองท้องแม่น้ำ คลองน้ำเย็น คลองคณฑี ซึ่งมีเนื้อที่รวมประมาณ 1,200 ไร่

ทรัพยากรธรรมชาติ มีทรัพยากรป่าไม้ที่สำคัญ คือป่าหนองคล้า ป่าดงฉัตร และป่าหนอง หลวง

มีพื้นที่รวมกันประมาณ 372 ตร.กม. นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ ซึ่ง บริษัทไทยเชลล์ ได้รับอนุญาตสัมปทานให้ดำเนินการสำรวจขุดเจาะมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2524 มีกำลัง ผลิตประมาณวันละ 25,000 บาร์เรล ต่อวัน สำหรับก๊าซธรรมชาติมีกำลังผลิตประมาณวันละ 40 ล้าน ลูกบาศก์ฟุต

เขตการปกครองของอําเภอลานกระบือ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 ตำบล 67 หมู่บ้าน คือ

1. ตำบลลานกระบือ แบ่งเป็น 11 หมู่บ้าน
2. ตำบลโนนพลวง แบ่งเป็น 8 หมู่บ้าน
3. ตำบลจันทิมา แบ่งเป็น 8 หมู่บ้าน
4. ตำบลบึงทับแรด แบ่งเป็น 8 หมู่บ้าน
5. ตำบลหนองหลวง แบ่งเป็น 14 หมู่บ้าน
6. ตำบลช่องลม แบ่งเป็น 8 หมู่บ้าน
7. ตำบลประชาสุขสันต์ แบ่งเป็น 10 หมู่บ้าน

สภาพพื้นที่

พื้นที่สาธารณะ มีประมาณ 20,546 ไร่ 25 ตารางวา หรือ 32.87 ตารางกิโลเมตร

พื้นที่อยู่อาศัย จำนวน 42,943.75 ไร่ หรือประมาณ 68.71 ตารางกิโลเมตร

พื้นที่ป่าไม้ จำนวน 100 ไร่ หรือประมาณ 0.16 ตารางกิโลเมตร

พื้นที่ทางการเกษตร จำนวน 160,835 ไร่ หรือประมาณ 257.34 ตารางกิโลเมตร

สภาพทางเศรษฐกิจ

การเกษตร ราษฎรประกอบอาชีพทำนา ร้อยละ 80 ทำไร่ ร้อยละ 15

การปศุสัตว์ ราษฎรเลี้ยงสัตว์ โดยทั่วไป มีสุกร ไก่ เป็ด โค จะเลี้ยงเป็นอาชีพรอง หรือไว้

เพื่อเป็นอาหาร

การประมง ราษฎรมีการเลี้ยงปลา โดยทั่วไปเลี้ยงไว้เพื่อเป็นอาหาร  
การอุตสาหกรรม มีการผลิตน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ไฟฟ้า และมีโรงงาน 5 แห่ง โรงสีข้าว 4  
แห่ง โรงงานทำผลิตภัณฑ์คอนกรีต จำนวน 2 แห่ง

การสหกรณ์ มีสหกรณ์ 1 แห่ง

การสาธารณสุข มีโรงพยาบาล ขนาด 30 เตียง จำนวน 1 แห่ง สถานีอนามัย 8 แห่ง ร้านขายยา  
แผนปัจจุบันบรรจุเสร็จ 3 แห่ง ร้านขายยาแผนโบราณ 4 แห่ง

การสาธารณสุขโรค มีการประปาหมู่บ้าน จำนวน 38 แห่ง มีไฟฟ้าทั้ง 7 ตำบล มีชุมสาย  
โทรศัพท์ 1 แห่ง โทรศัพท์สาธารณะ 6 แห่ง

สถานที่ท่องเที่ยว แหล่งน้ำมันสิริกิติ์ วัดโพธิ์เตี้ย บึงกั่ว

การคมนาคม

การคมนาคมระหว่างอำเภอกับจังหวัด มีรถยนต์โดยสารประจำทาง และมีเส้นทางคือ

1. สายกำแพงเพชร-พิษณุโลก เป็นถนนลาดยางผ่านอำเภอรานกระด้าย ระยะทาง 60 กม.
2. สายกำแพงเพชร-สุโขทัย เป็นถนนลาดยางผ่านอำเภอรานกระด้าย ผ่านตำบลเขาคีรีส  
ตำบลโนนพลวง ระยะทาง 64 กม.

3. ถนนลาดยางสายกำแพงเพชร-พิจิตร แยกที่บ้านวังพิบูล ระยะทาง 47 ก.ม.

การคมนาคมภายในอำเภอมีเส้นทางติดต่อกันได้ทุกตำบล

สภาพทางสังคม

ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอ มีอาชีพทางเกษตรกรรม และอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ตั้งถิ่นฐาน  
อยู่กันอย่างกระจัดกระจาย มีการติดต่อกันในทางตรงแบบตัวต่อตัว มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่  
คล้ายคลึงกัน มีความสัมพันธ์แบบเครือญาติ นับถือลำดับอาวุโส มีคุณธรรม และนับถือศาสนาพุทธ  
เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ

ชุมชนบางแห่งของอำเภอลากกระบือ มีประชากรที่อพยพมาจากภาคอีสาน เข้ามาตั้งหลัก  
แหล่งทำมาหากินเป็นจำนวนมาก จนเป็นกลุ่มประชากรกลุ่มใหญ่ที่สามารถตั้งเป็นหมู่บ้านได้ คือ  
หมู่บ้านในตำบลช่องลม และหมู่บ้านในตำบลประชาสุขสันต์ หมู่บ้านดังกล่าวจะมีขนบธรรมเนียม  
ประเพณีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ เช่น วัฒนธรรมทางด้านภาษา อาหาร ประเพณีแห่บั้งไฟ  
 เป็นต้น

โครงสร้างประชากร

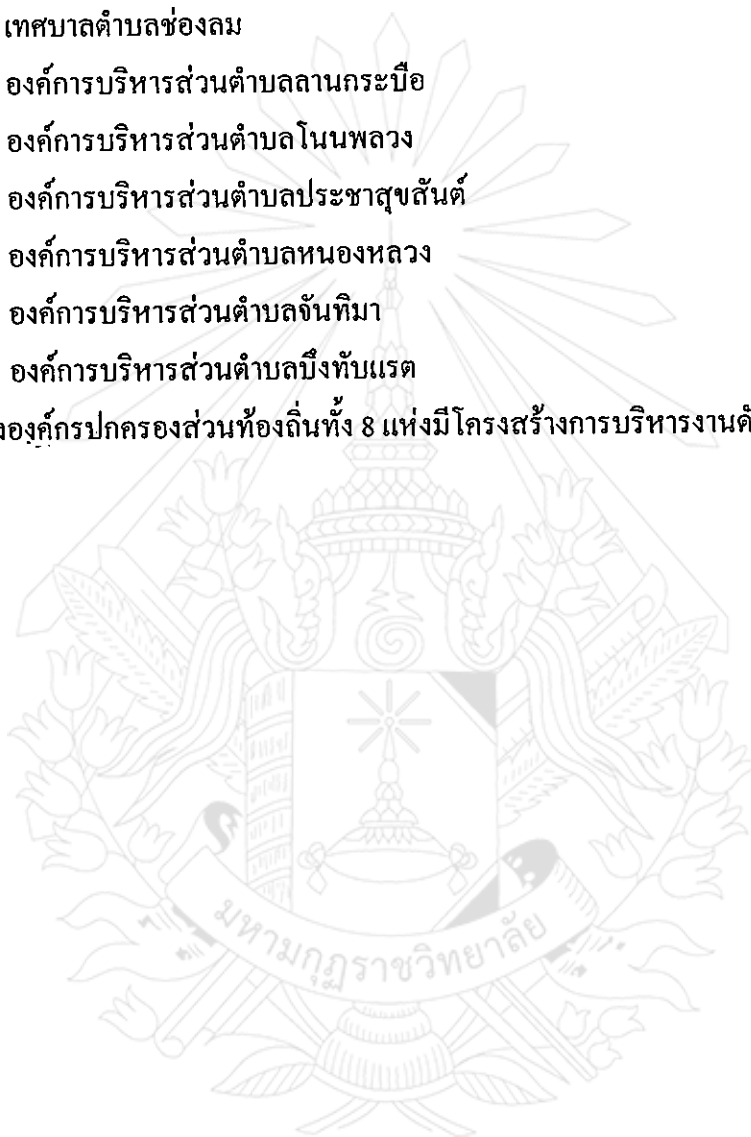
ประชากรในอำเภอลากกระบือเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ.2552 มีทั้งสิ้น 42,405 คน ชาย  
21,286 คน หญิง 21,119 คน

การศาสนา ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอลานกระบือ ประมาณร้อยละ 98 นับถือศาสนา พุทธ นับถือศาสนาอิสลาม ประมาณร้อยละ 0.01 นับถือศาสนาคริสต์ประมาณร้อยละ 0.4<sup>45</sup>

การปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 8 แห่ง ได้แก่

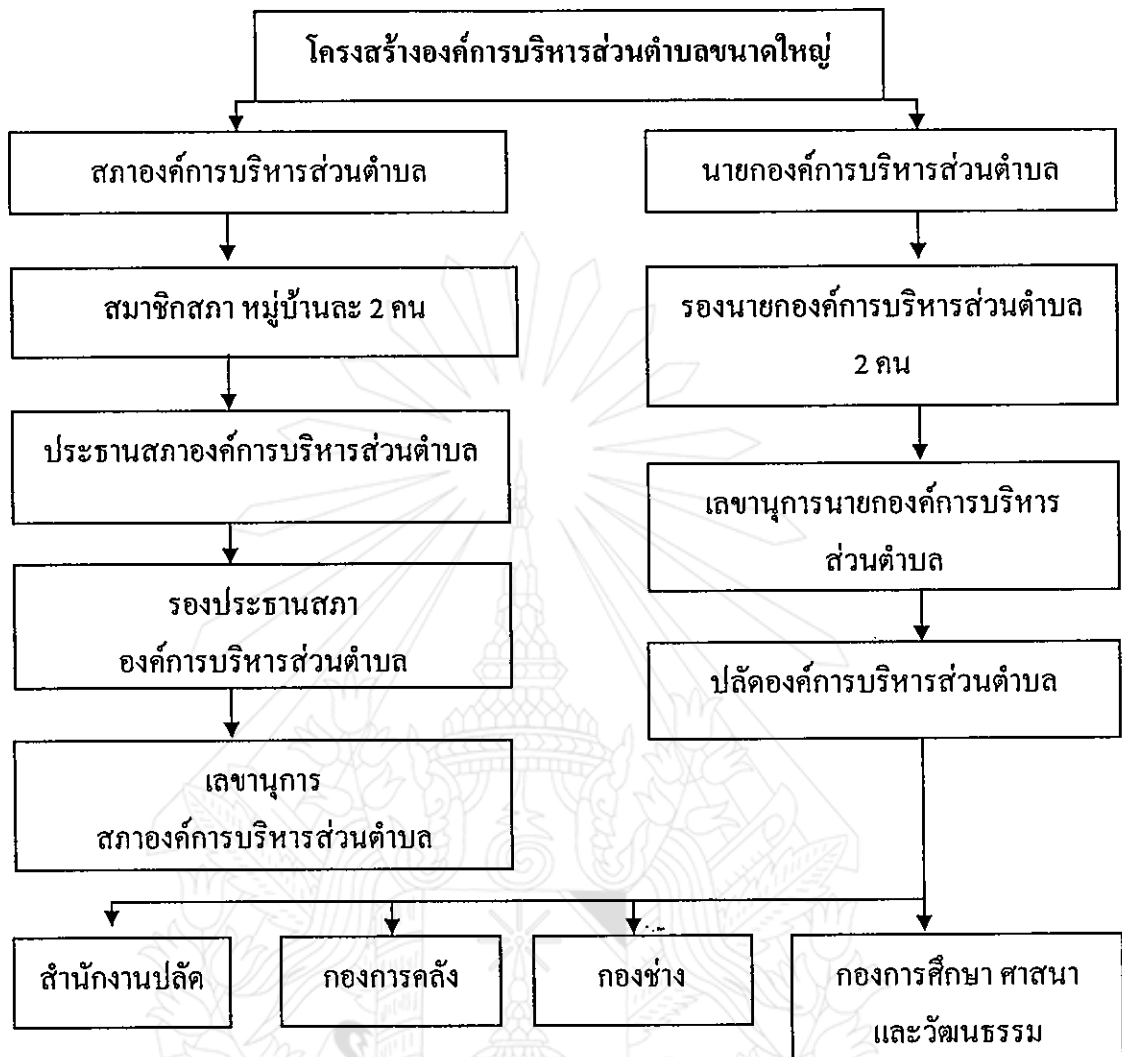
1. เทศบาลตำบลลานกระบือ
2. เทศบาลตำบลช่อลม
3. องค์การบริหารส่วนตำบลลานกระบือ
4. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนพลวง
5. องค์การบริหารส่วนตำบลประชาสุขสันต์
6. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลวง
7. องค์การบริหารส่วนตำบลจันทิมา
8. องค์การบริหารส่วนตำบลบึงทับแรด

ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 8 แห่งมีโครงสร้างการบริหารงานดังนี้



<sup>45</sup>ข้อมูลสารสนเทศ อำเภอลานกระบือ, “ภูมินามอำเภอลานกระบือ ทางวัฒนธรรม”, รายงานการวิจัย, สำนักงานศึกษาธิการอำเภอลานกระบือ อำเภอลานกระบือจังหวัดกำแพงเพชร, 2551, หน้า 10.





แผนภูมิที่ 2.2 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่

องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร มีองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ จำนวน 5 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนตำบลลานกระบือ

ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

เลขานุการนายก อบต.

นายพิท นวลทิม

นายลำออง พลอาษา

นายสมศักดิ์ เกิดอ่วม

นายใบตอง ศรีพั่งจั่น

พนักงานส่วนตำบลลูกจ้างประจำและพนักงานจ้าง จำนวน 115 คน

นายวิรัตน์ อรรควงษ์	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
นางสาวภัทรมาส สุขากิริมย์	หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
นายประเสริฐ เจนจบ	ผู้อำนวยการกองคลัง
นายภูมิ แผงมี	นักบริหารงานช่าง

ฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	นายทัศนະ สุขสถาน
รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	นายชูชาติ ชันชกสิกรรม
เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	นายวิรัตน์ อรรควงษ์
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละ 2 คน	

## 2. องค์การบริหารส่วนตำบลบึงทับแรด

ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	นายมานิตย์ อยู่กรอบ
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	นายบุญเลิศ ไพโรจน์
	นายชัย ทองโคนค
เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	นายดาวเรือง สารโยธา
นายกิตติพัทธ์ พิลึก	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงทับแรด
นางสาวจิณภัค แจ้งไพโร	รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงทับแรด

สำนักปลัด ส่วนการคลัง ส่วนโยธา และส่วนการศึกษา และวัฒนธรรม

ฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	นายเสียร ศรีกา
รองประธานองค์การบริหารส่วนตำบล	นายประหัด เจนจบ
เลขานุการสภา ส.อบต.บึงทับแรด	นายกิตติพัทธ์ พิลึก
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละ 2 คน	

## 3. องค์การบริหารส่วนตำบลจันทิมา

ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	นางสาวฐานภัทร อินเลี้ยง
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	นางชูศรี อินกรัด
	นายเดือนรอน เรืองอ่อง
เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	นายวิเชียร ทองทา

ส.ต.ท.พงศวัฒน์ เนตินิยม ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจันทิมา  
 สำนักปลัด ส่วนการคลัง ส่วนโยธา และส่วนการศึกษา และวัฒนธรรม  
 ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายคะเนิง ว่างสุนทร  
 รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายสะอาด บัญดง  
 เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ส.ต.ท.พงศวัฒน์ เนตินิยม  
 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละ 2 คน

#### 4. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนพลวง

ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายวิรัตน์ จันทร์คง  
 รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายภูริต นาคคล้าย  
 นางพนม เกษแก้ว  
 เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล นางรุ่งนภา คำบุญ  
 นายภัทร ใจเอม ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนพลวง

สำนักปลัด ส่วนการคลัง ส่วนโยธา และส่วนการศึกษา และวัฒนธรรม

ฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายจารุพันธ์ เสืออุดม  
 รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นางบุญชู จุฑาง  
 เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายภัทร ใจเอม  
 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละ 2 คน

#### 5. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลวง

ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายน้อย พะ โยม  
 รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายสุรพล หนองหลวง  
 นายสมศักดิ์ แป้นปาน  
 เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายวิเชียร บศิริรัฐ  
 นางสมिता อรรคองษ์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลวง

สำนักปลัด ส่วนการคลัง ส่วนโยธา และส่วนการศึกษา และวัฒนธรรม

ฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายสมเจตน์ แมลงภู  
 รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายไฉน อ้นบางเขน





### องค์การบริหารส่วนตำบลประชาสุขสันต์

ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

นายอำนาจ อิ่มสมบัติ

รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

นายพิทักษ์ ผินนอก

นายแดง แก้วมาตร

เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

นายวิฑูรย์ มีศิริ

นายันทภพ วงศ์ปัญญา

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

สำนักปลัด กองการคลัง ฝ่ายโยธา

ฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

นายเลื่อน เทียนบุญนาค

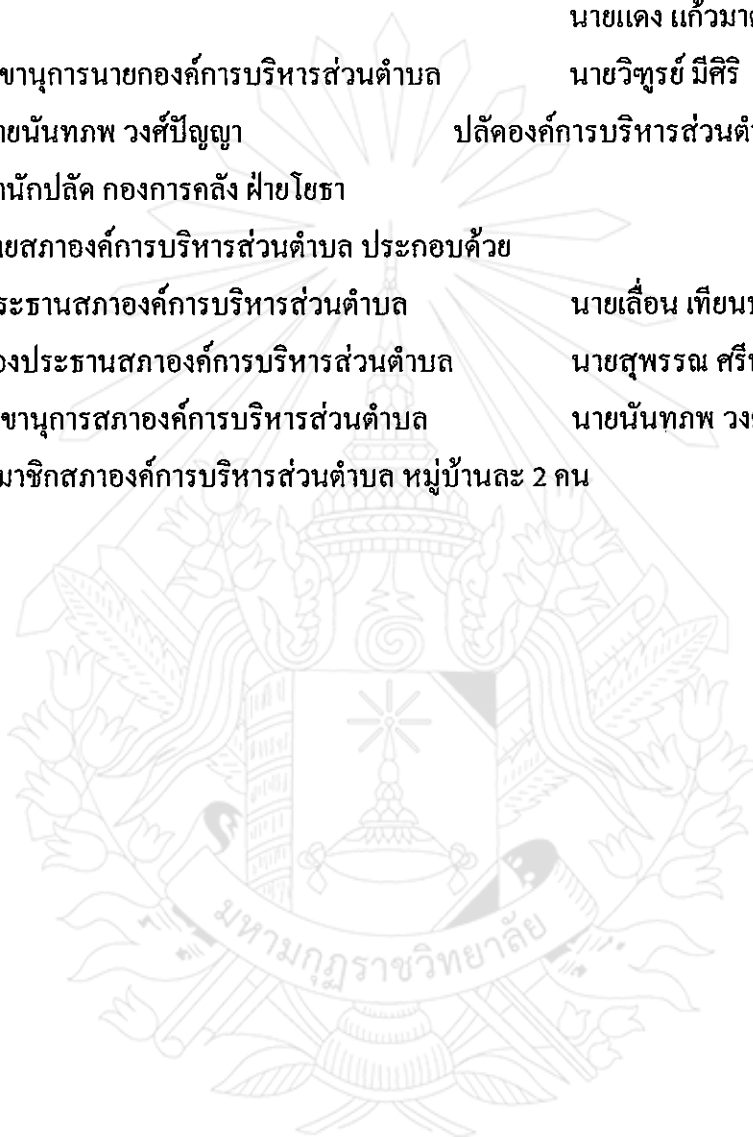
รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

นายสุพรรณ ศรีนอก

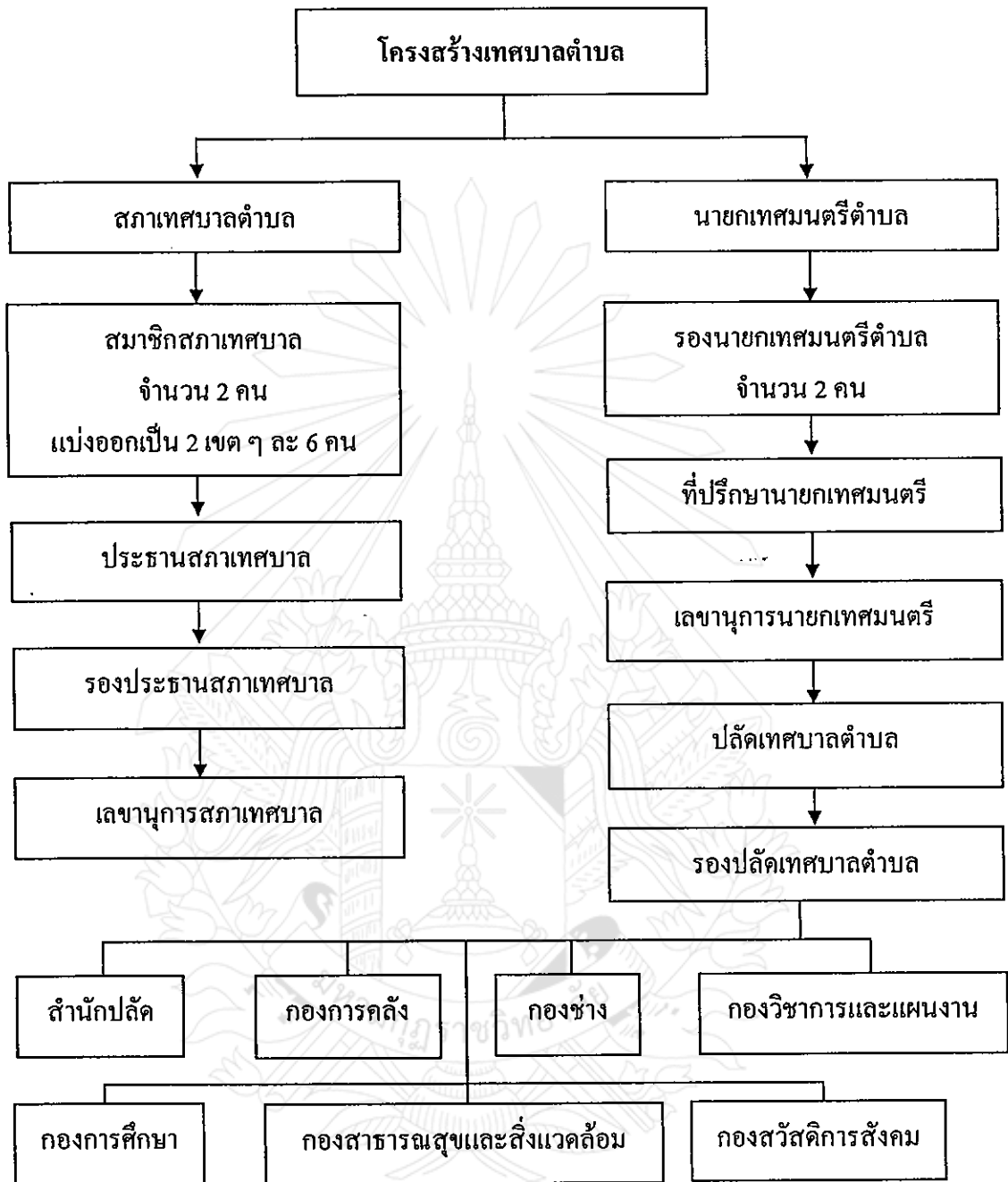
เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

นายันทภพ วงศ์ปัญญา

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละ 2 คน



## โครงสร้างสำนักงานเทศบาลตำบล



แผนภูมิที่ 2.4 แสดงโครงสร้างเทศบาลตำบล

เทศบาลตำบลในเขตอำเภอลานกระบือ มี 2 แห่ง ได้แก่

1. บาลตำบลลานกระบือ  
ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย

นายกเทศมนตรีตำบลลานกระบือ

รองนายกเทศมนตรีตำบลลานกระบือ

ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี

เลขานุการนายกเทศมนตรี

นายสมเกียรติ ฤทธิ์เสื่อ

นายธีระชน สุขประเสริฐ

นายสุวัฒน์ ศรีพงษ์

สำนักปลัด กองการคลัง กองช่าง กองการศึกษา กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองสวัสดิ

การสังคม กองวิชาการและแผนงาน

ฝ่ายสภาเทศบาลตำบล ประกอบด้วย

ประธานสภาเทศบาล

รองประธานสภาเทศบาล

เลขานุการสภาเทศบาลตำบล

สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 12 คน

2. เทศบาลตำบลช่องลม

ผู้บริหาร ประกอบด้วย

นายกเทศมนตรีตำบล

รองนายกเทศมนตรีตำบล

ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี

เลขานุการนายกเทศมนตรี

ว่าที่ร้อยตรี จิรพัฒน์ สุขนิคย์

นายกฤตสุเมธ ชัยรัตน์

นายชำนาญ จุลมูลี

สำนักปลัด กองการคลัง กองช่าง กองการศึกษา กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองสวัสดิ

การสังคม กองวิชาการและแผนงาน

ฝ่ายสภาเทศบาล ประกอบด้วย

ประธานสภาเทศบาล

นายธีรรงค์ จันทอง

นายมงคล ชันเทียน

ว่าที่ร้อยตรีธาริน อยู่ครอบ

นายไพบุลย์ การะเกษ

นายวิเชียร เรืองวงษ์

นายละม่อม เกศแก้ว

ปลัดเทศบาลตำบลลานกระบือ

รองปลัดเทศบาลตำบลลานกระบือ

รองปลัดเทศบาลตำบลลานกระบือ

นายคารา โชติน้อย

นางนัฐกานต์ โคนาค

นายสมเกียรติ ฤทธิ์เสื่อ

นายเฉลา สงชัย

นายคำภา ชันสุวรรณ

นายประจวบ วิชัย

นายมานะ อินเลี้ยง

นายสุรัตน์ สิงห์สังข์

ปลัดเทศบาลตำบล

รองปลัดเทศบาลตำบล

รองปลัดเทศบาลตำบล

นายล่อน เจนจบ

รองประธานสภาเทศบาล  
 เลขานุการสภาเทศบาล  
 สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 12 คน

นายสำออง นิ่มนวล  
 นายสุรัตน์ สิงห์สังข์

## 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เบญจวรรณ วันดีศรี ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด” ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พนักงานส่วนตำบล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 186 คน พบว่า พนักงานส่วนและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด มีความเห็นว่าผู้บริหารนำหลักธรรมาภิบาลบริหารงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านความโปร่งใสอยู่ในระดับปานกลาง<sup>46</sup>

อิทธิพล ช่างกลิ้งดี ได้ศึกษาเรื่อง “ความโปร่งใสในการบริหารรัฐกิจภายหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540” ผลการวิจัยพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชุมพร มีความโปร่งใสในการบริหารรัฐกิจ อยู่ในระดับปานกลาง มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการบริหารงานของท้องถิ่นที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน และผู้ที่สนใจในการตรวจสอบการบริหารงานของท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง<sup>47</sup>

นพพล สุรนักครินทร์ ศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ตามทัศนะของพนักงานส่วนตำบลจังหวัดเชียงใหม่” พบว่า การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของพนักงานส่วนตำบล ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาด้านความโปร่งใสอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยด้านบุคคล พบว่า พนักงานส่วนตำบลที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีทัศนะต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัย

<sup>46</sup>เบญจวรรณ วันดีศรี, “การศึกษาความเป็นธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี), 2546, 114 หน้า.

<sup>47</sup>อิทธิพล ช่างกลิ้งดี, “ความโปร่งใสในการบริหารรัฐกิจภายหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), 2552, 134 หน้า.

ด้านขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน องค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกัน<sup>48</sup>

ธัญนิตา ไทธิปกรณ์ ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานของเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความโปร่งใส และศึกษาเปรียบเทียบถึงระดับความโปร่งใสในการบริหารงานของเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม ประชากรที่ศึกษา คือ ข้าราชการประจำของเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม จำนวน 191 คน พบว่าความโปร่งใสของเทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าทั้ง 2 หน่วยงานมีความโปร่งใสในแต่ละด้านดังต่อไปนี้ 1) การเปิดเผยข้อมูล 2) การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของรัฐ 3) การบริหารกิจการของท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง และไม่แตกต่างกันแต่ในด้าน 4) การให้ประชาชนติดตาม ตรวจสอบการบริหารงาน มีความแตกต่างกัน ข้อเสนอแนะการวิจัย (1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย คือผู้บริหารระดับสูงควรเพิ่มข้อบัญญัติในการส่งเสริมด้านความโปร่งใส และส่วนกลางควรกำหนดนโยบายในการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2) ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ คือ ควรแจ้งข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง จัดหาเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ให้กับหน่วยงาน ประชาสัมพันธ์เมื่อจัดทำโครงการฝึกอบรมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ เข้าถึงหลักธรรมาภิบาล และปรับปรุงระเบียบต่าง ๆ ให้มีความยืดหยุ่น เพื่อให้ประชาชนทราบข้อมูลของหน่วยงาน และเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน และทำให้การบริหารงานของรัฐเกิดความโปร่งใสมากขึ้น<sup>49</sup>

สุเทพ คุณกิติ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “หลักธรรมาภิบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น” ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. หลักธรรมาภิบาลด้านความโปร่งใสและตรวจสอบได้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการบริหารงานของท้องถิ่นได้ด้วยกันหลายช่องทาง

<sup>48</sup> นพพล สุรนัดครินทร์, “การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2547, 154 หน้า.

<sup>49</sup> ธัญนิตา ไทธิปกรณ์, “การศึกษาเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานของเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล), 2548, 138 หน้า.



ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการประชาสัมพันธ์ข่าวสารทางสื่อต่าง ๆ และการติดตามการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ การแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง ตรวจสอบงานจ้าง คณะกรรมการจัดลำดับความสำคัญของแผนพัฒนา การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับแผนพัฒนา งบประมาณ รายรับ รายจ่ายของท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยที่มีผลให้การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลด้านความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัจจัยด้านด้านความโปร่งใส และตรวจสอบได้ การมีส่วนร่วมของประชาชนมีส่วนสำคัญที่สุด ที่มีผลต่อความระดับความโปร่งใสของท้องถิ่น ประชาชนส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบการบริหารงานของท้องถิ่นในระดับน้อย ส่วนปัจจัยความตั้งใจและความจริงใจของผู้บริหาร การประชาสัมพันธ์ ความรับผิดชอบการบริหารโดยยึดหลักการกระจายอำนาจ ความมีคุณธรรม การสร้างจิตสำนึกและการนำไปปฏิบัติ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ วิสัยทัศน์ของผู้นำ เพื่อให้เกิดความ โปร่งใสในการบริหารงานของท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่ง ต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านความโปร่งใสไม่แตกต่างกัน<sup>50</sup>

วนิดา เทพชุม ได้ศึกษาเรื่อง “การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลอำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง” พบว่า พนักงานส่วนตำบลมีความคิดเห็นว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านความโปร่งใสมีปัญหาในระดับปานกลาง องค์การบริหารส่วนตำบลเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการกิจกรรม การดำเนินงาน การแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง ตรวจสอบงานจ้าง อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการตรวจสอบ อยู่ในระดับน้อย โดยรวมองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถสร้างความโปร่งใสให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนได้พอสมควร<sup>51</sup>

<sup>50</sup>สุเทพ คุณกิติ, “หลักธรรมาภิบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย), 2548, 163 หน้า.

<sup>51</sup>วนิดา เทพชุม, “การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลอำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง”, การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2550, หน้า 148 หน้า.

บุญยิ่ง ประทุม ได้ศึกษาเรื่อง “พัฒนาการการบริหารงานตามหลักความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอด จังหวัดลพบุรี” ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์การบริหารส่วนตำบลมีกระบวนการสร้างความเข้าใจและความเชื่อมั่นต่อประชาชน เช่น การลงพื้นที่เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในพื้นที่ การให้บริการและการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน การปลูกฝังเรื่องเกี่ยวกับปกครองท้องถิ่นแก่เด็กและเยาวชน 2) องค์การบริหารส่วนตำบล มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เช่น ติดป้ายประกาศ การทำเอกสารแผ่นพับ วาสาร การประกาศเสียงตามสาย การประชุม องค์การบริหาร ส่วนตำบลสัญจร การทำ website นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการสัมมนาเชิงรุก 3) องค์การบริหารส่วนตำบล มีกระบวนการตรวจสอบ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการภาคประชาชนในการดำเนินการตรวจสอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล การให้ความรู้และการอบรมในระเบียบกฎหมายแก่ประชาชน ส่วนการตรวจสอบโดยสภาท้องถิ่น มีการเปิดโอกาสให้สภาท้องถิ่นในการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้หลายช่องทาง เช่น การตั้งกระทู้ถามหรือเปิดอภิปรายผู้บริหารท้องถิ่น และการเชิญประชาชนเข้ามาร่วมในการประชุมสภาท้องถิ่น 4) องค์การบริหารส่วนตำบล มีกระบวนการทำประชาคม โดยมีการรวมกลุ่มกันเพื่อป้องกันปัญหาของชุมชนและเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้เกิดความโปร่งใส มีการอนุมัติงบประมาณสอดคล้องกับแผนพัฒนาเพื่อให้การพัฒนาสนองตอบตรงตามความต้องการของประชาชนทุกกลุ่ม

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการบริหารงานตามหลักความโปร่งใสของประชาชนนั้นเป็นปัจจัยสำคัญ ดังต่อไปนี้ 1) ปัจจัยด้านทหารและข้าราชการเกษียณในพื้นที่ 2) ปัจจัยโครงสร้างกฎหมาย 3) ปัจจัยการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยตรง 4) ปัจจัยการเข้าถึงพื้นที่และการสร้างผู้นำชุมชน 5) ปัจจัยด้านภาคประชาชนเข้มแข็งและคัดค้านสภาท้องถิ่น ข้อเสนอแนะพบว่า

1. องค์การบริหารส่วนตำบล ควรสนับสนุนองค์กรสตรีให้มีความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมและการตรวจสอบ องค์การบริหารส่วนตำบล โดยอบรมให้ความรู้ทางการปกครองท้องถิ่น กฎหมายท้องถิ่นแก่กลุ่มสตรีใน องค์การบริหารส่วนตำบล

2. องค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการบริหารด้วยความโปร่งใสโดยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนรับทราบโดยทั่วถึง และหลากหลายช่องทาง เช่น แผ่นพับ วาสาร เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก ควรสนับสนุนภาคประชาชนให้เข้มแข็งในการตรวจสอบการทำงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล โดยการให้ความรู้ด้านกฎหมาย การจัดซื้อจัดจ้าง การทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแก่ประชาชน แต่งตั้งตัวแทนภาคประชาชนเข้ามาเป็นกรรมการด้านต่างๆ องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดประชุมประชาคมเป็นประจำทุกเดือนเป็นการประชุมแบบสัญจรไปทุก

หมู่บ้าน เพื่อรับฟังความคิดเห็น ปัญหา ความต้องการของประชาชน ควรจัดทำทำเนียบข้อมูลด้านต่าง ๆ ในท้องถิ่น เช่น ด้านการศึกษา ด้านกฎหมาย ด้านศาสนาและวัฒนธรรมอย่างเป็นระบบ

3. สถาบันการศึกษาในท้องถิ่นควรทำวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อถอดบทเรียนรู้ด้านความโปร่งใสควรมีการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบด้านความโปร่งใส<sup>52</sup>

ศิริพร ปัญญาเสน ได้ศึกษาเรื่อง “ภาพพจน์ของความสุจริตและความโปร่งใสของประชาคมในองค์การบริหารส่วน ตำบลพิชัย จังหวัดลำปาง” ผลการวิจัยพบว่า ด้านความโปร่งใสในงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความโปร่งใสในระดับปานกลาง องค์การบริหารส่วนตำบล ได้ส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยเป็นคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ อาทิ แต่งตั้งเป็นคณะกรรมการเปิดซองสอปรราคา กรรมการตรวจรับพัสดุ คณะกรรมการจัดงานจ้าง ทำให้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ เปิดรับฟังความคิดเห็นประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาโดยการทำประชาคมหมู่บ้าน<sup>53</sup>

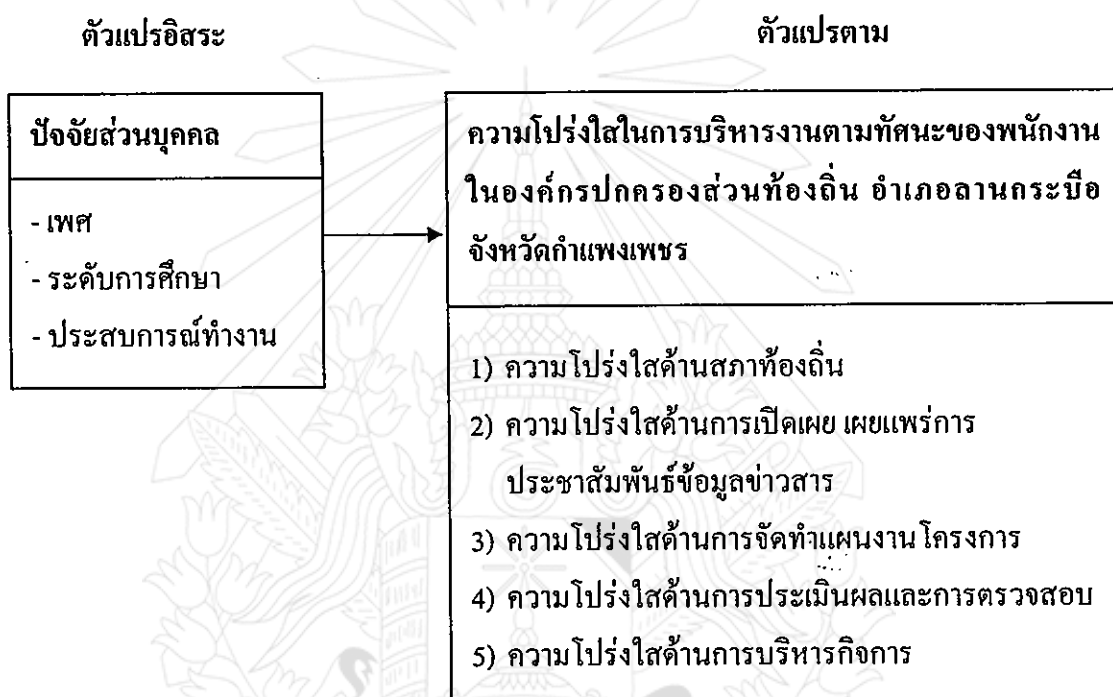
จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การบริหารงานของท้องถิ่นด้านความโปร่งใส เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานของท้องถิ่น สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานทุกขั้นตอน เพื่อให้เกิดความโปร่งใส สร้างความเชื่อมั่นในเกิดกับประชาชน เป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันในท้องถิ่นให้ลดน้อยลง มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการจัดเน้นการบริหารงานด้วยความโปร่งใส ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำมาเป็นกรอบในการวิจัย ต่อไป

<sup>52</sup>บุญยั้ง ประทุม, “พัฒนาการการบริหารงานตามหลักความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอด จังหวัดลพบุรี”, วิทยานิพนธ์ สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2551, 114 หน้า.

<sup>53</sup>ศิริพร ปัญญาเสน, “ภาพพจน์ของความสุจริตและความโปร่งใสของประชาคมในองค์การบริหารส่วน ตำบลพิชัย จังหวัดลำปาง”, ต้นแก้วแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2551, 144 หน้า.

## 2.8 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษา แนวคิด เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของท้องถิ่น ความโปร่งใส ผู้วิจัยได้เลือกกรอบแนวคิดของ คัชณิชีวัฑการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแนวคิดของ รศ.ดร. โกวิทย์ พวงงาม<sup>54</sup> มาเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งครอบคลุมเนื้อหางานวิจัย ตัวแปรสามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ สามารถสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยได้ ดังนี้



แผนภูมิที่ 2.5 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

<sup>54</sup>รศ.ดร. โกวิทย์ พวงงาม, ธรรมนูญท้องถิ่น : ว่าด้วยการมีส่วนร่วมและความโปร่งใส, อ่างแก้ว, หน้า 435.

### บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เรื่อง “ความโปร่งใสการบริหารงานตามทัศนคติของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร” การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนคติของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร 2) เพื่อเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนคติของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ดังนั้นผู้ทำการวิจัยจึงเสนอวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

#### 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

##### 3.1.1 ประชากรที่ศึกษา

ได้แก่ พนักงานส่วนท้องถิ่นในอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 538 คน<sup>1</sup>

---

<sup>1</sup>สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร, “ข้อมูลพื้นฐานของเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกำแพงเพชร พ.ศ.2553”, (อัดสำเนา).



### 3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ พนักงานส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 217 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan)<sup>2</sup>

### 3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ พนักงานส่วนท้องถิ่น จำนวน 538 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน มีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

3.2.1 แบ่งประชากรเป็นชั้น โดยใช้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้น และคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิ จากการเปรียบเทียบบัญญัติไตรยางศ์หรือใช้สูตรดังนี้

$$\text{สูตร } n_h = \frac{n \cdot N_h}{N}$$

n	หมายถึง	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$n_h$	หมายถึง	ขนาดของตัวอย่างในชั้นภูมิที่ h
N	หมายถึง	จำนวนประชากร
$N_h$	หมายถึง	จำนวนประชากรในชั้นภูมิที่ h <sup>3</sup>

3.2.2 ทำการสุ่มในแต่ละชั้นภูมิ จนครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ มีรายละเอียดดังตารางที่ 3.1

<sup>2</sup>รศ.ดร.บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 7, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ สุวีริยาสาส์น, 2545), หน้า 43.

<sup>3</sup>รศ.ดร.สมชัย วงษ์นำยะ และรศ.ดร.ทวนทอง เขาวงกิตพิงศ์, “เอกสารประกอบการสอน วิชาการวิจัย”, (กำแพงเพชร : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2551), หน้า 72, (อัคราณา).

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เทศบาลตำบลลานกระบือ	109	44
เทศบาลตำบลช่องลม	90	37
องค์การบริหารส่วนตำบลลานกระบือ	95	38
องค์การบริหารส่วนตำบลโนนพลวง	54	22
องค์การบริหารส่วนตำบลประชาสุขสันต์	35	14
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลวง	60	24
องค์การบริหารส่วนตำบลจันทิมา	32	13
องค์การบริหารส่วนตำบลบึงทับแรด	63	25
รวม	538	217

### 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

#### 3.2.1 ประเภทเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานส่วนท้องถิ่นผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 ความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความโปร่งใสด้านสภาท้องถิ่น 2) ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย เผยแพร่ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร 3) ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงาน โครงการ 4) ความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ 5) ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ ผู้วิจัยใช้ลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณ ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Scale) แบ่งระดับในการวัดออกเป็น 5 ระดับ (Rating Scales)<sup>4</sup> โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง ความคิดเห็นต่อความโปร่งใส อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความคิดเห็นต่อความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ความคิดเห็นต่อความโปร่งใส อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความคิดเห็นต่อความโปร่งใส อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความคิดเห็นต่อความโปร่งใส อยู่ในระดับน้อยที่สุด

<sup>4</sup>รศ.ดร.บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, อ่างแล้ว, หน้า 102.

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถาวรกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร เป็นคำถามแบบปลายเปิด

### 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการใช้เป็นแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้ มีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังต่อไปนี้

3.4.1 ศึกษาค้นคว้ากรอบแนวคิดจากเอกสาร ตำรา หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของท้องถิ่น ความโปร่งใส เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม

3.4.2 นำข้อมูลต่าง ๆ มาประยุกต์ปรับปรุงสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาของการวิจัย สอดคล้องกับนิยามศัพท์ และข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

3.4.3 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาที่ปริกษาสารนิพนธ์พิจารณา

3.4.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ แล้วนำไปให้ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน พิจารณาเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

#### 1. รองศาสตราจารย์ ดร. พรเพ็ญ โชชัย

การศึกษา กศ.ค สาขาวิชาเอกการศึกษา (เคมี)  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์ ประเทศไทย  
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

#### 2. รองศาสตราจารย์ ดร. ระมัด โชชัย

การศึกษา ปร.ค สาขาวิชาเอกเคมีเชิงฟิสิกส์  
มหาวิทยาลัยมหิดล ประเทศไทย  
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

#### 3. ดร. สมบูรณ์ เตชะผล

การศึกษา PH.P สาขาวิชาเอกบริหารการศึกษา  
มหาวิทยาลัย SARDAR PACEL ประเทศอินเดีย  
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

#### 4. นายวันชัย เทียนมงคล

การศึกษา ปริญญาโท (รป.ม) สาขาวิชาเอกรัฐประศาสนศาสตร์  
มหาวิทยาลัยบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ประเทศไทย  
ตำแหน่งปัจจุบัน ปลัดเทศบาลตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

### 5. นายจักรพงษ์ ชาติอินจันทร์

การศึกษา           ปริญญาโท (รป.ม) สาขาวิชาเอกรัฐประศาสนศาสตร์  
มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา ประเทศไทย  
ตำแหน่งปัจจุบัน   ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง อำเภอเมือง  
จังหวัดกำแพงเพชร

3.4.5 รวบรวมแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ของผู้ทรงคุณวุฒิ มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC)<sup>5</sup> มีสูตรในการหาค่า ดังนี้

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน   ดัชนีความสอดคล้อง  
 $\sum R$  แทน   ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ  
N           แทน   จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยที่ +1   แน่ใจว่าสอดคล้อง  
3       ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง  
-1    แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง

โดยเลือกข้อคำถาม ที่ใช้ได้มีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.50-1.00

3.4.6 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับพนักงานส่วนท้องถิ่นอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับเท่ากับ 0.90 แสดงให้เห็นว่าเครื่องมือมีความน่าเชื่อถือได้ ตามค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach)<sup>6</sup> ตามสูตร ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

<sup>5</sup>ธีระศักดิ์ อุ่่นอารมณ์เลิศ, เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา, (นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549), หน้า 65.

<sup>6</sup>รศ.พิศเพลิน เขียวหวาน และผศ.ดร.ศิริรัตน์ วิชาศิลป์, วิธีการวิจัยทางสหกรณ์ : การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย, (นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2551), หน้า 259.

- เมื่อ  $\alpha$  = ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ  
 $k$  = จำนวนข้อของเครื่องมือ  
 $S_i^2$  = ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ  
 $S_t^2$  = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3.4.7 นำแบบสอบถามที่ทำการปรับปรุงไปแก้ไขแล้วขอรับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่  
 ศึกษาศาสตร์นิพนธ์

3.4.8 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สมบูรณ์ต่อไป

### 3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการ ดังนี้

3.5.1 ขอนหนังสือจากศูนย์การศึกษากำแพงเพชร ถึงนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง  
 8 แห่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์ใช้พื้นที่เพื่อการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพนักงาน

3.5.2 ขอความอนุเคราะห์จากพนักงานส่วนท้องถิ่นช่วยเหลือในการแจกแบบสอบถามให้  
 กับพนักงานผู้ตอบแบบสอบถาม

3.5.3 นำแบบสอบถาม มอบให้กับพนักงานท้องถิ่น อธิบายวิธีการกรอกแบบสอบถามอย่าง  
 ละเอียด เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้กรอกแบบสอบถามอย่างถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ใช้วิธีแจกแบบ  
 สอบถามด้วยวิธีบังเอิญ แจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้

3.5.4 นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ประมวลผลต่อไป

### 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของประชาชนมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม  
 สถิติคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าสถิติ ตามลำดับดังต่อไปนี้

3.6.1 ปัจจัยส่วนบุคคลพนักงานส่วนท้องถิ่น วิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าจำนวน และหา  
 ค่าร้อยละ (Percentage)

3.6.2 ความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนคติของพนักงานในองค์กรปกครองส่วน  
 ท้องถิ่น อำเภอถาวรกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบน  
 มาตรฐาน (S.D.)



การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการของ Likert Scales 5 ระดับ แบบมาตราส่วนประมาณค่า สำหรับการแปลผลค่าเฉลี่ย โดยเลือกให้ช่วงห่างของค่าคะแนน 0.51<sup>7</sup> เกณฑ์ที่ใช้เป็นดังนี้

ช่วงค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็นต่อความโปร่งใส
4.51 – 5.00	มากที่สุด
3.51 – 4.50	มาก
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

3.6.3 การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย โดยการเปรียบเทียบความคิดเห็นความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ของพนักงานท้องถิ่นที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน ใช้การทดสอบค่าที (t-test)

3.6.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ (Frequency)

### 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้มีสถิติที่ใช้ในการวิจัย 2 ประเภท ได้แก่

3.7.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อบรรยายข้อมูลทั่วไป

3.7.2 สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test)

สูตรการหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1) การหาค่าร้อยละ (Percentage)<sup>8</sup>

$$\text{สูตร} = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ  $f$  = ความถี่หรือจำนวน

$N$  = จำนวนข้อมูลทั้งหมดรวมกัน

<sup>7</sup>รศ.ดร.บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, อ่างแล้ว, หน้า 103.

<sup>8</sup>นิภา เมธาวีชัย, วิทยาการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2543), หน้า 128.

2) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) หรือมัชฌิมเลขคณิต<sup>9</sup>

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

$\bar{x}$  = ค่าเฉลี่ย

$\sum x$  = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม

$N$  = จำนวนประชากร

3) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)<sup>10</sup>

$$s = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

$s$  = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$\sum fx$  = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ

$N$  = จำนวนประชากร

4) การทดสอบสมมติฐาน (t-test)<sup>11</sup>

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ  $t$  = ค่าที่ (t-test Independent) โดยที่  $df = n_1 + n_2 - 2$

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$  = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

$S_1^2, S_2^2$  = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

$n_1, n_2$  = จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

<sup>9</sup>รศ.ดร. กัลยา วานิชย์บัญชา, เอกสารการสอนวิชาวิธีการวิจัยทางสหกรณ์, เล่ม 2, (นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา, 2551), หน้า 76.

<sup>10</sup>ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2540), หน้า 53.

<sup>11</sup>พวงรัตน์ ทวีรัตน์, วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงใหม่ล่าสุด), (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2543), หน้า 183.

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความโปร่งใสการบริหารงานตามทัศนคติของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความโปร่งใสการบริหารงานตามทัศนคติของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อเปรียบเทียบความโปร่งใสการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ตามทัศนคติของพนักงานท้องถิ่นที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความโปร่งใสการบริหารงานของท้องถิ่นในเขตอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

ในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ พนักงานส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 217 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) แบ่งประชากรออกเป็นชั้นภูมิ คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิจากการเปรียบเทียบบัญญัติไตรยางศ์ และใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลากแบบแทนที่จากบัญชีรายชื่อประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติ สำหรับตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้ มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

#### 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากประชากรโดยวิธีการสุ่ม
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t-distribution)
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

#### 4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ใช้การวิเคราะห์ หาค่าจำนวนและค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ความโปร่งใสการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย โดยการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานด้านความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ของพนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานต่างกัน ใช้การทดสอบค่าที (t-test)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความโปร่งใสการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เรียงลำดับความถี่ (Frequency)

#### 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาได้แก่ พนักงานส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ ลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งมีข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ใช้การวิเคราะห์หาค่าจำนวน และค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบ ตารางประกอบการบรรยาย ปากกุดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	53	24.40
หญิง	164	75.60
รวม	217	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ ลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ส่วนมากเพศหญิง จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 75.60 และเพศชาย จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 24.40

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	81	37.30
ปริญญาขึ้นไป	136	62.70
รวม	217	100.00

จากตาราง 4.2 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ ลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ส่วนมากระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 62.70 และต่ำกว่า ปริญญาตรี จำนวน 81 คิดเป็นร้อยละ 37.30



ตารางที่ 4.3 แสดงค่าจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์ทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10 ปี	167	77.00
10 ปีขึ้นไป	50	23.00
รวม	217	100.00

จากตาราง 4.3 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ส่วนมากประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 77.00 และประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 23.00



## ตอนที่ 2 ความโปร่งใสการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

การศึกษาวิเคราะห์ ความโปร่งใสการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวมและรายด้าน ประกอบด้วย 1) ความโปร่งใสด้านสภาท้องถิ่น 2) ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย เผยแพร่ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร 3) ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงาน โครงการ 4) ความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ 5) ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปากกุดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร รวม 5 ด้าน

ด้านที่	ความโปร่งใสการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ด้านสภาท้องถิ่น	3.24	0.80	ปานกลาง
2.	ด้านการเปิดเผย เผยแพร่ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร	3.09	0.74	ปานกลาง
3.	ด้านการจัดทำแผนงาน โครงการ	3.13	0.86	ปานกลาง
4.	ด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ	2.48	0.53	น้อย
5.	ด้านการบริหารกิจการ	3.20	0.78	ปานกลาง
รวม		3.03	0.52	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ความโปร่งใสการบริหารงาน ตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร รวม 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด ดังนี้ ความโปร่งใสด้านสภาท้องถิ่น ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงานโครงการ ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย เผยแพร่ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านสภาท้องถิ่น

ข้อที่	ด้านสภาท้องถิ่น	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	มีการประชาสัมพันธ์กำหนดการประชุมสภาท้องถิ่นให้ประชาชนทราบล่วงหน้า	3.48	0.94	ปานกลาง
2.	เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟังในการประชุมสภา	3.71	1.15	มาก
3.	จัดเตรียมสถานที่ให้เพียงพอเพื่อรองรับการนั่งฟังประชุมสภาของประชาชน	3.42	1.12	ปานกลาง
4.	มีการเผยแพร่รายงานการประชุมสภาให้ประชาชนและพนักงานได้รับทราบ	3.26	1.14	ปานกลาง
5.	มีสื่อในการถ่ายทอดการประชุมสภาให้ประชาชนได้รับทราบ	2.80	1.19	ปานกลาง
6.	เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการกิจกรรมสภา เช่น คณะกรรมการวิสามัญ	2.86	1.15	ปานกลาง
7.	เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอข้อข้อบัญญัติแก่สภาท้องถิ่น	3.23	1.16	ปานกลาง
8.	มีข้อบัญญัติที่มาจากการเสนอโดยประชาชนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบบรรจุไว้ในแผนดำเนินงาน	3.18	1.18	ปานกลาง
รวม		3.09	0.80	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความโปร่งใสการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านสภาท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก ดังนี้ พบว่า ข้อที่ 2 เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟังในการประชุมสภา ข้อที่ 1 มีการประชาสัมพันธ์ กำหนดการประชุมสภาท้องถิ่นให้ประชาชนทราบล่วงหน้า และ ข้อที่ 2 จัดเตรียมสถานที่ให้เพียงพอเพื่อรองรับการนั่งฟังประชุมสภาของประชาชน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการเปิดเผย เผยแพร่ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร

ข้อที่	ด้านการเปิดเผย เผยแพร่ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการประชุมสภาแก่ประชาชน พนักงาน บุคคลที่สนใจ	3.18	1.17	ปานกลาง
2.	มีการเปิดเผยข้อมูลแผนพัฒนาให้ประชาชนทราบ	3.00	1.15	ปานกลาง
3.	มีการจัดทำข้อมูลด้านต่าง ๆ อย่างเป็นระบบเผยแพร่หลายช่องทาง เช่น เว็บไซต์ เอกสาร สะดวกต่อการตรวจสอบ	3.26	1.12	ปานกลาง
4.	มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดหารายได้และการจัดเก็บภาษีให้ประชาชน พนักงานทราบ	3.07	1.04	ปานกลาง
5.	มีการเปิดเผยข้อมูลข้อบัญญัติงบประมาณให้ประชาชนทราบ	3.03	1.15	ปานกลาง
6.	มีการเปิดเผยข้อมูลรายรับ รายจ่ายในการจัดทำโครงการต่าง ๆ ให้ประชาชนทราบ	3.13	1.13	ปานกลาง
7.	มีการเปิดเผยข้อมูลในการจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนทราบ	3.03	1.11	ปานกลาง
8.	มีการเปิดเผยข้อบัญญัติให้ประชาชนและบุคคลที่สนใจทราบ	3.03	1.12	ปานกลาง
9.	มีการประชาสัมพันธ์การดำเนิน โครงการและกิจกรรมของท้องถิ่นให้ประชาชนทราบ	3.13	1.09	ปานกลาง
10.	มีการเปิดเผยและแถลงผลการปฏิบัติงานประจำปีให้ประชาชนทราบ	3.02	1.16	ปานกลาง
รวม		3.09	0.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ความโปร่งใสการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย เผยแพร่ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก ดังนี้ ข้อที่ 3 มีการจัดทำข้อมูลด้านต่าง ๆ อย่างเป็นระบบเผยแพร่หลายช่องทาง เช่น เว็บไซต์ เอกสาร สะดวกต่อการตรวจสอบ ข้อที่ 1 มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการประชุมสภาแก่ประชาชน พนักงาน บุคคลที่สนใจ และ ข้อที่ 9 มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการและกิจกรรมของท้องถิ่นให้ประชาชนทราบ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดทำแผนงานโครงการ

ข้อที่	ด้านการจัดทำแผนงานโครงการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	มีการแต่งตั้งให้ประชาชนเป็นคณะกรรมการสนับสนุนแผนพัฒนาท้องถิ่น	2.98	1.13	ปานกลาง
2.	มีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการจัดลำดับความสำคัญของแผนพัฒนา	2.95	1.12	ปานกลาง
3.	มีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเป็นคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา	3.04	1.14	ปานกลาง
4.	มีการสำรวจเพื่อรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนครบทุกหมู่บ้าน	3.23	1.18	ปานกลาง
5.	มีโครงการที่มีอยู่ในแผนแม่บทชุมชนมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปี	3.21	1.15	ปานกลาง
6.	มีการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้าร่วมจัดทำแผนพัฒนา	3.12	1.24	ปานกลาง
7.	มีการจัดทำประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา	3.38	1.30	ปานกลาง
รวม		3.13	0.86	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความโปร่งใสการบริหารงาน ตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงานโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก ดังนี้ ข้อที่ 7 มีการจัดทำประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ข้อที่ 4 มีการสำรวจเพื่อรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนครบทุกหมู่บ้าน และ ข้อที่ 5 มีโครงการที่มีอยู่ในแผนแม่บทชุมชนมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปี ตามลำดับ



ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ

ข้อที่	ด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	มีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนที่เสนอโดยประชาชนเป็นคณะกรรมการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง	2.21	0.89	น้อย
2.	มีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเป็นอนุกรรมการตรวจงานจ้าง	3.00	1.12	ปานกลาง
3.	สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มประชาชนคอยสอดส่องเฝ้าระวังการทุจริตในการบริหารงานของท้องถิ่น	2.83	1.14	ปานกลาง
4.	มีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเป็นคณะกรรมการตรวจสอบราคากลาง	2.24	0.87	น้อย
5.	มีการจัดตั้งศูนย์องค์กรอิสระระดับหมู่บ้านหรือตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการทำงานของผู้บริหาร	2.78	1.29	ปานกลาง
6.	มีการจัดตั้งระบบควบคุมภายในดี	2.83	1.08	ปานกลาง
7.	มีวิธีการให้ประชาชนประเมินผลการทำงานหรือการให้บริการ	2.87	1.18	ปานกลาง
8.	มีการเปิดโอกาสให้กลุ่ม องค์กร ประชาชน ติดตามประเมินผลการดำเนินกิจกรรม โครงการ	2.17	1.19	น้อย
9.	ผู้บริหารหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้รับเหมาก่อสร้างในฐานะญาติ หรือพวกพ้อง	2.06	0.78	น้อย
10.	ผู้บริหารหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดซื้อจัดจ้าง	1.79	0.91	น้อย
รวม		2.48	0.53	น้อย

จากตาราง 4.8 พบว่า ความโปร่งใสการบริหารงาน ตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก ดังนี้ ข้อที่ 2 มีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเป็นอนุกรรมการตรวจงานจ้าง ข้อที่ 7 มีวิธีการให้ประชาชนประเมินผลการทำงานหรือการให้บริการ และข้อที่ 3 สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มประชาชนคอยสอดส่องเฝ้าระวังการทุจริตในการบริหารงานของท้องถิ่น ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบริหารกิจการ

ข้อที่	ด้านการบริหารกิจการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้เป็นคณะกรรมการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง	2.76	1.22	ปานกลาง
2.	มีการเปิดช่องทางให้ประชาชนแจ้งข่าวการทุจริตประพฤติมิชอบ	3.40	1.18	ปานกลาง
3.	ผู้บริหารมีการแสดงปฏิทินการปฏิบัติงานให้ประชาชน พนักงานทราบ	2.98	1.06	ปานกลาง
4.	มีการประกาศเจตนารมณ์ต่อต้านคอร์รัปชันที่ชัดเจน	2.99	1.09	ปานกลาง
5.	มีข้อบัญญัติคุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร พนักงาน สมาชิกสภาท้องถิ่น	3.31	1.10	ปานกลาง
6.	ผู้บริหารมีการจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้การปกครองท้องถิ่นแก่ประชาชน	3.17	1.15	ปานกลาง
7.	มีการอนุมัติงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนชุมชนหรือแผนพัฒนา	3.79	0.92	มาก
รวม		3.20	0.78	ปานกลาง

จากตาราง 4.9 พบว่า ความโปร่งใสการบริหารงาน ตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก ดังนี้ ข้อที่ 7 มีการอนุมัติงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนชุมชนหรือแผนพัฒนา ข้อที่ 2 มีการเปิดช่องทางให้ประชาชนแจ้งข่าวการทุจริตประพฤติมิชอบ และ ข้อที่ 5 มีข้อบัญญัติคุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร พนักงาน สมาชิกสภาท้องถิ่น

### ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางต่อไปนี้

สมมติฐานของการวิจัย ข้อที่ 1 พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนคติของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวม ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	53	3.19	0.63	ปานกลาง
หญิง	164	2.98	0.58	ปานกลาง
รวม	217	3.03	0.52	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร รวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ เพศชาย

ตารางที่ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนคติของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวม ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	53	3.19	0.63	2.64	0.09
หญิง	164	2.98	0.58		

จากตารางที่ 4.11 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร รวมทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านสภาพท้องถิ่น ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	53	3.40	0.85	ปานกลาง
หญิง	164	3.19	0.78	ปานกลาง
รวม	217	3.24	0.80	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.12 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านสภาพท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่เพศชาย

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านสภาพท้องถิ่น ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	53	3.40	0.85	1.63	0.10
หญิง	164	3.19	0.78		

จากตารางที่ 4.13 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านสภาพท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการเปิดเผย การเผยแพร่ และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	53	3.30	0.78	ปานกลาง
หญิง	164	3.02	0.74	ปานกลาง
รวม	217	3.09	0.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.14 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย การเผยแพร่ และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ เพศชาย

ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการเปิดเผย การเผยแพร่ และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	53	3.30	0.78	2.44	0.02*
หญิง	164	3.02	0.74		

\*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย การเผยแพร่ และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศชายมีทัศนะต่อความโปร่งใสในการบริหารงานสูงกว่าเพศหญิง



ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดทำแผนงานโครงการ ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	53	3.35	0.94	ปานกลาง
หญิง	164	3.06	0.83	ปานกลาง
รวม	217	3.13	0.86	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.16 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงานโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ เพศชาย

ตารางที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดทำแผนงานโครงการ ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	53	3.35	0.94	2.10	0.04*
หญิง	164	3.06	0.83		

\*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงานโครงการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศชายมีทัศนะต่อความโปร่งใสในการบริหารงานสูงกว่าเพศหญิง

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	53	2.52	0.55	ปานกลาง
หญิง	164	2.46	0.52	น้อย
รวม	217	2.48	0.53	น้อย

จากตารางที่ 4.18 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ เพศชาย

ตารางที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	53	2.52	0.55	0.75	0.45
หญิง	164	2.46	0.52		

จากตารางที่ 4.19 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบริหารกิจการ ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	53	3.37	0.80	ปานกลาง
หญิง	164	3.14	0.76	ปานกลาง
รวม	217	3.20	0.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.20 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ เพศชาย

ตารางที่ 4.21 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบริหารกิจการ ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	53	3.37	0.80	53	3.37
หญิง	164	3.14	0.76	164	3.14

จากตารางที่ 4.21 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานของการวิจัย ข้อที่ 2 พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนคติของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวม ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	81	3.15	0.64	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	136	2.96	0.58	ปานกลาง
รวม	217	3.03	0.52	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.22 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร รวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 4.23 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนคติของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวม ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ต่ำกว่าปริญญาตรี	81	3.15	0.64	2.67	0.08
ปริญญาตรีขึ้นไป	136	2.96	0.58		

จากตารางที่ 4.23 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร รวมทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านสภาท้องถิ่น ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	81	3.35	0.88	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	136	3.18	0.72	ปานกลาง
รวม	217	3.24	0.80	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.24 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านสภาท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 4.25 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านสภาท้องถิ่น ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ต่ำกว่าปริญญาตรี	81	3.35	0.88	1.55	0.12
ปริญญาตรีขึ้นไป	136	3.18	0.72		

จากตารางที่ 4.25 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านสภาท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน



ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการเปิดเผย เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	81	3.18	0.85	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	136	3.03	0.66	ปานกลาง
รวม	217	3.09	0.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.26 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 4.27 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการเปิดเผย เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ต่ำกว่าปริญญาตรี	81	3.18	0.85	1.24	0.16
ปริญญาตรีขึ้นไป	136	3.03	0.66		

จากตารางที่ 4.27 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดทำแผนงานโครงการ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	81	3.28	0.92	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	136	3.04	0.81	ปานกลาง
รวม	217	3.13	0.86	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.28 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงานโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 4.29 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดทำแผนงานโครงการ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ต่ำกว่าปริญญาตรี	81	3.28	0.92	1.97	0.51
ปริญญาตรีขึ้นไป	136	3.04	0.81		

จากตารางที่ 4.29 พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงานโครงการ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	81	2.55	0.60	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	136	2.43	0.56	น้อย
รวม	217	2.48	0.53	น้อย

จากตารางที่ 4.30 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 4.31 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ต่ำกว่าปริญญาตรี	81	2.55	0.60	1.59	0.11
ปริญญาตรีขึ้นไป	136	2.43	0.56		

จากตารางที่ 4.31 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.32 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบริหารกิจการ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าปริญญาตรี	81	3.38	0.79	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	136	3.09	0.75	ปานกลาง
รวม	217	3.20	0.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.32 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 4.33 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบริหารกิจการ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ต่ำกว่าปริญญาตรี	81	3.38	0.79	2.68	0.05*
ปริญญาตรีขึ้นไป	136	3.09	0.75		

\*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.33 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศชายมีทัศนคติต่อความโปร่งใสในการบริหารงานสูงกว่าเพศหญิง

สมมติฐานของการวิจัย ข้อที่ 3 พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนคติของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวม ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน

ประสบการณ์ทำงาน	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 10 ปี	167	3.04	0.54	ปานกลาง
10 ปีขึ้นไป	50	2.99	0.52	ปานกลาง
รวม	217	3.03	0.52	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.34 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร รวมทั้ง 5 ด้าน แปลผลอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ต่ำกว่า 10 ปี

ตารางที่ 4.35 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนคติของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวม ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน

ประสบการณ์ทำงาน	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ต่ำกว่า 10 ปี	167	3.04	0.54	0.63	0.52
10 ปีขึ้นไป	50	2.99	0.52		

จากตารางที่ 4.35 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร รวมทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน



ตารางที่ 4.36 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านสภาท้องถิ่น ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน

ประสบการณ์ทำงาน	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 10 ปี	167	3.24	0.81	ปานกลาง
10 ปีขึ้นไป	50	3.27	0.78	ปานกลาง
รวม	217	3.24	0.80	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.36 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านสภาท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์ทำงานพบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ต่ำกว่า 10 ปี

ตารางที่ 4.37 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านสภาท้องถิ่น ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน

ประสบการณ์ทำงาน	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ต่ำกว่า 10 ปี	167	3.24	0.80	0.25	0.08
10 ปีขึ้นไป	50	3.27	0.79		

จากตารางที่ 4.37 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านสภาท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.38 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการเปิดเผย เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน

ประสบการณ์ทำงาน	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 10 ปี	167	3.08	0.76	ปานกลาง
10 ปีขึ้นไป	50	3.14	0.68	ปานกลาง
รวม	217	3.09	0.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.38 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ต่ำกว่า 10 ปี ซึ่งมีค่าแปลผลค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ เพศชาย

ตารางที่ 4.39 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการเปิดเผย เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน

ประสบการณ์ทำงาน	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ต่ำกว่า 10 ปี	167	3.08	0.76	0.52	0.61
10 ปีขึ้นไป	50	3.14	0.68		

จากตารางที่ 4.39 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.40 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดทำแผนงานโครงการ ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน

ประสบการณ์ทำงาน	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 10 ปี	167	3.15	0.89	ปานกลาง
10 ปีขึ้นไป	50	3.06	0.77	ปานกลาง
รวม	217	3.13	0.86	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.40 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงาน โครงการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ต่ำกว่า 10 ปี

ตารางที่ 4.41 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดทำแผนงานโครงการที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน

ประสบการณ์ทำงาน	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ต่ำกว่า 10 ปี	167	3.15	0.89	0.68	0.49
10 ปีขึ้นไป	50	3.06	0.77		

จากตารางที่ 4.41 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงาน โครงการ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.42 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการประเมิน ผลและการตรวจสอบ ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน

ประสบการณ์ทำงาน	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 10 ปี	167	2.51	0.59	ปานกลาง
10 ปีขึ้นไป	50	2.38	0.52	น้อย
รวม	217	2.48	0.53	น้อย

จากตารางที่ 4.42 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีทัศนะต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ต่ำกว่า 10 ปี.

ตารางที่ 4.43 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการประเมินผล และการตรวจสอบ ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน

ประสบการณ์ทำงาน	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ต่ำกว่า 10 ปี	167	2.51	0.59	1.45	0.14
10 ปีขึ้นไป	50	2.38	0.52		

จากตารางที่ 4.43 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีทัศนะต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.44 แสดงค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนคติของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบริหารกิจการ ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน

ประสบการณ์ทำงาน	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 10 ปี	167	3.23	0.80	ปานกลาง
10 ปีขึ้นไป	50	3.09	0.75	ปานกลาง
รวม	217	3.16	0.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.44 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ต่ำกว่า 10 ปี

ตารางที่ 4.45 แสดงการเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนคติของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบริหารกิจการที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน

ประสบการณ์ทำงาน	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ต่ำกว่า 10 ปี	167	3.23	0.80	1.11	0.26
10 ปีขึ้นไป	50	3.09	0.75		

จากตารางที่ 4.45 พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ ไม่แตกต่างกัน



**ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความโปร่งใสการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร**

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) สำหรับให้พนักงานส่วนท้องถิ่นผู้ตอบแบบสอบถาม ได้เสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความโปร่งใสการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงความถี่ (Frequency) นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

**ตารางที่ 4.46 แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนคติของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านสภาท้องถิ่น**

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับสิทธิและประโยชน์ที่ได้รับในการเข้าร่วมประชุมสภา	5
2.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรประชาสัมพันธ์กำหนดการประชุมสภา ผ่านสื่อต่างๆ ให้เข้าถึงประชาชนทุกพื้นที่	3
3.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอความต้องการกับสภาท้องถิ่นได้โดยตรงให้มากขึ้น	2

จากตารางที่ 4.46 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความโปร่งใสการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านสภาท้องถิ่นความถี่สูงสุดได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับสิทธิและประโยชน์ที่ได้รับในการเข้าร่วมประชุมสภา จำนวน 5 คน รองลงมาได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรประชาสัมพันธ์กำหนดการประชุมสภา ผ่านสื่อต่างๆ ให้เข้าถึงประชาชนทุกพื้นที่ จำนวน 3 คน และความถี่ต่ำสุดได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอความต้องการกับสภาท้องถิ่นได้โดยตรงให้มากขึ้นจำนวน 2 คน

ตารางที่ 4.47 แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนคติของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการเปิดเผย เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานตามแผนพัฒนาให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง	12
2.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข้อบัญญัติ การจัดสรรงบประมาณ ให้ประชาชนได้รับทราบโดยผ่านสื่อต่าง ๆ ให้เข้าถึงประชาชนทุกพื้นที่	7
3.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์สรุปรายงานการประชุมสภาท้องถิ่นให้ประชาชนรับทราบโดยผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	5
4.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบการบริหารงานทุกขั้นตอน	3

จากตารางที่ 4.47 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความ โปร่งใสการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ความถี่สูงสุดได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานตามแผนพัฒนาให้ประชาชน ได้รับทราบอย่างทั่วถึง จำนวน 12 คน รองลงมาได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข้อบัญญัติ การจัดสรรงบประมาณ ให้ประชาชนได้รับทราบโดยผ่านสื่อต่าง ๆ ให้เข้าถึงประชาชนทุกพื้นที่ จำนวน 7 คน และความถี่ต่ำสุดได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบการบริหารงานทุกขั้นตอนจำนวน 3 คน

ตารางที่ 4.48 แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดทำแผนงานโครงการ

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเปิด โอกาสให้ตัวแทนภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของแผนมากขึ้น	9
2.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดำเนินงานตามแผนพัฒนาที่เสนอโดยประชาชน	5
3.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดทำประชาคมหมู่บ้านในช่วงเวลาที่ประชาชนส่วนใหญ่เว้นว่างจากภาระกิจการงาน	2

จากตารางที่ 4.48 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความโปร่งใสการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงานโครงการ ความถี่สูงสุดได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเปิดโอกาสให้ตัวแทนภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของแผนมากขึ้น จำนวน 9 คน รองลงมาได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดำเนินงานตามแผนพัฒนาที่เสนอโดยประชาชน จำนวน 2 คน และความถี่ต่ำสุดได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดทำประชาคมหมู่บ้านในช่วงเวลาที่ประชาชนส่วนใหญ่เว้นว่างจากภาระกิจการงาน จำนวน 2 คน

ตารางที่ 4.49 แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.	ผู้บริหารท้องถิ่น ควรดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างอย่าง โปร่งใส ตรวจสอบได้	17
2.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความรู้แก่คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้คณะกรรมการเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้น	12
3.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามาประเมินผลตรวจสอบการดำเนินงานของท้องถิ่นทุกชั้นตอน	8
4.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับ กระบวนการตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนา	2

จากตารางที่ 4.49 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความโปร่งใสการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ ความถี่สูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่น ควรดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างอย่าง โปร่งใส ตรวจสอบได้ จำนวน 17 คน รองลงมา ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความรู้แก่คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้คณะกรรมการเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้น จำนวน 12 คน และความถี่ต่ำสุด ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับ กระบวนการตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนา จำนวน 2 คน

ตารางที่ 4.50 แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถ้ำแพ่งเพชร ด้านการบริหารกิจการ

ที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.	ผู้บริหารมีการแสดงปฏิทินการปฏิบัติงานให้ประชาชน พนักงานทราบ	7
2.	ผู้บริหารท้องถิ่นควรบังคับใช้ข้อบัญญัติเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ทั้งใน ส่วนผู้บริหาร สมาชิกสภาท้องถิ่น และพนักงานอย่างจริงจัง	5
3.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรนิ่งเฉยเมื่อประชาชนให้ข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริต หรือประพฤตินิยมชอบในการให้บริการสาธารณะ หรือการจัดซื้อจัดจ้าง	3
4.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรพัฒนาในด้านต่าง ๆ ไปพร้อม ๆ กัน ไม่ควรเน้นการพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	1

จากตารางที่ 4.50 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความโปร่งใสการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถ้ำแพ่งเพชร ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการความถี่สูงสุดได้แก่ ผู้บริหารมีการแสดงปฏิทินการปฏิบัติงานให้ประชาชน พนักงานทราบ จำนวน 7 คน รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่นควรบังคับใช้ข้อบัญญัติเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ทั้งในส่วนผู้บริหาร สมาชิกสภาท้องถิ่น และพนักงานอย่างจริงจัง จำนวน 5 คน และความถี่ต่ำสุดได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรพัฒนาในด้านต่าง ๆ ไปพร้อม ๆ กัน ไม่ควรเน้นการพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำนวน 1 คน



## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความโปร่งใสการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ไว้ 3 ประการ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความโปร่งใสการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร 2) เพื่อเปรียบเทียบความโปร่งใสการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ตามทัศนะของพนักงานท้องถิ่นที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความโปร่งใสการบริหารงานของท้องถิ่นในเขตอำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กับกลุ่มตัวอย่าง กับพนักงานส่วนท้องถิ่นในอำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 217 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ศึกษารายละเอียดของพนักงานส่วนท้องถิ่น ตอนที่ 2 ความโปร่งใสการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร และ ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความโปร่งใสการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ศึกษารายละเอียดของพนักงานส่วนท้องถิ่น โดยการแจกแจงหาค่าจำนวนและค่าร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 ความโปร่งใสการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) และตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความโปร่งใสการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

## 5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษา ความโปร่งใสการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานส่วนท้องถิ่น ในอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ส่วนมากเพศหญิง จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 75.60 และเพศชาย จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 24.40 ส่วนมากระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 62.70 และต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 81 คิดเป็นร้อยละ 37.30 ส่วนมากประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 77.00 และประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 23.00

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความโปร่งใสการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ความโปร่งใสการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร รวม 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับความค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาต่ำสุด ดังนี้ ความโปร่งใสด้านสภาท้องถิ่น ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงาน โครงการ ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย เผยแพร่ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ ตามลำดับ และสามารถจำแนกในแต่ละด้านได้ดังนี้

1) ความโปร่งใสด้านสภาท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 2 เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟังในการประชุมสภา รองลงมาได้แก่ ข้อที่ 1 มีการประชาสัมพันธ์กำหนดการประชุมสภาท้องถิ่นให้ประชาชนทราบล่วงหน้า และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อที่ 8 มีข้อบัญญัติที่มาจากการเสนอโดยประชาชนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบบรรจุไว้ในแผนดำเนินงาน

2) ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย เผยแพร่ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ 3 มีการจัดทำข้อมูลด้านต่าง ๆ อย่างเป็นระบบเผยแพร่หลายช่องทาง เช่น เว็บไซต์ เอกสาร สะดวกต่อการตรวจสอบ รองลงมาได้แก่ ข้อที่ 1 มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการประชุมสภาแก่ประชาชน พนักงานบุคคลที่สนใจ และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อที่ 2 มีการเปิดเผยข้อมูลแผนพัฒนาให้ประชาชนทราบ

3) ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงานโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 7 มีการจัดทำประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา รองลงมาได้แก่ ข้อที่ 4 มีการสำรวจเพื่อรับฟังปัญหา

และความต้องการของประชาชนครบทุกหมู่บ้าน และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 2 มีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการจัดลำดับความสำคัญของแผนพัฒนา

4) ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงานโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 2 มีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเป็นอนุกรรมการตรวจงานจ้าง รองลงมาได้แก่ ข้อที่ 7 มีวิธีการให้ประชาชนประเมินผลการทำงานหรือการให้บริการ และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 10 ผู้บริหารหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดซื้อจัดจ้าง

5) ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 7 มีการอนุมัติงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนชุมชนหรือแผนพัฒนา รองลงมาได้แก่ ข้อที่ 2 มีการเปิดช่องทางให้ประชาชนแจ้งข้อหาการทุจริตประพฤติมิชอบ และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 1 มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้เป็นคณะกรรมการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง

5.1.3 ผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย โดยการเปรียบเทียบความโปร่งใสการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ตามทัศนะของพนักงานท้องถิ่นที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน พบว่า

1) พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศ ต่างกัน มีทัศนะต่อความความโปร่งใสการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ไม่แตกต่างกัน เมื่อทดสอบเป็นรายด้าน พบว่า ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย การเผยแพร่ และการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงานโครงการ ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงานโครงการ มีทัศนะต่อความโปร่งใสในการบริหารงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ และความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ มีทัศนะต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ไม่แตกต่างกัน

2) พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มี ระดับการศึกษา ต่างกัน มีทัศนะต่อความความโปร่งใสการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ไม่แตกต่างกัน ทั้งรายรวมและรายด้าน

3) พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน มีทัศนะต่อความความโปร่งใสการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ไม่แตกต่างกัน เมื่อทดสอบเป็นรายด้าน พบว่า ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ มีทัศนะต่อความโปร่งใสการบริหารงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน 1) ความโปร่งใส

ด้านสภาพท้องถิ่น ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย การเผยแพร่ และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงาน โครงการ ความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ มีผลกระทบต่อความโปร่งใสการบริหารงาน ไม่แตกต่างกัน

5.1.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความโปร่งใสการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร เรียงลำดับเป็นด้าน ดังนี้

1) ความโปร่งใสด้านสภาพท้องถิ่น ความถี่สูงสุดได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับสิทธิและประโยชน์ที่ได้รับในการเข้าร่วมประชุมสภา จำนวน 5 คน รองลงมาได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรประชาสัมพันธ์กำหนดการประชุมสภา ผ่านสื่อต่างๆ ให้เข้าถึงประชาชนทุกพื้นที่ จำนวน 3 คน และความถี่ต่ำสุดได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอความต้องการกับสภาพท้องถิ่นได้โดยตรงให้มากขึ้นจำนวน 2 คน

2) ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ความถี่สูงสุดได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานตามแผนพัฒนาให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง จำนวน 12 คน รองลงมาได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข้อบัญญัติ การจัดสรรงบประมาณ ให้ประชาชนได้รับทราบโดยผ่านสื่อต่างๆ ให้เข้าถึงประชาชนทุกพื้นที่ จำนวน 7 คน และความถี่ต่ำสุดได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบการบริหารงานทุกชั้นตอนจำนวน 3 คน

3) ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงานโครงการ ความถี่สูงสุดได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเปิดโอกาสให้ตัวแทนภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของแผนมากขึ้น จำนวน 9 คน รองลงมาได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดำเนินงานตามแผนพัฒนาที่เสนอโดยประชาชน จำนวน 2 คน และความถี่ต่ำสุดได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดทำประชาคมหมู่บ้านในช่วงเวลาที่ประชาชนส่วนใหญ่เว้นว่างจากภาระกิจการงาน จำนวน 2 คน

4) ความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ ความถี่สูงสุดได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่น ควรดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ จำนวน 17 คน รองลงมาได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความรู้แก่คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้คณะกรรมการเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้น จำนวน 12 คน และความถี่ต่ำสุดได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับ กระบวนการตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนา จำนวน 2 คน

5) ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ ความถี่สูงสุดได้แก่ ผู้บริหารมีการแสดงปฏิทินการปฏิบัติงานให้ประชาชน พนักงานทราบ จำนวน 7 คน รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่น ควรบังคับใช้ข้อบัญญัติเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ทั้งในส่วนผู้บริหาร สมาชิกสภาท้องถิ่น และ



พนักงานอย่างจริงจัง จำนวน 7 คน และความถี่ต่ำสุดได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรพัฒนาในด้านต่าง ๆ ไปพร้อม ๆ กันไม่ควรเน้นการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำนวน 1 คน

## 5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง “ความโปร่งใสการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร” มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

### 5.2.1 ความโปร่งใสการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

ผลการศึกษา ความโปร่งใสการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวม แปลผลค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อภิปรายผลได้ว่า การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ยังไม่โปร่งใสเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินผลและการตรวจสอบ ซึ่งเจตนารมณ์การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นให้ความสำคัญกับการตรวจสอบโดยภาคประชาชน สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นทุกขั้นตอน จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ท้องถิ่นขาดการตรวจสอบอย่างจริงจังจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้การเผยแพร่ ตรวจสอบได้ เพื่อแสดงออกถึงความ โปร่งใสในการบริหารงานของท้องถิ่นยังเป็นปัญหาอุปสรรคที่สำคัญยังไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจ และนโยบายของรัฐบาลเท่าที่ควร รวมถึงภาคประชาชนยังขาดการตื่นตัวในการเข้าร่วมในการบริหารของท้องถิ่นทุกขั้นตอน และยังไม่เห็นความสำคัญในการตรวจสอบการบริหารงานของท้องถิ่นเท่าที่ควร ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญนิตา ไทธิปกรณ์ ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบความ โปร่งใสในการบริหารงานของเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่า ความ โปร่งใสของเทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วน ตำบลอยู่ในระดับปานกลาง การให้ประชาชนติดตาม ตรวจสอบการบริหารงาน ให้ประชาชนติดตาม ตรวจสอบการบริหารงานน้อย

สำหรับการอภิปรายผลรายด้าน อภิปรายผลตามลำดับได้ดังนี้

1) ความโปร่งใสด้านสภาท้องถิ่น โดยรวม แปลผลค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อภิปรายผลได้ว่า กิจกรรมสภาท้องถิ่นส่วนใหญ่เป็นหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติ คือสมาชิกสภาท้องถิ่น กับผู้บริหาร คือนายกองค์กรปกครองท้องถิ่น ทำหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบข้อบัญญัติ ตรวจสอบการบริหาร ซึ่งความ โปร่งใสด้านสภาท้องถิ่น เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุม รับทราบการประชุม รวมถึงสรุปรายงานการประชุมสภาท้องถิ่นให้ประชาชน



รับทราบ จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า สภาท้องถิ่นมีความโปร่งใสพอสมควร มีการประกาศ กำหนดการประชุมสภาท้องถิ่นให้ประชาชนทราบล่วงหน้า มีการจัดสถานที่ให้ประชาชนเข้าร่วม ประชุมสภา และเปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอความต้องการกับสภาท้องถิ่นได้โดยตรง แต่ยังคงขาดการให้ความรู้ อบรมให้ประชาชนได้รับทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับการเข้าร่วมประชุมกับสภาท้องถิ่น การตื่นตัวภาคประชาชนที่เห็นความสำคัญในการเข้าร่วมประชุมกับสภาท้องถิ่น ซึ่ง ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุวิทย์ ยิ่งวรพันธ์ ที่ว่า ปัญหาการบริหารงานของท้องถิ่นด้านปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล เพราะขาดการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนทราบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารได้ทุกขั้นตอนประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นอย่างจำกัด ทั้งด้านการตรวจสอบ และไม่ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

2) ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย เผยแพร่ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร โดยรวมแปลผลค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อภิปรายผลได้ว่า ความโปร่งใสให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเปิดเผย เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านต่าง ๆ การดำเนินงานของท้องถิ่นให้ประชาชน ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ เพื่อเป็นการตรวจสอบการบริหารท้องถิ่น จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การเปิดเผย เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ เพื่อแสดงความโปร่งใสยังไม่ดีเท่าที่ควร เพราะส่วนใหญ่ท้องถิ่นเปิดเผยข้อมูลเพียงบางส่วน หรือบางกลุ่มรับทราบเท่านั้น เช่น รายรับ-รายจ่ายของท้องถิ่น แผนการปฏิบัติงานของท้องถิ่น รวมถึงข้อจำกัดในช่องทางการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของท้องถิ่น ไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิทิพล ช่างกลึงดี ได้ศึกษาเรื่อง “ความโปร่งใสในการบริหารรัฐกิจภายหลังการประกาศใช้ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการพ.ศ. 2540” ผลการวิจัยพบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี มีความโปร่งใสในการบริหารรัฐกิจ อยู่ในระดับปานกลาง มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการบริหารงานของท้องถิ่นที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน และผู้ที่สนใจในการตรวจสอบการบริหารงานของท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง

3) ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงานโครงการ โดยรวมแปลผลค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อภิปรายผลได้ว่า ในการจัดทำงานงานโครงการต่าง ๆ ของท้องถิ่น ตัวแทนภาคประชาชนมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมน้อย รวมถึงการตื่นตัวของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการปกครองของท้องถิ่น การเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นทุกขั้นตอน ถึงแม้กฎหมาย รัฐธรรมนูญจะเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นทุกขั้นตอน แต่ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เพิกเฉยในการใช้สิทธิของตน รวมถึงการแต่งตั้งตัวแทนภาคประชาชนเข้ามาเป็นคณะ

กรรมการในด้านต่าง ๆ สามารถแต่งตั้งได้อย่างจำกัด หรือแต่งตั้งบุคคลที่เป็นพวกเดียวกับผู้บริหาร ไม่เป็นที่ยอมรับของประชาชนส่วนใหญ่จึงส่งผลให้การจัดทำแผนงาน โครงการไม่โปร่งใสเท่าที่ควร ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิตา เทพชุม ได้ศึกษาเรื่อง “การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลอำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง” พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการ กิจกรรม การดำเนินงาน การแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง ตรวจสอบงานจ้าง อยู่ในระดับปานกลาง

4) ความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ โดยรวมแปลผลค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อภิปรายผลได้ว่า การบริหารงานของท้องถิ่น ให้ความสำคัญการตรวจสอบจากภาคประชาชนเพราะเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับท้องถิ่น การพัฒนาท้องถิ่นมีผลกระทบโดยตรงกับประชาชน จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารท้องถิ่นยังไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบการบริหารงานของท้องถิ่นเท่าที่ควร ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความตื่นตัวในการตรวจสอบการบริหารงานของท้องถิ่น จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การประเมินผลและการตรวจสอบการบริหารงานของท้องถิ่น ยังไม่สอดคล้องเจตนารมณ์การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อความโปร่งใสการบริหารงานของท้องถิ่น ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิตา เทพชุม ได้ศึกษาเรื่อง “การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลอำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง” พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเปิด โอกาสให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการกิจกรรม การตรวจสอบ อยู่ในระดับน้อย

5) ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ โดยรวมแปลผลค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อภิปรายผลได้ว่า การบริหารงานด้านต่าง ๆ ของท้องถิ่นยังไม่เปิดเผย เผยแพร่ ในทุกด้านให้ประชาชน หรือผู้ที่สนใจได้รับทราบ การสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน การตรวจสอบท้องถิ่น รวมถึงความจำกัดด้านช่องทางในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานตามแผนพัฒนา จึงทำให้การบริหารงานของท้องถิ่นยังไม่มี ความโปร่งใสในการบริหารกิจการเท่าที่ควร ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญนิตา ไทธิปกรณ์ ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบความ โปร่งใสในการบริหารงานของเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่า ความโปร่งใสของเทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับปานกลาง การบริหารกิจการของท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง

5.2.2 ผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย โดยการเปรียบเทียบความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ตามทัศนะของพนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน

สมมติฐานของการวิจัยข้อ 1 ผลการวิจัยพบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อภิปรายผลได้ว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นปฏิบัติงานตามหน้าที่ และสนองตอบนโยบายผู้บริหาร พนักงานชายและหญิง ซึ่งอยู่องค์การเดียวกันช่วยอ้อมประสบปัญหาอุปสรรครวมถึงวัฒนธรรมในองค์การรูปแบบเดียวจึงมีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารของท้องถิ่นที่สอดคล้องจึงทำให้พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติต่อความโปร่งใสในการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเทพ คุณกิติ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “หลักธรรมาภิบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น” ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีเพศ ต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านความโปร่งใสไม่แตกต่างกัน

จากสมมติฐานของการวิจัยข้อ 2 ผลการวิจัยพบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อภิปรายผลได้ว่า การปฏิบัติงานของท้องถิ่นมีการแบ่งออกเป็น ส่วน ซึ่งในแต่ละส่วนกำหนดคุณวุฒิที่เกื้อกูลต่อสายงาน จากผลการวิจัย พบว่า พนักงานส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป กล่าวได้ว่าคุณวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่ใกล้เคียงกัน ถึงแม้คุณวุฒิต่างสาขา ต่างระดับ แต่จุดมุ่งหมายการปฏิบัติงานคือการนำนโยบายของผู้บริหาร ไปปฏิบัติในรูปแบบการให้บริการสาธารณะ จากสภาพปัญหาอุปสรรค อยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมองค์กรเดียวกันจึงทำให้พนักงานส่วนท้องถิ่นมีทัศนคติที่สอดคล้องกัน ส่งผลให้พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อความโปร่งใสในการบริหารงานของท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเทพ คุณกิติ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “หลักธรรมาภิบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น” ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มี ระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านความโปร่งใสไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานของการวิจัยข้อ 3 ผลการวิจัยพบว่า พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อความโปร่งใสการบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ไม่แตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อภิปรายผลได้ว่า

ท้องถิ่นเป็นองค์กรขนาดเล็ก หน้าที่รับผิดชอบของพนักงานแบ่งตามส่วน ปฏิบัติงานตามหน้าที่ในขอบเขตที่จำกัด รวมถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีการจัดอบรมให้กับพนักงานแต่ละตำแหน่งเป็นประจำ จึงทำให้พนักงานส่วนท้องถิ่นเรียนรู้การทำงานได้อย่างรวดเร็ว และพนักงานอยู่ภายใต้องค์กรเดียวกัน มีวัฒนธรรมในที่ทำงาน สภาพแวดล้อมขององค์กรเดียวกัน จึงทำให้พนักงานส่วนท้องถิ่นมีทัศนคติที่สอดคล้องกัน จากสภาพปัญหา อุปสรรค อยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมองค์กรเดียวกันจึงทำให้พนักงานส่วนท้องถิ่นมีทัศนคติที่สอดคล้องกัน ส่งผลให้พนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อความโปร่งใสในการบริหารงานของท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเทพ คุณกิติ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “หลักธรรมาภิบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น” ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าพนักงานส่วนท้องถิ่นที่มี ประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านความโปร่งใสไม่แตกต่างกัน

### 5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้วสามารถสรุปผลโดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

#### 5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความโปร่งใสการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายดังนี้

##### ความโปร่งใสด้านสภาท้องถิ่น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟังในการชุมสภา ควรพัฒนาให้มากยิ่งขึ้นไป โดยดำเนินการดังนี้

1. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรประชาสัมพันธ์ เชิญชวนประชาชนเข้าร่วมประชุมสภาท้องถิ่น ให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิและประโยชน์ที่จะได้รับการเข้าร่วมประชุมสภาท้องถิ่น

2. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเปิด โอกาสให้ประชาชนซักถามข้อสงสัย เสนอแนะปัญหา ความต้องการ การให้บริการสาธารณะกับสภาท้องถิ่น ได้โดยตรงมากยิ่งขึ้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ มีข้อบัญญัติที่มาจากการเสนอโดยประชาชนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบบรรจุไว้ในแผนดำเนินงาน ควรปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น โดยดำเนินการดังนี้

1. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเห็นความสำคัญของปัญหาความต้องการของประชาชน ไม่ควรเปลี่ยนแปลง โยกย้าย แผนงาน โครงการที่เสนอโดยประชาชน หรือเปลี่ยนลำดับ



ความสำคัญของแผนพัฒนาตามความต้องการของผู้บริหาร หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้การบริการ สาธารณะด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่

2. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรสนับสนุนให้มีตัวแทนประชาชนทุกหมู่บ้าน เป็นคณะกรรมการจัดลำดับความสำคัญของแผน เชิญชวนประชาชนเข้าร่วมสังเกตการณ์ในการ คัดเลือก พิจารณาแผนบรรจุไว้ในแผนพัฒนาและจัดทำเทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ

**ความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ**

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่มีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเป็นอนุกรรมการตรวจงานจ้าง ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น โดยดำเนินการดังนี้

1. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การเป็นคณะกรรมการตรวจงานจ้าง ให้ความรู้แก่ประชาชนในกระบวนการ ขั้นตอนการตรวจงาน จ้าง เปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการตรวจงานจ้าง

2. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนให้ประชาชนเฝ้าระวังให้ผู้รับเหมาคำเนิ งานตามสัญญาจ้าง เพื่อให้ได้งานที่ดีมีคุณภาพเป็นไปตามสัญญาจ้าง เปิดช่องทางรับเรื่องร้องทุกข์ เกี่ยวกับการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างของท้องถิ่นมีความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียใน การจัดซื้อจัดจ้าง แปลผลค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ควรปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น โดยดำเนินการดังนี้

1. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างตามสื่อต่าง ๆ ให้ ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบโดยทั่วถึง ปฏิบัติตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด ไม่ใช้ อิทธิพลแทรกแซงในการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อเป็นประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้องทั้งทางตรงและ ทางอ้อม

2. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีมาตรการให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการตรวจสอบในการประมูลงานจ้าง และเปิดเผยข้อมูลผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการประมูลงานใน การจัดซื้อจัดจ้างอย่างชัดเจน เพื่อความสะดวกในการตรวจว่าผู้บริหาร หรือสมาชิกสภามีส่วนได้เสีย กับการจัดซื้อจัดจ้างหรือไม่

### 5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากผลการวิจัยมีข้อค้นพบใหม่ที่ยังไม่ได้ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งเป็นประเด็นที่สำคัญและ ควรศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยดังนี้

- 1) ควรศึกษา การบริหารความเสี่ยงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2) ควรศึกษา การมีส่วนร่วมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในการพัฒนาท้องถิ่น
- 3) ควรศึกษาการส่งเสริมจริยธรรม คุณธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น



## บรรณานุกรม

### 1. หนังสือทั่วไป

โกวิทย์ พวงงาม. ผศ.ดร. รายงานการศึกษา หลักเกณฑ์และมาตรฐานตัวชี้วัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านสตรีและครอบครัว. กรุงเทพมหานคร : มิสเตอร์ก๊อปปี้, 2549.

\_\_\_\_\_. มิติใหม่การปกครองท้องถิ่น วิสัยทัศน์กระจายอำนาจและการบริหารงานท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เสมอธรรม, 2549.

\_\_\_\_\_. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2550.

\_\_\_\_\_. การปกครองท้องถิ่นไทย : หลักการและมิติใหม่ในอนาคต. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2552.

\_\_\_\_\_. ธรรมชาติของท้องถิ่น : ว่าด้วยการมีส่วนร่วมและความโปร่งใส. กรุงเทพมหานคร : มิสเตอร์ก๊อปปี้, 2553.

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน. เอกสารประกอบการบรรยายการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน. 2546, ม.ป.ท.

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือเจ้าหน้าที่ของรัฐสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต. กรุงเทพมหานคร : ศรีเมืองการพิมพ์, 2550.

จันทร์ธานี สงวนนาม. เอกสารประกอบการบรรยายหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง. ม.ป.ท., 2546.

ชูวงศ์ ฉายะบุตร. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์แอสเพนดิงเซ็นเตอร์ จำกัด, 2539.

ไชยวัฒน์ คำชู และคณะ. แนวทางการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, 2545.

ติน ปรัชญพฤทธิ. รศ.ดร. เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารการพัฒนาและการพัฒนาการบริหาร. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2548.

ถวิลวดี บุรีกุล. ดร. และ วราภรณ์ รุ่งเรืองกลกิจ, รศ.ดร. ประสบการณ์วิชาชีพบริหารรัฐกิจ : การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2550.

ทศพร ศิริสัมพันธ์. ประสบการณ์วิชาชีพบริหารรัฐกิจ : การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2550.

- ธงชัย สันติวงษ์. ทฤษฎีองค์การและการออกแบบ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนา พาณิชย์ จำกัด, 2541.
- ธีระพล อรุณะกสิกร และคนอื่นๆ. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2549.
- ธีระศักดิ์ อุ่นอารมณฺ์เลิศ. เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา. นครปฐม : ภาควิชา พื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549.
- นายกรัฐมนตรี้, สำนัก. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและ สังคมที่ดี พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กองกลางสำนัก ก.พ., 2542.
- นิภา เมธธาวิชัย. วิทยาการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2543.
- บุญชม ศรีสะอาด. รศ.,ดร. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น, 2545.
- บัญญัติ พุ่มพันธ์, อบต. ของเรา : ท้องถิ่นของเรา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ บพิช การพิมพ์ จำกัด, 2548.
- \_\_\_\_\_ . องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อปท.ของเรา องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ). เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บพิชการพิมพ์, 2549.
- ปภาวดี ประจักษ์ศุภนิตติ. ประสบการณ์วิชาชีพบริหารรัฐกิจ : เทคนิคการบริหาร. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2550.
- ปธาน สุวรรณมงคล. รศ.,ดร. มองการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นผ่านนโยบายรัฐบาลตั้งแต่ปี 2475 – 2538 ใน 14 ปี รัฐศาสตร์ มธช.. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษร, 2543.
- ประพันธ์ สุริหาร. หลักและระบบบริหารการศึกษา. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2547.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงใหม่ล่าสุด). กรุงเทพมหานคร : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2543.
- รสคนธ์ รัตนเสริมพงศ์. ผศ.ดร. เอกสารการสอนวิชาการบริหารท้องถิ่น. นนทบุรี : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2549.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2540.
- วรภรณ์ รุ่งเรืองกลกิจ, รศ.ดร. ประสบการณ์วิชาชีพบริหารรัฐกิจ : เทคนิคการบริหาร. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2550.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, รศ.ดร. การบริหารท้องถิ่น : เทศบาล. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย สุโขทัย ธรรมมาธิราช, 2549.

วิทยากร เชียงกุล. แนวทางปราบคอร์รัปชันอย่างได้ผล : เปรียบเทียบไทยกับประเทศอื่น.

กรุงเทพมหานคร : สายธาร, 2549.

ศุภชัย ขาวะประภาส และคณะ. คอร์รัปชันและการซื้อขายตำแหน่งในทัศนข้าราชการ. กรุงเทพฯ

มหานคร: สำนักงาน ก.พ., 2544.

สนธิ จรอนันต์. ความเข้าใจเรื่องการปกครองท้องถิ่น (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพมหานคร : บริษัท

สุขุมและบุตร จำกัด, 2548.

สุดจิต นิมิตรกุล. กระทบวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดีในการปกครองที่ดี Good

Governance. กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, 2543.

สุวิทย์ ยิ่งวรพันธ์. การบริหารท้องถิ่น : องค์การบริหารส่วนตำบล. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2549.

อนุชา สุนสวัสดิกุล. บทสรุปสำหรับผู้บริหาร รูปแบบและวิธีการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ เอ.พี.กราฟิค ดีไซน์และการพิมพ์จำกัด, 2548.

## 2. วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย

ข้อมูลสารสนเทศ อำเภอถานกระบือ. “ภูมินามอำเภอถานกระบือ ทางวัฒนธรรม”. รายงานการวิจัย.

สำนักงานศึกษาธิการอำเภอถานกระบือ อำเภอถานกระบือจังหวัดกำแพงเพชร, 2551.

ธัญนิตา ไทธิปกรณ์. “การศึกษาเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานของเทศบาลตำบลและ

องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.

บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2548.

นพพล สุรศักดิ์รินทร์. “การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ตาม

ทัศนะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์รัฐ

ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2547.

บุญยิ่ง ประทุม. “พัฒนาการการบริหารงานตามหลักความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน:

ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอด จังหวัดลพบุรี”. วิทยานิพนธ์สังคม

สงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551.

เบญจวรรณ วันดีศรี. “การศึกษาความเป็นธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอ

เมือง จังหวัดร้อยเอ็ด”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย

ราชภัฏธนบุรี, 2546.

- วนิดา เทพชุม. “การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลอำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง”. ค้นคว้าแบบอิสระรัฐ-  
 ประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550.
- ศิริพร ปัญญาเสน. “ภาพพจน์ของความสุขจิตและความโปร่งใสของประชาคมในองค์การบริหาร  
 ส่วน ตำบลพิชัย จังหวัดลำปาง”. ค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต.  
 บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551.
- สุเทพ คุณกิติ. “หลักธรรมาภิบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น”,  
 วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย,  
 2548.
- อิทธิพล ช่างกลึงดี. “ความโปร่งใสในการบริหารรัฐกิจภายหลังการประกาศใช้พระราช บัญญัติข้อมูล  
 ข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :  
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2552.

#### 4. เอกสารที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์

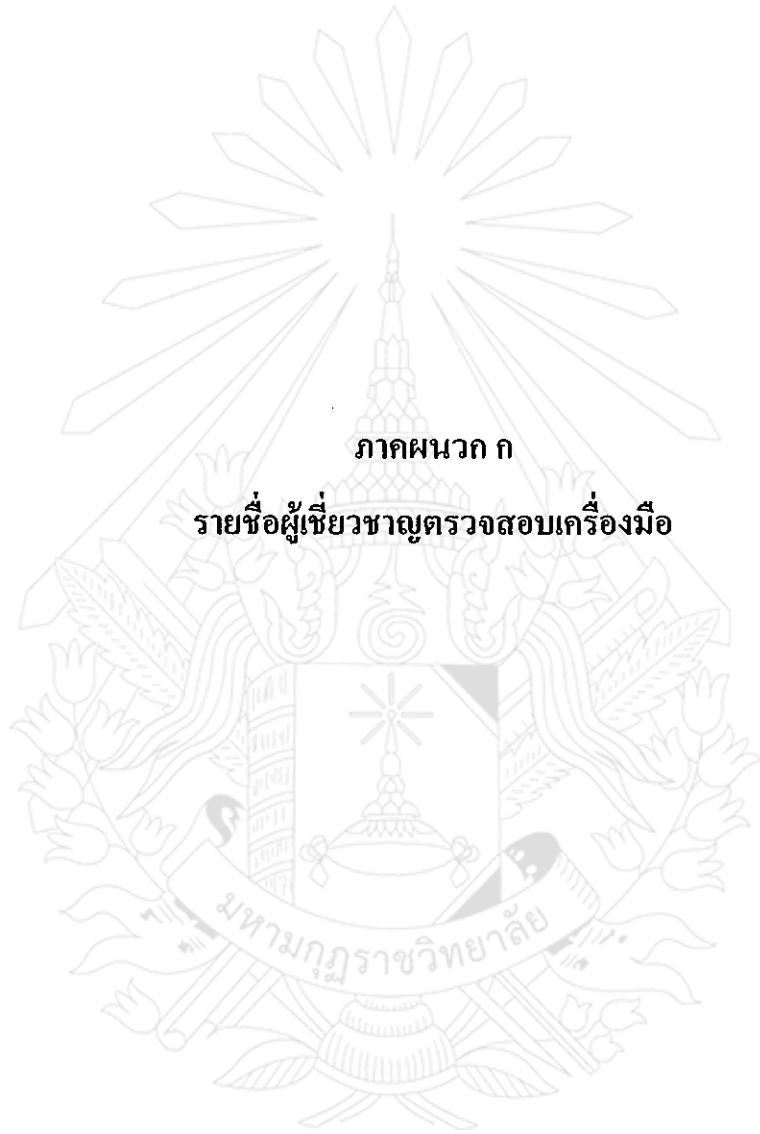
- ท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร, สำนักงาน. “ข้อมูลพื้นฐานของเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล  
 จังหวัดกำแพงเพชร พ.ศ.2553”, (อัดสำเนา).
- สมชัย วงษ์นายะ. รศ., และ รศ.ดร. ทวนทอง เขาวงกิตพงศ์. “เอกสารประกอบการสอนวิชาการวิจัย”.  
 กำแพงเพชร : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษากำแพงเพชร. 2551, (อัดสำเนา).



ภาคผนวก

มหามกุฏราชวิทยาลัย





ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

## รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

### 1. รองศาสตราจารย์ ดร. พรเพ็ญ โขชัย

การศึกษา กศ.ค สาขาวิชาเอกการศึกษา (เคมี)  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์ ประเทศไทย  
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

### 2. รองศาสตราจารย์ ดร. ระมัด โขชัย

การศึกษา ประ.ค สาขาวิชาเอกเคมีเชิงฟิสิกส์  
มหาวิทยาลัยมหิดล ประเทศไทย  
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

### 3. ดร. สมบูรณ์ เตชะผล

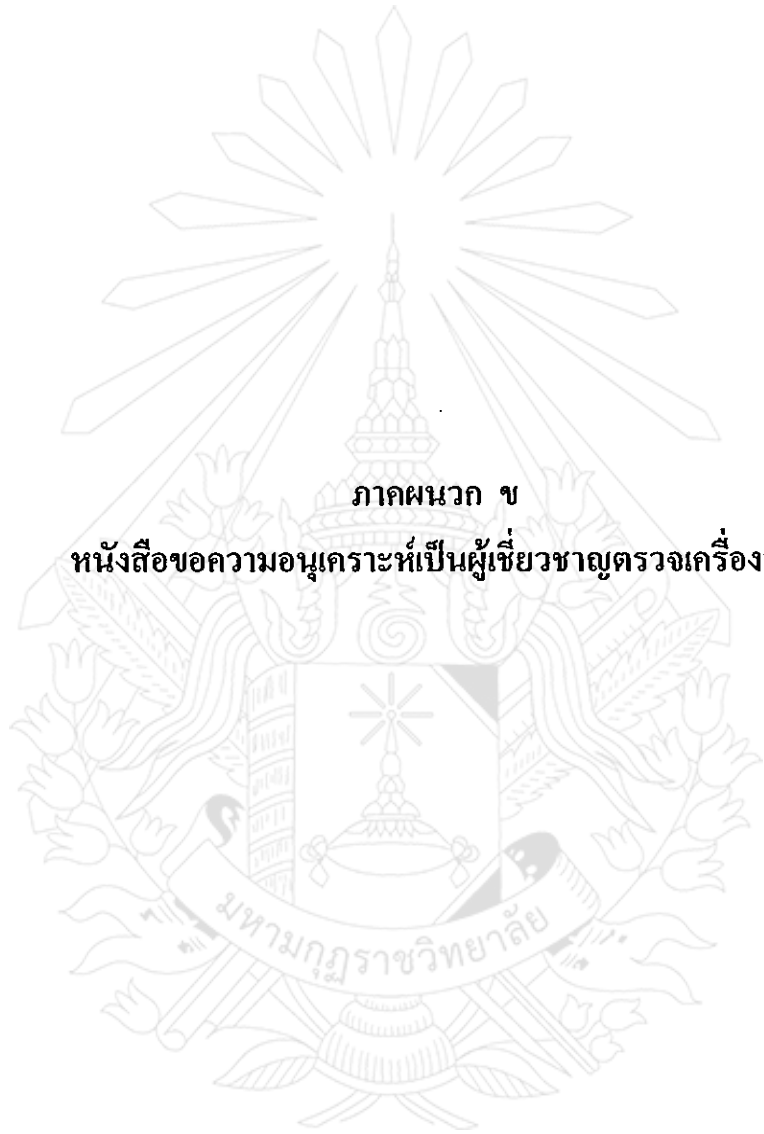
การศึกษา PH.P สาขาวิชาเอกบริหารการศึกษา  
มหาวิทยาลัย SARDAR PACEL ประเทศอินเดีย  
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

### 4. นายวันชัย เทียนมงคล

การศึกษา ปริญญาโท (รป.ม) สาขาวิชาเอกรัฐประศาสนศาสตร์  
มหาวิทยาลัยบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ประเทศไทย  
ตำแหน่งปัจจุบัน ปลัดเทศบาลตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

### 5. นายจักรพงษ์ ธาตุอินจันทร์

การศึกษา ปริญญาโท (รป.ม) สาขาวิชาเอกรัฐประศาสนศาสตร์  
มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา ประเทศไทย  
ตำแหน่งปัจจุบัน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง อำเภอเมือง  
จังหวัดกำแพงเพชร



ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย



ที่ ว. 010/2554

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย  
ศูนย์การศึกษาท่าแพงเพชร  
วัดเขมาภิรตาราม อ.เมือง ข.ท่าแพงเพชร 62000  
โทร. 055-713265 โทรสาร: 055-722340

30 กรกฎาคม 2554

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือ

เจริญพร ร.ศ.ดร.พรเพ็ญ โชชัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบเครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางนัชฐานิตตา วัฒนคณิต รหัสประจำตัว 5210204131 นักศึกษาระดับ  
บัณฑิตศึกษา สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัยศูนย์การศึกษาท่าแพงเพชร  
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ความโปร่งใสในการ  
บริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัด  
ท่าแพงเพชร โดยมี ร.ศ.ดร.สมชัย วงษ์น่ายะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้มหาวิทยาลัยฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ มีความรู้ และ  
ประสบการณ์ เป็นอย่างดีจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย  
ของนักศึกษาดังกล่าว ดังแบบเครื่องมือวิจัยที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเจริญมาเพื่อ โปรดพิจารณา

(พระสุเมธีธรรมภณ)

หัวหน้าศูนย์การศึกษาท่าแพงเพชร

สำนักงานศูนย์การศึกษาท่าแพงเพชร

โทร. 055-722340



ที่ ว. 010/2554

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย  
ศูนย์การศึกษากำแพงเพชร  
วิทยาเขตวังสภากษัตริย์ อ.เมือง จ.กำแพงเพชร 62000  
โทร. 055-713265 โทรสาร: 055-722340

30 กรกฎาคม 2554

เรื่อง ขอลาอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือ

เจริญพร ร.ศ.ดร. ระมัด โชชัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบเครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางนัชฐานิตตา วัฒนคณิต รหัสประจำตัว 5210204131 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัยศูนย์การศึกษากำแพงเพชร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยมี ร.ศ.ดร.สมชัย วงษ์นายะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้มหาวิทยาลัยฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ มีความรู้ และประสบการณ์ เป็นอย่างดียิ่งใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว ดังแบบเครื่องมือวิจัยที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเจริญมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระสุเมธีธรรมภาน)

หัวหน้าศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

สำนักงานศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

โทร. 055 – 722340





ที่ ว. 010/2554

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

วิทยาลัยวิศวกรรม อ.เมือง ข.กำแพงเพชร 62000

โทร. 055-713265 โทรสาร: 055-722340

30 กรกฎาคม 2554

เรื่อง ขออนุญาตตรวจเครื่องมือ

เจริญพร คร. สมบูรณ์ เฉชะผล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบเครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางนันทานิตตา วัฒนคณิต รหัสประจำตัว 5210204131 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัยศูนย์การศึกษากำแพงเพชร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยมี รศ.ดร.สมชัย วงษ์นายะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้มหาวิทยาลัยฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ มีความรู้ และประสบการณ์ เป็นอย่างดีจึงใคร่ขออนุญาตจากท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว ดังแบบเครื่องมือวิจัยที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเจริญมาเพื่อ โปรดพิจารณา

(พระสุเมธีธรรมภาณ)

หัวหน้าศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

สำนักงานศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

โทร. 055 – 722340

ที่ ว. 010/2554



มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย  
ศูนย์การศึกษากำแพงเพชร  
วิภาควิทยาลัย อ.เมือง อ.กำแพงเพชร 62000  
โทร. 055-713265 โทรสาร: 055-722340

30 กรกฎาคม 2554

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือ

เจริญพร ปลัดเทศบาลตำบลนครชุม วันชัย เพ็ญมงคล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบเครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางนัชฐานิตดา วัฒนคณิต รหัสประจำตัว 5210204131 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัยศูนย์การศึกษากำแพงเพชร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยมี รศ.ดร.สมชัย วงษ์นายะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้มหาวิทยาลัยฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ มีความรู้ และประสบการณ์ เป็นอย่างดีจึงใคร่ขอกความอนุเคราะห์จากท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว ดังแบบเครื่องมือวิจัยที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเจริญมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระสุเมธีธรรมภาณ)

หัวหน้าศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

สำนักงานศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

โทร. 055 - 722340

ที่ ว. 010/2554



มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย  
ศูนย์การศึกษากำแพงเพชร  
วิทยาจักรโสภณ อ.เมือง ข.กำแพงเพชร 62000  
โทร. 055-713265 โทรสาร: 055-722340

30 กรกฎาคม 2554

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือ

เจริญพร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง จักรพงษ์ ธาดูอินจันทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบเครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางนันทานิตตา วัฒนคณิต รหัสประจำตัว 5210204131 นักศึกษาระดับ  
บัณฑิตศึกษา สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัยศูนย์การศึกษากำแพงเพชร  
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ความโปร่งใสในการ  
บริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัด  
กำแพงเพชร โดยมี รศ.ดร.สมชัย วงษ์นายะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้มหาวิทยาลัยฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ มีความรู้ และ  
ประสบการณ์ เป็นอย่างดีจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย  
ของนักศึกษาดังกล่าว ดังแบบเครื่องมือวิจัยที่ส่งมาพร้อมนี้

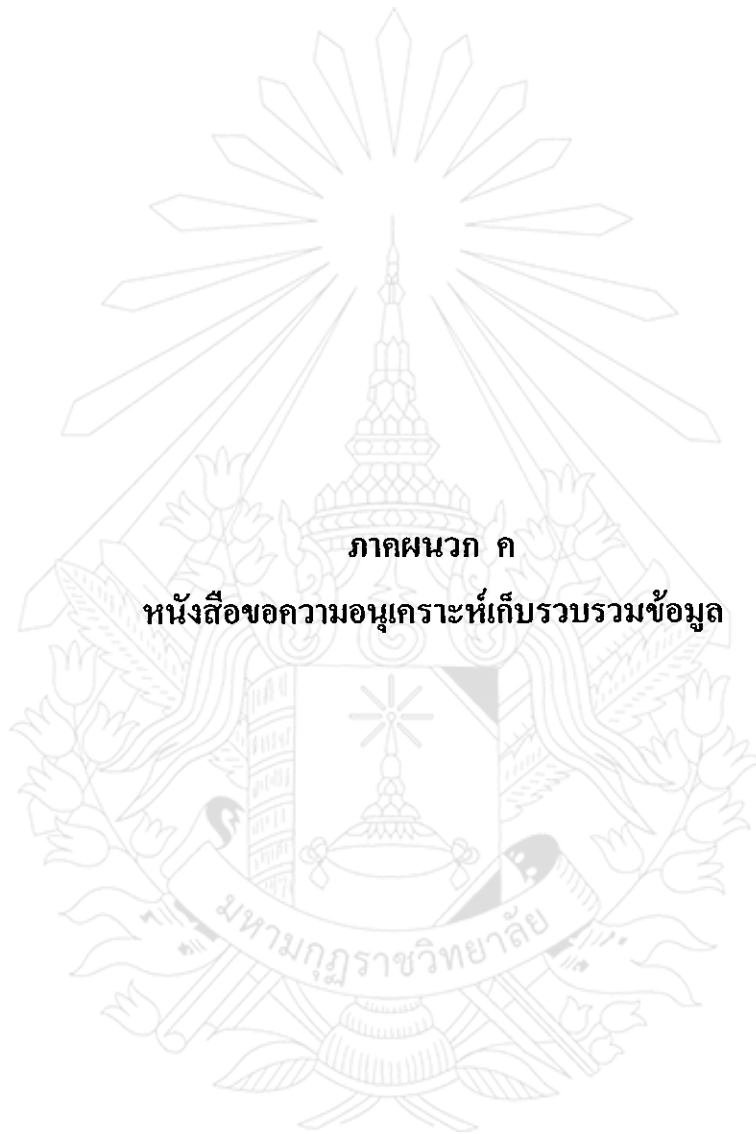
จึงเจริญมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระสุเมธีธรรมภาน)

หัวหน้าศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

สำนักงานศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

โทร. 055 - 722340



ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล



ที่ ว 021/2554

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย  
ศูนย์การศึกษากำแพงเพชร  
วิมลภวิโรโสภณ อ.เมือง อ.กำแพงเพชร 62000  
โทร. 055-713265 โทรสาร: 055-722340

3 สิงหาคม 2554

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัย

เจริญพร นายกเทศมนตรีตำบลลานกระบือ

ด้วย นางนัชฐานิตตา วัฒนคณิต รหัสประจำตัว 5210204131 นักศึกษาระดับ  
บัณฑิตศึกษา สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัยศูนย์การศึกษากำแพงเพชร  
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ความโปร่งใสในการ  
บริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัด  
กำแพงเพชร โดยมี รศ.ดร.สมชัย วงษ์นายนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้มหาวิทยาลัยฯ จึงขออนุญาตให้ นางนัชฐานิตตา วัฒนคณิต เก็บ  
แบบสอบถาม เพื่อจัดเก็บข้อมูลกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองของท่าน เพื่อนำไป  
วิเคราะห์ประกอบการทำสารนิพนธ์ต่อไป

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระสุเมธีธรรมภาม)

หัวหน้าศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

สำนักงานศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

โทร. 055-722340





ที่ ว 021/2554

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

วิทยาเขตรังสิต อ.เมือง อ.กำแพงเพชร 62000

โทร. 055-713265 โทรสาร: 055-722340

3 สิงหาคม 2554

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัย

เจริญพร นายกเทศมนตรีช่องลม

ด้วย นางนัชฐานิตตา วัฒนคณิต รหัสประจำตัว 5210204131 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัยศูนย์การศึกษากำแพงเพชร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยมี รศ.ดร.สมชัย วงษ์นายะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้มหาวิทยาลัยฯ จึงขออนุญาตให้ นางนัชฐานิตตา วัฒนคณิต เก็บแบบสอบถาม เพื่อจัดเก็บข้อมูลกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองของท่าน เพื่อนำไปวิเคราะห์ประกอบการทำสารนิพนธ์ต่อไป

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระสุเมธีธรรมภาณ)

หัวหน้าศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

สำนักงานศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

โทร. 055-722340



ที่ ว 021/2554

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย  
ศูนย์การศึกษากำแพงเพชร  
วิทยาเขตวิเศษ ส.เมือง ข.กำแพงเพชร 62000  
โทร. 055-713265 โทรสาร: 055-722340

3 สิงหาคม 2554

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัย

เจริญพร นายกองค้การบริหารส่วนตำบลลานกระบือ

ด้วย นางนัชฐานิตดา วัฒนคณิต รหัสประจำตัว 5210204131 นักศึกษาระดับ  
บัณฑิตศึกษา สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัยศูนย์การศึกษากำแพงเพชร  
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ความโปร่งใสในการ  
บริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัด  
กำแพงเพชร โดยมี รศ.ดร.สมชัย วงษ์นายะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้มหาวิทยาลัยฯ จึงขออนุญาตให้ นางนัชฐานิตดา วัฒนคณิต เก็บ  
แบบสอบถาม เพื่อจัดเก็บข้อมูลกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองของท่าน เพื่อนำไป  
วิเคราะห์ประกอบการทำสารนิพนธ์ต่อไป

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระสุเมธีธรรมภณ)

หัวหน้าศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

สำนักงานศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

โทร. 055-722340



ที่ ว 021/2554

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย  
ศูนย์การศึกษากำแพงเพชร  
วิทยาคารวิเศษ อ.เมือง ข.กำแพงเพชร 62000  
โทร. 055-713265 โทรสาร: 055-722340

3 สิงหาคม 2554

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัย

เจริญพร นายกองค้การบริหารส่วนตำบลโนนพลวง

ด้วย นางนัชฐานิตดา วัฒนคณิต รหัสประจำตัว 5210204131 นักศึกษาระดับ  
บัณฑิตศึกษา สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัยศูนย์การศึกษากำแพงเพชร  
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ความโปร่งใสในการ  
บริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัด  
กำแพงเพชร โดยมี รศ.ดร.สมชัย วงษ์นาคะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้มหาวิทยาลัยฯ จึงขออนุญาตให้ นางนัชฐานิตดา วัฒนคณิต เก็บ  
แบบสอบถาม เพื่อจัดเก็บข้อมูลกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองของท่าน เพื่อนำไป  
วิเคราะห์ประกอบการทำสารนิพนธ์ต่อไป

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระสุเมธีธรรมภาณ)

หัวหน้าศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

สำนักงานศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

โทร. 055-722340



ที่ ว 021/2554

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษาท่าแพงเพชร

วิทยาเขตศรีสะเกษ อ.เมือง อ.ท่าแพงเพชร 62000

โทร. 055-713265 โทรสาร: 055-722340

3 สิงหาคม 2554

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัย

เจริญพร นายกองค้การบริหารส่วนตำบลประชาสุขสันต์

ด้วย นางนัชฐานิตตา วัฒนคณิต รหัสประจำตัว 5210204131 นักศึกษาระดับ  
บัณฑิตศึกษา สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัยศูนย์การศึกษาท่าแพงเพชร  
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ความโปร่งใสในการ  
บริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอถนอมกระบือ จังหวัด  
ท่าแพงเพชร โดยมี รศ.ดร.สมชัย วงษ์นายะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้มหาวิทยาลัยฯ จึงขออนุญาตให้ นางนัชฐานิตตา วัฒนคณิต เก็บ  
แบบสอบถาม เพื่อจัดเก็บข้อมูลกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองของท่าน เพื่อนำไป  
วิเคราะห์ประกอบการทำสารนิพนธ์ต่อไป

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระสุเมธีธรรมภาณ)

หัวหน้าศูนย์การศึกษาท่าแพงเพชร

สำนักงานศูนย์การศึกษาท่าแพงเพชร

โทร. 055-722340



ที่ ว 021/2554

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย  
ศูนย์การศึกษากำแพงเพชร  
วิทยาเขตโสภณ อ.เมือง อ.กำแพงเพชร 62000  
โทร. 055-713265 โทรสาร: 055-722340

3 สิงหาคม 2554

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัย

เจริญพร นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองหลวง

ด้วย นางนัชฐานิตตา วัฒนคณิต รหัสประจำตัว 5210204131 นักศึกษาระดับ  
บัณฑิตศึกษา สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัยศูนย์การศึกษากำแพงเพชร  
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ความโปร่งใสในการ  
บริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัด  
กำแพงเพชร โดยมี รศ.ดร.สมชัย วงษ์นายะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้มหาวิทยาลัยฯ จึงขออนุญาตให้ นางนัชฐานิตตา วัฒนคณิต เก็บ  
แบบสอบถาม เพื่อจัดเก็บข้อมูลกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองของท่าน เพื่อนำไป  
วิเคราะห์ประกอบการทำสารนิพนธ์ต่อไป

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระสุเมธีธรรมภาณ)

หัวหน้าศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

สำนักงานศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

โทร. 055-722340





ที่ ว 021/2554

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย  
ศูนย์การศึกษากำแพงเพชร  
วิทยาเขตวังสภณ อ.เมือง ข.กำแพงเพชร 62000  
โทร. 055-713265 โทรสาร: 055-722340

3 สิงหาคม 2554

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัย

เจริญพร นายกองค้การบริหารส่วนตำบลจันทิมา

ด้วย นางนัชฐานิตตา วัฒนคณิต รหัสประจำตัว 5210204131 นักศึกษาระดับ  
บัณฑิตศึกษา สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัยศูนย์การศึกษากำแพงเพชร  
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ความโปร่งใสในการ  
บริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัด  
กำแพงเพชร โดยมี รศ.ดร.สมชัย วงษ์นายะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้มหาวิทยาลัยฯ จึงขออนุญาตให้ นางนัชฐานิตตา วัฒนคณิต เก็บ  
แบบสอบถาม เพื่อจัดเก็บข้อมูลกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองของท่าน เพื่อนำไป  
วิเคราะห์ประกอบการทำสารนิพนธ์ต่อไป

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระสุเมธีธรรมภาม)

หัวหน้าศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

สำนักงานศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

โทร. 055-722340



ที่ ว 021/2554

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย  
ศูนย์การศึกษากำแพงเพชร  
วิทยาลัยศรีโสภณ อ.เมือง อ.กำแพงเพชร 62000  
โทร. 055-713265 โทรสาร: 055-722340

3 สิงหาคม 2554

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัย

เจริญพร นายกองค้การบรหิรส่วนตำบลบึงทับแรด

ด้วย นางนัชฐานิตดา วัฒนคณิต รหัสประจำตัว 5210204131 นักศึกษาระดับ  
บัณฑิตศึกษา สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัยศูนย์การศึกษากำแพงเพชร  
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ความโปร่งใสในการ  
บริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัด  
กำแพงเพชร โดยมี รศ.ดร.สมชัย วงษ์นายะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้มหาวิทยาลัยฯ จึงขออนุญาตให้ นางนัชฐานิตดา วัฒนคณิต เก็บ  
แบบสอบถาม เพื่อจัดเก็บข้อมูลกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองของท่าน เพื่อนำไป  
วิเคราะห์ประกอบการทำสารนิพนธ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระสุเมธีธรรมภาณ)

หัวหน้าศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

สำนักงานศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

โทร. 055-722340



ภาคผนวก ง  
แบบสอบถาม



แบบสอบถาม

เรื่อง ความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร โดยแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

ขอความกรุณาท่านได้ตอบแบบสอบถาม ตามสภาพความเป็นจริง โดยคำตอบของท่านจะนำไปสรุปผลการศึกษาค้นคว้าในลักษณะภาพรวมไม่มีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อท่านหรือผู้อื่น ทั้งทางตรงและทางอ้อมแต่ประการใด หากแต่จะเป็นประโยชน์ต่อความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ให้ดียิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

ขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ให้ความร่วมมือของท่าน

นัชฐานิตตา วัฒนคณิต

นักศึกษาปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์การปกครอง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

## ตัวอย่างการกรอกแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน  ของแต่ละข้อที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

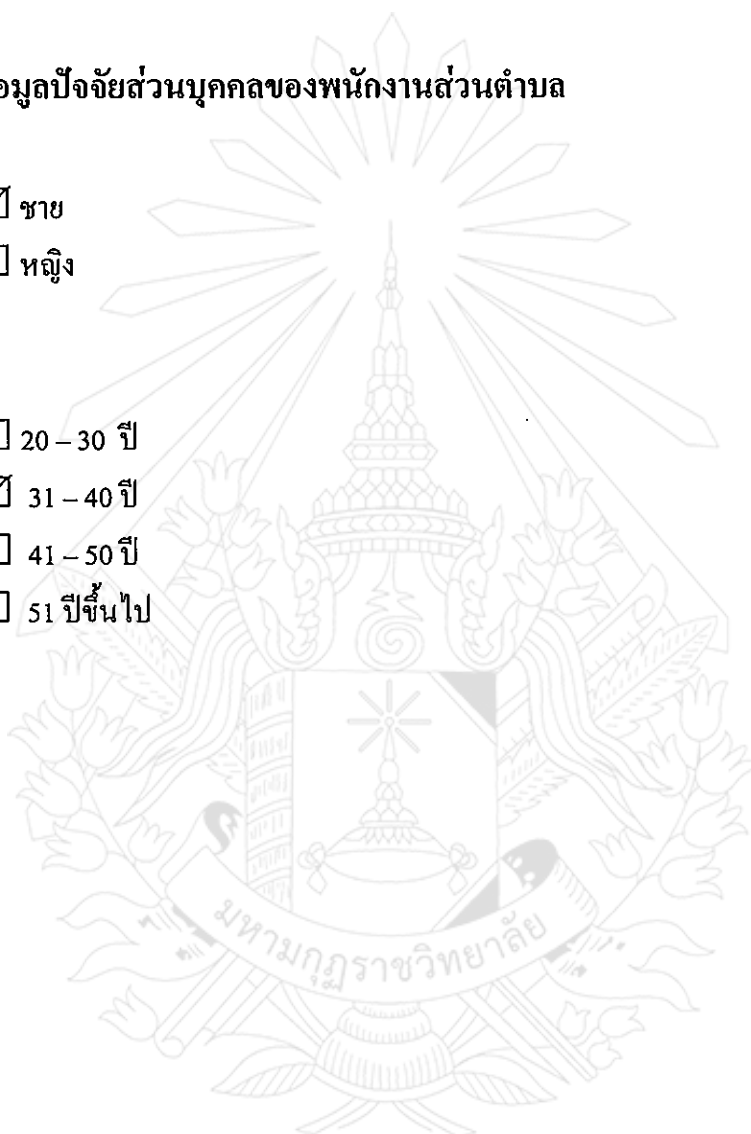
### ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานส่วนตำบล

#### 1. เพศ

- ชาย  
 หญิง

#### 2. อายุ

- 20 – 30 ปี  
 31 – 40 ปี  
 41 – 50 ปี  
 51 ปีขึ้นไป





### ตัวอย่างการกรอกแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วน  
ท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

คำชี้แจง โปรดเลือกคำตอบที่ท่านเห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว และทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน  
ช่องทางขวามือที่ตรงกับระดับความโปร่งใสมากที่สุด โดยยึดหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง การบริหารงานมีความโปร่งใส อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง การบริหารงานมีความโปร่งใส อยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง การบริหารงานมีความโปร่งใส อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง การบริหารงานมีความโปร่งใส อยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง การบริหารงานมีความโปร่งใส อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตัวอย่าง การกรอกแบบสอบถามที่ถูกต้อง โดยเลือกข้อที่ตรงกับระดับการปฏิบัติ ดังนี้

ข้อที่	ความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานใน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัด กำแพงเพชร	ระดับความโปร่งใส				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
ด้านสภาท้องถิ่น						
1.	ท้องถิ่นของท่านมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ ล่วงหน้าก่อนมีการประชุมสภา			✓		

**ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานส่วนตำบล**

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน  ของแต่ละข้อที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

**1. เพศ**

- ชาย  
 หญิง

**2. ระดับการศึกษา**

- ต่ำกว่าปริญญาตรี  
 ปริญญาตรีขึ้นไป

**3. ประสบการณ์การทำงาน**

- ต่ำกว่า 10 ปี  
 10 ปี ขึ้นไป



ตอนที่ 2 ความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงานในองค์กรปกครองส่วน  
ท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

คำชี้แจง โปรดเลือกคำตอบที่ท่านเห็นว่าตรงกับปัญหาความยากจน องค์การบริหารส่วนตำบลมี  
การปฏิบัติมากที่สุด ในแต่ละข้อคำถามท่านเลือกได้เพียงคำตอบเดียว และทำเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นมากที่สุด โดยยึดหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีความโปร่งใส อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความโปร่งใส อยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีความโปร่งใส อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความโปร่งใส อยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีความโปร่งใส อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อที่	ความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงาน	ระดับความโปร่งใส				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
ความโปร่งใสด้านสภาท้องถิ่น						
1.	ท้องถิ่นของท่านมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบล่วงหน้าก่อนมีการประชุมสภา					
2.	ท้องถิ่นท่านมีการเปิด โอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟังในการประชุมสภา					
3.	ท้องถิ่นของท่านมีการจัดเตรียมสถานที่ให้เพียงพอเพื่อรองรับการนั่งฟังประชุมสภาของประชาชน					
4.	ท้องถิ่นของท่านมีการเผยแพร่รายงานการประชุมสภาให้ประชาชนและพนักงานได้รับทราบ					
5.	ท้องถิ่นของท่านมีสื่อในการถ่ายทอดการประชุมสภาให้ประชาชนได้รับทราบ					
6.	ท้องถิ่นของท่านเปิด โอกาสให้ประชาชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการกิจกรรมสภา เช่น คณะกรรมการวิสามัญ					
7.	ท้องถิ่นของท่านเปิด โอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมข้อ ข้อบัญญัติแก่สภา					

ข้อที่	ความโปร่งใสในการบริหารงานตามที่เสนอของพนักงาน	ระดับความโปร่งใส				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
8.	ท้องถิ่นของท่านมีข้อบัญญัติที่มาจาก การเสนอโดยประชาชน					
ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย การเผยแพร่ และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร						
1.	ท้องถิ่นของท่านมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการประชุมสภาแก่ประชาชน พนักงาน บุคคลที่สนใจ					
2.	ท้องถิ่นของท่านมีการเปิดเผยข้อมูลแผนพัฒนาให้ประชาชนทราบ					
3.	ท้องถิ่นของท่านมีการจัดทำข้อมูลด้านต่าง ๆ อย่างเป็นระบบเผยแพร่หลายช่องทาง เช่น เว็บไซต์ เอกสาร สะดวกต่อการตรวจสอบ					
4.	ท้องถิ่นของท่านมีการเปิดเผยข้อมูลการจัดหารายได้และการจัดเก็บภาษีให้ประชาชน พนักงานทราบ					
5.	ท้องถิ่นของท่านมีการเปิดเผยข้อมูลข้อบัญญัติงบประมาณให้ประชาชนทราบ					
6.	ท้องถิ่นของท่านมีการเปิดเผยข้อมูลรายรับ รายจ่ายในการจัดทำโครงการต่าง ๆ ให้ประชาชนทราบ					
7.	ท้องถิ่นของท่านมีการเปิดเผยข้อมูลในการจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนทราบ					
8.	ท้องถิ่นของท่านมีการเปิดเผยข้อบัญญัติให้ประชาชน และบุคคลที่สนใจทราบ					
9.	ท้องถิ่นของท่านมีการเปิดเผยและแสดงผลการปฏิบัติงานประจำปีให้ประชาชนทราบ					
10.	ท้องถิ่นของท่านมีการเปิดเผยและแสดงผลการปฏิบัติงานประจำปีให้ประชาชนทราบ					

ข้อที่	ความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงาน	ระดับความโปร่งใส				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
<b>ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงานโครงการ</b>						
1.	ท้องถิ่นของท่าน มีการแต่งตั้งให้ประชาชนเป็นคณะกรรมการสนับสนุนแผนพัฒนาท้องถิ่น					
2.	ท้องถิ่นของท่านมีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการจัดลำดับความสำคัญของแผนพัฒนา					
3.	ท้องถิ่นของท่านมีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเป็นคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา					
4.	ท้องถิ่นของท่านมีการเปิดเผยข้อมูลข้อบัญญัติงบประมาณให้ประชาชนทราบ					
5.	ท้องถิ่นของท่านมีการสัญจรเพื่อรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนครบทุกหมู่บ้าน					
6.	ท้องถิ่นของท่านมีโครงการที่มีอยู่ในแผนแม่บทชุมชนมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปี					
7.	ท้องถิ่นของท่านมีการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้าร่วมจัดทำแผนพัฒนา					
8.	ท้องถิ่นของท่านมีการจัดทำประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา					
<b>ความโปร่งใสด้านการประเมินผล และการตรวจสอบ</b>						
1.	ท้องถิ่นของท่านมีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนที่เสนอโดยประชาชนเป็นคณะกรรมการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง					
2.	ท้องถิ่นของท่านมีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเป็นอนุกรรมการตรวจงานจ้าง					
3.	ท้องถิ่นของท่านสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มประชาชนคอยสอดส่องเฝ้าระวังการทุจริตในการบริหารงานของท้องถิ่น					



ข้อที่	ความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงาน	ระดับความโปร่งใส				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
4.	ท้องถิ่นของท่านมีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเป็นคณะกรรมการตรวจสอบราคากลาง					
5.	ท้องถิ่นของท่านมีการจัดตั้งศูนย์องค์กรอิสระระดับหมู่บ้านหรือตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารงาน					
6.	ท้องถิ่นของท่านมีการจัดตั้งระบบควบคุมภายในที่ดี					
7.	ท้องถิ่นของท่านมีวิธีการให้ประชาชนประเมินผลการทำงานหรือการให้บริการ					
8.	ท้องถิ่นของท่านมีการเปิดโอกาสให้กลุ่ม องค์กร ประชาชนติดตามประเมินผลการดำเนินกิจกรรม/โครงการ					
9.	ผู้บริหารหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นของท่านไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ รับเหมาก่อสร้างในฐานะญาติ หรือพวกพ้อง					
10.	ผู้บริหารหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นของท่านไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดซื้อจัดจ้าง					
<b>ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ</b>						
1.	ท้องถิ่นของท่านมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้เป็นคณะกรรมการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง					
2.	ท้องถิ่นของท่านมีการเปิดช่องทางให้ประชาชนแจ้งข่าวการทุจริตประพฤติมิชอบ					
3.	ผู้บริหารของท่านมีการแสดงปฏิทินการปฏิบัติงานให้ประชาชน พนักงานทราบ					
4.	ท้องถิ่นของท่านมีการประกาศเจตนารมณ์ต่อต้านคอร์รัปชั่นที่ชัดเจน					
5.	ท้องถิ่นของท่านจัดให้มีข้อมูลนิติคุณธรรม จริยธรรม สำหรับผู้บริหาร พนักงาน สมาชิกสภาท้องถิ่น					

ข้อที่	ความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะของพนักงาน	ระดับความโปร่งใส				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
6.	ผู้บริหารของท่านมีการจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้การปกครองท้องถิ่นแก่ประชาชน					
7.	ท้องถิ่นของท่านมีการอนุมัติงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนชุมชนหรือแผนพัฒนา					



ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะ  
ของพนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

คำชี้แจง ให้ท่านเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมความโปร่งใสในการบริหารงานตามทัศนะ ของ  
พนักงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อเป็น  
ข้อมูลในการพัฒนาการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลให้มีความโปร่งใสมาก  
ยิ่งขึ้นไป โดยเสนอแนะในแต่ละด้านดังนี้

1. ท่านมีข้อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น  
ความโปร่งใสด้านสภาท้องถิ่น อย่างไร

.....

.....

2. ท่านมีข้อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น  
ความโปร่งใสด้านการเปิดเผย เผยแพร่ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร อย่างไร

.....

.....

3. ท่านมีข้อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น  
ความโปร่งใสด้านการจัดทำแผนงานโครงการ อย่างไร

.....

.....

4. ท่านมีข้อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น  
ความโปร่งใสด้านการประเมินผลและการตรวจสอบ อย่างไร

.....

.....

5. ท่านมีข้อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น  
ความโปร่งใสด้านการบริหารกิจการ อย่างไร

.....

.....



ภาคผนวก จ  
สรุปผลค่า IOC

## สรุปผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)

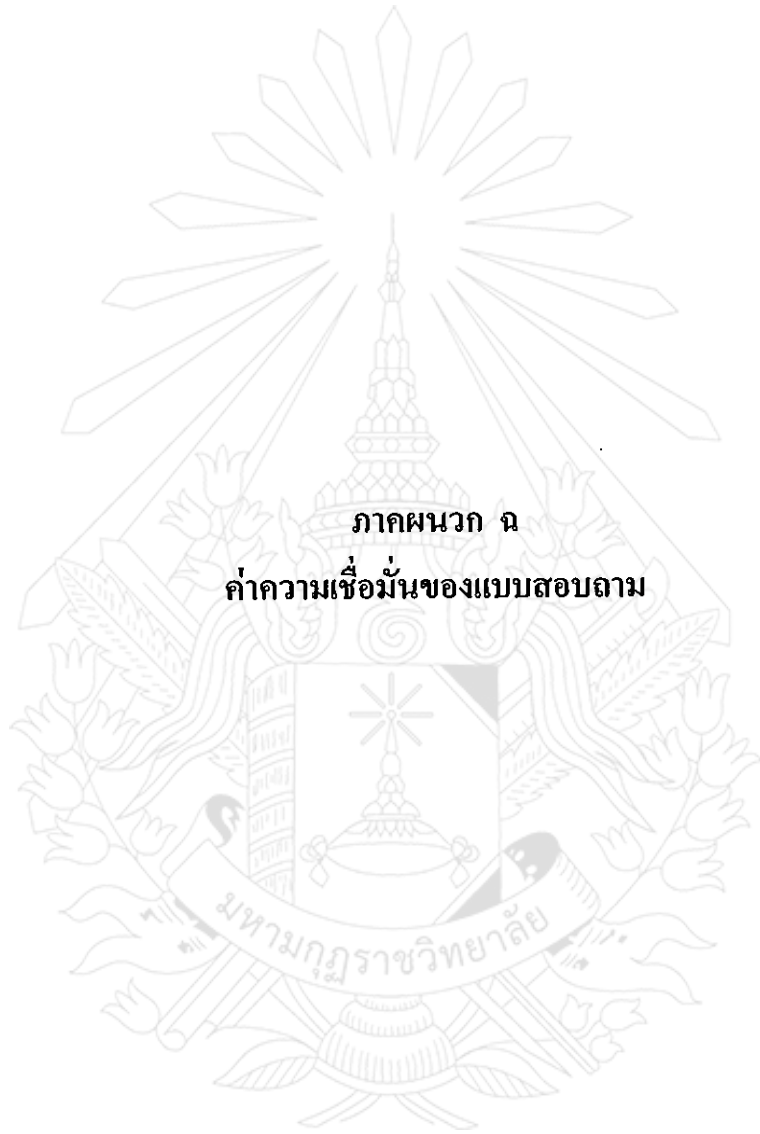
ข้อที่	ความโปร่งใสการบริหารงาน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\Sigma R$	ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5			
<b>ด้านสภาท้องถิ่น</b>									
1.	มีการประชาสัมพันธ์กำหนดการประชุมสภาท้องถิ่นให้ประชาชนทราบล่วงหน้า	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.	เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟังในการประชุมสภา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.	จัดเตรียมสถานที่ให้เพียงพอเพื่อรองรับการนั่งฟังประชุมสภาของประชาชน	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
4.	มีการเผยแพร่รายงานการประชุมสภาให้ประชาชนและพนักงานได้รับทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.	มีสื่อในการถ่ายทอดการประชุมสภาให้ประชาชนได้รับทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.	เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการกิจกรรมสภา เช่น คณะกรรมการวิสามัญ	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
7.	เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอข้อบัญญัติแก่สภาท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
8.	มีข้อบัญญัติที่มาจากข้อเสนอโดยประชาชนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบบรรจุไว้ในแผนดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
<b>ด้านการเปิดเผย เผยแพร่ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร</b>									
1.	มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการประชุมสภาแก่ประชาชน พนักงาน บุคคลที่สนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.	มีการเปิดเผยข้อมูลแผนพัฒนาให้ประชาชนทราบ	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้



ข้อที่	ความโปร่งใสการบริหารงาน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\Sigma R$	ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5			
3.	มีการจัดทำข้อมูลด้านต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ เผยแพร่หลายช่องทาง เช่น เว็บไซต์ เอกสาร สะดวกต่อการตรวจสอบ	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
4.	มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดหารายได้และการจัดเก็บภาษีให้ประชาชน พนักงานทราบ	+1		+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
5.	มีการเปิดเผยข้อมูลข้อบัญญัติงบประมาณให้ประชาชนทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.	มีการเปิดเผยข้อมูลรายรับ รายจ่ายในการจัดทำโครงการต่าง ๆ ให้ประชาชนทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7.	มีการเปิดเผยข้อมูลในการจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8.	มีการเปิดเผยข้อบัญญัติให้ประชาชนและบุคคลที่สนใจทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9.	มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการและกิจกรรมของท้องถิ่นให้ประชาชนทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10.	มีการเปิดเผยและแสดงผลการปฏิบัติงานประจำปีให้ประชาชนทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
<b>ด้านการจัดทำแผนงานโครงการ</b>									
1.	มีการแต่งตั้งให้ประชาชนเป็นคณะกรรมการสนับสนุนแผนพัฒนาท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.	มีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการจัดลำดับความสำคัญของแผนพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.	มีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเป็นคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.	มีการสัญจรเพื่อรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนครบทุกหมู่บ้าน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความโปร่งใสการบริหารงาน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ΣR	ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5			
5.	มีโครงการที่มีอยู่ในแผนแม่บทชุมชนมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.	มีการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้าร่วมจัดทำแผนพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7.	มีการจัดทำประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านการสนับสนุนทางวิชาการ									
1.	มีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนที่เสนอโดยประชาชนเป็นคณะกรรมการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.	มีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเป็นอนุกรรมการตรวจงานจ้าง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.	สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มประชาชนคอยสอดส่องเฝ้าระวังการทุจริตในการบริหารงานของท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.	มีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเป็นคณะกรรมการตรวจสอบราคากลาง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.	มีการจัดตั้งศูนย์องค์กรอิสระระดับหมู่บ้านหรือตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการทำงานของผู้บริหาร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.	มีการจัดตั้งระบบควบคุมภายในดี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7.	มีวิธีการให้ประชาชนประเมินผลการทำงานหรือการให้บริการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8.	มีการเปิดโอกาสให้กลุ่ม องค์กร ประชาชนติดตามประเมินผลการดำเนินกิจกรรมโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความโปร่งใสการบริหารงาน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\Sigma R$	ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5			
9.	ผู้บริหารหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้รับเหมาก่อสร้างในฐานะญาติหรือพวกพ้อง	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
10.	ผู้บริหารหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดซื้อจัดจ้าง	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
ด้านการบริหารกิจการ									
1.	มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้เป็นคณะกรรมการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.	มีการเปิดช่องทางให้ประชาชนแจ้งข้อหาการทุจริตประพฤติมิชอบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.	ผู้บริหารมีการแสดงปฏิทินการปฏิบัติงานให้ประชาชน พนักงานทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.	มีการประกาศเจตนารมณ์ต่อต้านคอร์รัปชันที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.	มีข้อบัญญัติคุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร พนักงาน สมาชิกสภาท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.	ผู้บริหารมีการจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้การปกครองท้องถิ่นแก่ประชาชน	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
7.	มีการอนุมัติงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนชุมชนหรือแผนพัฒนา	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้



ภาคผนวก ฉ  
คำความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

## ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับ

No.	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	139.90	496.714	.198	.911
2	139.27	487.857	.425	.909
3	139.70	483.114	.392	.910
4	139.80	494.441	.185	.912
5	139.83	491.661	.265	.911
6	139.70	476.562	.587	.907
7	139.63	492.309	.257	.911
8	139.80	485.131	.432	.909
9	139.07	484.823	.499	.908
10	139.60	477.145	.446	.909
11	140.00	483.655	.440	.909
12	139.63	490.378	.306	.910
13	139.80	496.372	.197	.912
14	139.80	484.028	.427	.909
15	139.83	486.489	.369	.910
16	139.90	470.576	.571	.907
17	139.87	476.602	.545	.908
18	139.57	482.737	.464	.909
19	139.60	483.903	.403	.909
20	139.83	479.592	.482	.908
21	139.70	477.597	.520	.908
22	139.50	484.603	.509	.908
23	139.70	488.148	.383	.910
24	139.83	479.316	.547	.908
25	139.50	486.121	.349	.910



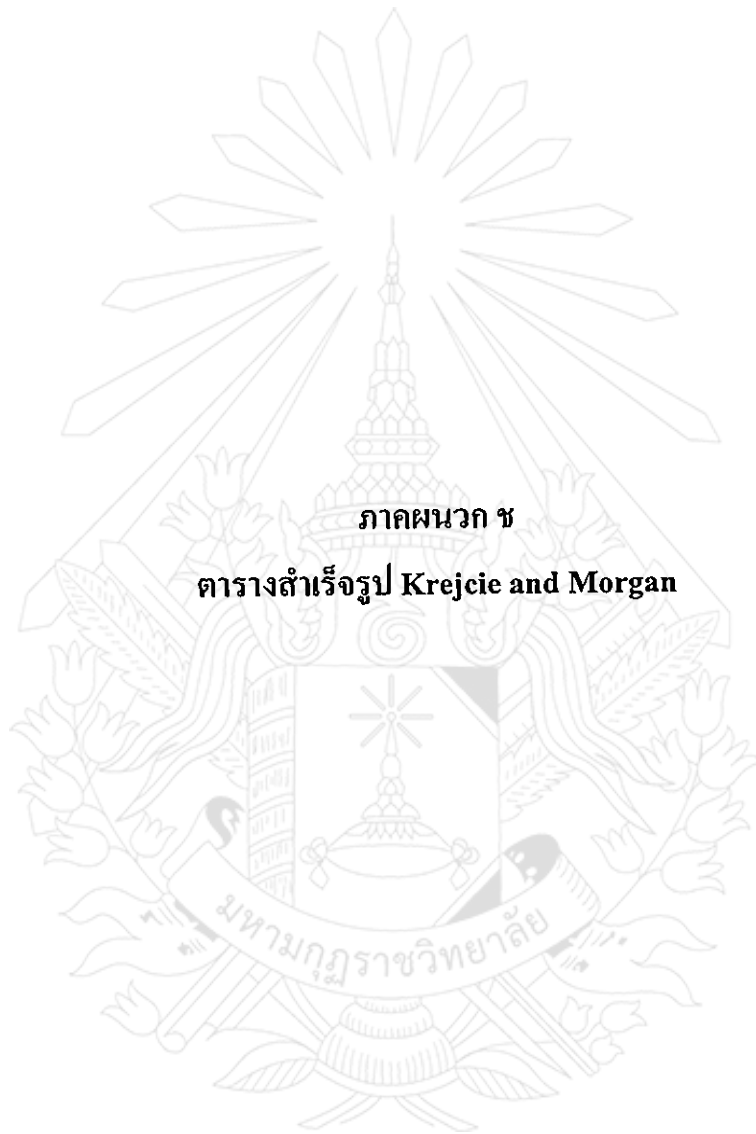
No.	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
26	139.63	480.240	.452	.909
27	139.67	481.816	.474	.909
28	139.70	498.907	.122	.913
29	139.63	487.206	.361	.910
30	139.63	486.723	.301	.911
31	139.57	475.771	.562	.907
32	139.77	486.392	.387	.910
33	139.60	477.352	.641	.907
34	139.60	497.283	.176	.912
35	139.27	479.995	.619	.907
36	139.97	488.930	.276	.911
37	139.50	477.500	.489	.908
38	139.77	490.185	.319	.910
39	139.57	481.564	.505	.908
40	139.53	494.189	.302	.910
41	139.80	484.166	.486	.909
42	139.67	470.161	.680	.906
43	139.77	463.289	.755	.905

#### Reliability Coefficients

N of Case = 30

N of Items = 43

Alpha = 0.91



จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
10	10	220	140	1200	291
150	14	230	144	1300	297
20	19	240	148	1400	302
25	24	250	152	1500	306
30	28	260	155	1600	310
35	32	270	159	1700	313
40	36	280	162	1800	317
45	40	290	165	1900	320
50	44	300	169	2000	322
55	48	320	175	2200	327
60	52	340	181	2400	331
65	56	360	186	2600	335
70	59	380	191	2800	338
75	63	400	196	3000	341
80	66	420	201	3500	346
85	70	440	205	4000	351
90	73	460	210	4500	354
95	76	480	214	5000	357
100	80	500	217	6000	361
110	86	550	226	7000	364
120	92	600	234	8000	367
130	97	650	242	9000	368
140	103	700	248	10000	370
150	108	750	254	15000	375
160	113	800	260	20000	377
170	118	850	265	30000	379
180	123	900	269	40000	380
190	127	950	274	50000	381
200	132	1000	278	75000	382
210	136	1100	285	100000	384

## ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล : นางนัชฐานิตตา วัฒนคณิต  
 วัน เดือน ปี เกิด : วันที่ 3 มีนาคม พ.ศ.2517  
 ที่อยู่ปัจจุบัน : บ้านเลขที่ 150/29 หมู่ที่ 6 ตำบลสระแก้ว อำเภอเมือง  
 จังหวัดกำแพงเพชร

## การศึกษา

พ.ศ.2539 : วิชาบริหารธุรกิจ สาขาเอกการบัญชี  
 โรงเรียนบริหารธุรกิจพลิชขการกำแพงเพชร  
 พ.ศ.2547 : บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการบริหารธุรกิจ  
 แขนงเอกการบัญชี สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร

## ตำแหน่ง/สถานที่ทำงาน

พ.ศ.2551 : ตำแหน่ง เจ้าพนักงานธุรการ  
 องค์การบริหารส่วนตำบลลานกระบือ อำเภอลานกระบือ  
 จังหวัดกำแพงเพชร